

Атанас Зафиров:
Управляващите
върнаха
ненавистта

Стр. 10

Дянков призна:
Бъркал съм
в резерва

Стр. 3

Монд
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

Първенци
сме в ЕС по
индустриален
спад

Стр. 7

■ НЯКОЛКО
ДУМИ

Кражба

Юрий БОРИСОВ

Напоследък все по-често шефове на работодателски организации ни заливат с класови мъдрости. Орязването на първия болниччен ден, тоест кражбата от беззащитния раз蓬勃сял се работник или служител, било правилна мярка, защото всеки трябвало да посрещне част от негативите на кризата, държавнически се изля Божидар Данев (стр. 5). Неговият брат по Джоб пък Васил Велев, още по-загрижен за държавата, като нападнал повтори глупостта, че тази мярка била всъщност борба със злоупотребите. Камо че ли ако искам да злоупотребя, няма да си взема пет дни болнични и да махна с ръка за първия.

И на десата вече стана ясно, че тази криза ще я борим, като всичко се стоварва на бедния. Защо тези председатели на стопански камари и индустриски капитали не посъветват управляващите как да избавят на светло заплатите под маса, натикани там, за да плаща еди-кой си символични осигуровки? Или как да си съберат акциза от цигарите, които все по-добро се шумгват в сивия сектор? Или да докарат обещаното супер увеличение на митата? Няма да го направят. Няма, защото както беше казал един френски философ: "Търсете парите там, където те са - при бедните!"

Ето и моето предложение. Защо не видиме ДДС-то на 40%? Който е ял по два хляба, и на един ще се научи. И тази мярка да се съчетае със светкавично връщане на данъка на бизнеса. И ще видите какво ръкопляскане ще падне от страна на чорбаджиите.

Синдикатите скочиха за болничните

Те са против новите идеи, защото ще натоварят още повече хората, които честно се осигуряват за всички рискове

КНСБ и КТ "Подкрепа" се обявиха категорично против новите идеи на НОИ работниците да не получават пари за първия ден от болничните. Те предупреждават, че са възможни протести, ако мярката бъде наложена без повторно съгласуване в Националния съвет за тристррано сътрудничество.

Вице-президентът на КНСБ

Валентин Никифоров и финансият експерт на КТ "Подкрепа" Мика Зайкова заявили, че не приемат никакви варианти, при които работниците да плащат за нещо, за което вече са платили, като са се осигурявали за временна нетрудоспособност. Те са против и предложението първите два дни да се поемат от работодателя, а третият да е за смет-

ка на работника.

Ние вече поискаме спешно свикване на НСТС по проблема, припомни Никифоров и допълни, че ако антикризисната мярка не бъде обсъдена отново, синдикатът може да "струпа хора пред НОИ, както направи пред "Булгаргаз". Не може да си се осигурява 15 години, да вземеш болнични и държавата

да те обяви за лъжец и да трябва да си плаща, заяви Никифоров.

Ръководството на КНСБ категорично не приема манипулацията на управителя на НОИ Христина Митрева, че "синдикатите са почти съгласни с направеното предложение", се казва в писмо на синдикалистите.

Стр. 5

Разрушително земетресение с магнитуд 6,9 по Рихтер удари китайската провинция Куингай. Много хора останаха затрупани под развалините на срутени сгради в етнически тибетски град Юшу в планинския регион на Тибетското плато

Стр. 9

Парите предпазват от физическа болка

Банкноти и монети могат да се използват вместо лекарства, сочи ново изследване

Стр. 25

Левски обърна Берое

Шампионите спечелиха с 3:1 в Стара Загора и взеха реванш за загубата си на "Герена" през есента

Стр. 31

ЕЧЕП - ТРДО
МССН 00000000000000000000000000000000

България

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Полицейските кучета на ОДП в Хасково вчера положиха успешно годишните си изпити пред инспекторите на Централна дирекция на охранителната полиция

БСП събира кметовете и общинарите си в Сандански

Ръководството на БСП организира Национално съвещание със своите представители в местната власт на 17 и 18 април в гр. Сандански.

В първия ден на форума председателят на НС на БСП Сергей Станишев ще представи доклад за състоянието, целите и задачите на партията в условия на опозиция. Лидерът на социалистите ще говори и за ролята и мястото на представителите на БСП в местната власт. Участниците в срещата ще обсъдят бюджетите на общините за 2010 г. и усвояването на средствата по европейските фондове.

В неделя Съветът по местно самоуправление и регионална политика на Националния съвет на БСП ще представи позицията си за промените в Закона за местното самоуправление и местната администрация и в Закона за местните избори.

“ПОЗИТАНО” 20

Председателят на Социалдемократическия съюз на Македония и президент на Македония в периода 2004-2009 г. Бранко Щървенковски пристига на посещение в България днес по покана на председателя на БСП Сергей Станишев. Двамата ще дадат пресконференция от 14.30 часа в централата на БСП. Бранко Щървенковски ще се срещне с представители на ръководството на БСП, със заместник-председателя на Народното събрание Георги Пирински и депутати от Коалиция за България. Щървенковски ще бъде приграждан от народния представител и член на Централния съвет на СДСМ Игор Ивановски, народния представител и член на Централния съвет на СДСМ Емилян Станкович и международния секретар Зоран Попов.

Кабинетът финтира закона за бюджета

Икономисват 7,5 милиона от издръжката на партиите

Веселка ВЕНКОВА

Сприето вчера постановление правителството “оптимизира” месечното разпределение на разходи и трансфери към организацията и ведомствата на бюджетна издръжка. Те ще харчат до размера на постъпилите приходи по банковите сметки на републиканския бюджет.

Постановление, с което да се регламентира 10% месечно орязване на разходите, нямаше как да бъде прието, след като Конституционният съд отмени на 31 март текстовете от Закона за бюджет 2010. С решението си той попари мерата на кабинета да променя финансови па-

метри без санкцията на парламента. Вчерашното решение обаче съответства на чл. 31 от Закона за устройство на държавния бюджет, съгласно който “разходите се извършват до размера на постъпилите приходи по банковите сметки на републиканския бюджет”.

Ако приходите намаляват, ведомствата пак ще получават 90% от предвидените за тях месечни трансфери, заяви гордо министърът на финансите Симеон Дянков, но не поясни пред медите какъв тогава е смисълът от “упражнението”.

Вчера кабинетът увеличи от 50 на 80 на сто размера на отчисленията от печалбата, които правят държавните предприятия и едноличните търговски друже-

ства с държавно участие в бюджета. Отчисленията ще са по годишния финансов отчет след данъчно облагане за финансова 2009 г. и след направените отчисления за фонд “Резервен” в размер на 10 на сто. В “обхвата на постановлението не влизат лечебните заведения за болнична помощ”, а очакваните допълнителни постъпления от това решение са 26 млн. лв.

Правителството одобри и проектзакон за промени в Закона за политическите партии, с който държавната субсидия за политическите партии и коалиции за 2010 г. да бъде намалена с 15 на сто - от 50,7 млн. лв. на 43,2 млн. лв. Това ще доведе до икономия от 7,5 млн. лв. Намалението е за сметка на оста-

ващите до края на годината траншове. С тази еднократна мярка партиите и коалициите ще понесат тежестта на финансова криза солидарно с всички физически и юридически лица, смята кабинетът.

Междувременно стана ясно, че били готови още промени в данъчните закони, които да осигурят друга част от антикризисните мерки. В Закона за корпоративното подоходно облагане се променя начинът на облагане на застрахователните дружества. Вместо корпоративен данък ще плащат данък върху застрахователните премии.

В закона за доходите на физическите лица пък се предлага въвеждането на 10% окончален данък върху доходите от

печалбите от хазартни игри. В закона за местните данъци и такси е предвидено да се увеличи данъкът върху луксозните жилищни имоти с данъчна оценка над 300 хил. лв. и върху автомобили със застрахователна стойност над 70 хил. лв., както върху яхтите и самолетите, които не се използват за стопански цели.

С промени в Закона за акциите и данъчните складове се въвеждат административно-наказателни разпоредби за лицата, които манипулират техническите устройства, използвани за контрол върху акцизни стоки. Нулевата данъчна ставка за биодизела, използван за отопление, се отменя, но облекчението остава в сила за моторното гориво.

Вземат от Дянков техническата помош

Ръководството на Оперативна програма “Техническа помощ” преминава от Министерството на финансите към Министерския съвет. Промяната е свързана с уточнените вчера функции на министъра по еврофондовете Томислав Дончев. Той ще оглави Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС към МС, който досега беше на подчинение на Симеон Дянков. Секретар остава Юлиана Николова.

Дончев ще отговаря за цялостната организация и ръководство на системата за координация при управлението на средствата от ЕС, а в политическия

му кабинет ще работят 5-има души. Дейността му ще се подпомага от 4 дирекции в администрацията на МС.

Промените нямало да повлият върху държавния бюджет, защото увеличаването на числеността в отделни административни звена е за сметка на намаляването й в други, търдят от пресцентъра на МС. На Томислав Дончев бе възложено да действа като централен представител на България пред Европейската комисия и други европейски институции по въпросите на програмирането, управлението и наблюдението на средствата от ЕС.

ОБЯВА

Комисия за подбор на инвеститори за изграждане на енергийни обекти при Община Средец, гр. Средец, област Бургас, на основание решение №388 от 30.03.2010 г. на Общински съвет гр. Средец, обявява, че приема инвестиционни предложения за изграждане на фотovoltaичен парк в общински имот №000458, с площ 190,027 дка в землището на с. Дебелт, община Средец. Инвестиционните предложения ще се приемат до 16.00 часа на 10.05.2010 г. в Община Средец гр. Средец, пл. Г. Димитров №3 (адресирани до комисията за подбор на инвеститори) и ще бъдат оценявани по критерии, публикувани на сайта на община Средец

На „Дондуков“ 1 разследват договори

Цял ден се занимават с разследване на договори и анекси. Това заяви Бойко Борисов на извънреден брифинг в Министерския съвет. Много от договорите, които са подписвани, експертите казали, че са го правили под натиск от главни секретари, началници на кабинети, министри. С главния прокурор съм говорил и всичко това, което те са написали, съм го предал

там, обясни в специфичния си изказ премиерът.

В късния следобед стана ясно, че след заседанието на правителството Борисов разпитвал министрите си за договори за 2 млрд. лв., склучени от предишния кабинет. На разговорите били привиквани шефове на агенции и главни секретари на различни ведомства, близо стотина души.

Борисов каза, че били

посочени конкретни личности, оказвали натиск за подпиране на подобни договори. Такива примери има в почти всички министерства, твърди той. Всички се оправдали, че договорите са склучени заради разпореждане “отгоре”. Борисов буквално заплаши вчера централната администрация с масова чистка заради това, че навсякъде имало чиновници, които били

скрили от Дянков договори и анекси.

Работата в министерствата трябва из основи да се реорганизира, защото така, както са конструирани и работят в момента, дори и аз не съм си мислил, че могат да работят, каза Борисов. Той сега бил разбал, че много от проблемите възникнали и от това, че самите модели на работа в министерства били сгрешени.

Дават пари на „Сименс“ след 8 месеца

Фирмата “Сименс”, която осигури техниката и софтуера за новите документи за самоличност, не е получила нито един лев от МВР и ще започне да получава пари 8 месеца след началото на подмяната на документите. Това обяви Цветан Цветанов. От компанията ще връчат протокол за предаване на техниката на МВР. Това вече трябваше да е сторено и в двумесечен срок МВР трябваше да се произнесе с констатации и бележки по извършената работа. Точно тук може да се търсят компенсации за неизпълнението на договора, ако има такива, обясни отново Цветанов.

Според договора всеки ден трябва да се произвеждат по 7

хил. документа, но все още се правели едва по 3 хил. дневно. Сега се обработват предимно бързите и експресните и малка част от обикновените поръчки.

Цветанов пак гарантира, че МВР е създадо организация за денонощна работа на паспортните служби, но трябвало време да се решат хардуерните и софтуерните проблеми на новата система.

От “Сименс” убеждавали министъра, че до няколко дни ще се стигне ниво от 12 хиляди паспорта на ден. Много сме притеснени и можем да имаме претенции само към паричната гаранция от 1.2 млн. евро, това може да стане обаче само след обсъждане и преговори, уточни Цветанов. ДУМА припомня, че миналата сряда БО-

рисов безапелационно нареди на вътрешния министър да иска от германците 5-6 млн. лв. неустойка.

Не е лошо нивата на данъчното облагане да се обявяват като курсовете на централните банки - днес ДДС ще бъде 18%, утре - 22%, вдруги ден - 24%, в зависимост от това коя страна посещава министър-председателят и от ставката на данъка там

Сергей Станишев подсказва как по-лесно да прегълтваме стъпките на кабинета

Дянков призна:

Бъркнах в резерва

Кабинетът създава впечатление за панически действия, заяви Сергей Станишев

Финансовият министър Симеон Дянков призна, че фискалният резерв се използва за финансиране на месечните дефицити. Това стана ден след като Коалиция за България поискава анкетна комисия да разследва къде са се стопили два милиарда лева от резерва.

Наистина в последните шест месеца на управление финансият резерв е намалял с 1,370 млрд. лв., които са отишли за покриване на дефицита, съобщи Дянков в специално изявление в кулоарите на парламента. Ден по-рано председателят на КБ Сергей Станишев предположи, че парите са отишли именно за запушване на дупки в дефицита. Станишев припомн, че предишното правителство е спестило доста разходи на сегашното, както и че е оставило в резерва 8,2 млрд. лв., а само за девет месеца той е бил стапен на около 6 млрд. лв. Според Дянков обаче използването на средства по този начин не е precedent. Министърът не обясни как точно са изразходвани близо милиард и половина от резерва, а се измъкна, че най-голямото харчене от фискалния резерв било през последните месеци на 2008 г. и началото на 2009 г.

Дянков съобщи, че дължимото и невърнатото ДДС от държавата възлиза на 306 млн. лв. Ние сме върнали над 400 млн. лв. на бизнеса, похвали се Дянков. Финансовият министър се опита да оспори казаното от Станишев, че предишното правителство е оставило 8,2 млрд. лв. фи-

Снимка Благовеста Цветкова

Симеон Дянков бърза да си признае, че е бъркал в резерва

скален резерв, сумата според него била 7,7 млрд. лв.

Очаквах в тази икономическа ситуация правителството да дойде в парламента и

ясно да представи своята антикризисна програма, за която се говори от един месец, при това разнопосочно, заяви Сергей Станишев. Едно от основните задължения

на кабинета е да изпълнява предсказуемост, да бъде последователно, но точно това липсва и кабинетът все повече създава впечатлението за панически действия, бе категоричен лидерът на БСП. Според него това поведение на властта показва единствено липсата на ясна насока как страната да бъде изведена от кризата. Когато убиваш икономиката, когато се концентрираш върху счетоводителския подход, няма как да събереш данъци, подчертава Станишев.

Сегашните 60 мерки на кабинета "Борисов" са без стратегически цели и издават страх от реформите, заяви Иван Костов. "Като птички, в които на управляващите им се привърди идваша пролет" лидерът на ДСБ посочи изтьканото увеличение на износа и подчертава, че това е увеличение на ишлемето. Лидерът на ДСБ очаква, че неизпълнението на приходите в бюджета ще е от порядъка на 20%. Ако правителството не проведе реформите, ще трябва да търси 1,6 млрд. лв., за да издръжа неефективни дейности, смята Костов. Страхът от реформи е очевиден, смятат Костов и лидерът на СДС Мартин Димитров.

Морето не е до колене, обърна се към мнозинството от парламентарната трибуна на Лютии Местан. Вместо управляващите да си зададат въпроса кои са причините, търсят вината извън себе си, заяви зам.-председателят на ДПС. Единствено хората на Сидеров останаха верни на ГЕРБ и обвиниха другите партии, че нанасят удари под кръста.

С участието на деца В „Биг брадър“ се нарушават деца на закона

Велиана Христова

Поне 12 текста в Закона за закрила на детето и в Закона за радиото и телевизията са нарушени с участието на деца в шоуто "Биг братър фемили" по Нова телевизия. Това посочи левият депутат Ивелин Николов, по чиято инициатива вчера просветната комисия в парламента направи разговор със СЕМ,

Агенцията за закрила на детето и Нова телевизия. СЕМ и агенцията да си изпълнят задълженията, които са им вменени по закон и да се намесят срещу нарушените права на децата, настоя Николов. Според него родителите, които са вкарали децата си в "къщата", трябва да бъдат глобени, защото не са проявили родителски грижи.

Показването по телевизията

на девиантно поведение формира модел на поведение, потъпкващо всички морални ценности на обществото у децетки хиляди деца, които гледат реалитито, заяви Николов. Веселин Методиев от ДСБ настоя комисията да има спешна среща с главния прокурор по въпроса. Нямаме достатъчно законови правомощия да отстраним децата, а съдът отменя

предписанията ни, обясни Надя Шабани - шеф на Агенцията за закрила на детето. От СЕМ също се скриха зад липса на право- мощия. А според Силва Зурлева от борда на директорите на Нова телевизия целта на предаването била да се покаже какво се случва в българското семейство и това да се дискутира. Шефът на комисията Огнян Стоичков обаче опонира, че в

"Биг братър" не се показва естествена семеен среда, а вид комуна, в която се случват гнусни неестествени неща и скандали. Неправителствени организации и просветният министър Сергей Игнатов протестираят срещу участието на малолетни в "къщата".

Комисията реши идната сряда заседанието да продължи в същия състав.

Станишев поздрави деците на Комсомола

"Обръщам се към вас с уважение и благодарност за постигнатото, както и да ви уверя, че вашите усилия не са отминал исторически етап." С тези думи лидерът на БСП Сергей Станишев поздравява участниците в софийската среща на дейците на Комсомола.

"Искам да ви поздравя като строителите на българската република, реализирали завета на Васил Левски за формата на българското държавно устройство - чиста и свята република. Да ви поздравя като мла-

дежкото поколение, чиято кауза бе комунистическото веру на Христо Ботев, върата на Вапцаров, стремежът към свободата на Гео Милев и Пейо Яворов", продължава Станишев. В поздравлението си към дейците на комсомола лидерът на БСП изтъква, че изграденото от тях - развита индустриски-агарна държава, не поддържа на съмнение. Той им благодаря за това, че тяхното поколение в годините на прехода е останало върно на своите идеали и любов към България. "Вярвам, че заедно с вас успешно

ще защитаваме и в бъдеще нашите идеи, нашите ценности. Вашият опит, професионален и емоционален заряд, вашето активно политическо участие са нужни и днес не по-малко, отколкото преди 30 години", обръща се Станишев към дейците на Комсомола. "Убеден съм, че предавате вечно живия младежки дух в сърцата си на тези след вас, че социализът принадлежи на бъдещето, а не на миналото", завършва поздравлението си лидерът на БСП.

НС проверява сделката на Велчев за външния дълг

Сделката за замяна на част от външния дълг, направена по времето на Милен Велчев, ще бъде проверена и ще бъде оценено какви са последствията от нея. Това решиха вчера депутатите. Според предложението трябва да бъдат направени ревизия и експертна оценка на сделката, защото вероятната загуба за близо 8 години от нея е около 1,6 млн. евро. Предлага се Дянков да възложи на Агенцията за икономически анализи и прогнози, като привлече външни експерти, да изяснят отчетени ли са всички политически, икономически и финансови фактори при подготовката и осъществяването на замяната на част от българския външен дълг през 2002 г. и 2003 г.

Разнобой в ГЕРБ заради Борисова

Мила Иванова

Още седмица съдбата на Анна-Мария Борисова, предложена за нов здравен министър, ще е неясна, научи ДУМА от депутати от мнозинството вчера. След изслушването ѝ пред ПГ на ГЕРБ във вторник вечерта гълъбна информацията за недоволство от нейната номинация. Политическото ръководство на ГЕРБ в парламента не е очаровано от първите и медийни изяви и се притеснява, че ще се появи пародоксът "Дянков №2" в правителството.

Гербаджии се оплакаха, че не са много очаровани от кандидатурата за здравен министър. Съпротивата срещу Борисова е всъщност недоволство от шефа на здравната комисия Лъчезар Иванов, който се изживява като кадровик в здравната система, шушукат в групата на ГЕРБ. Заради неговата прекомерна активност и доста конфликтни интереси парламентарната група е практически разединена. Недо-

волни са всички, които практически са отрязани от контрол върху държавната политика за сметка на любимия доктор на Борисов - Иванов. За да отшуми вътрешното недоволство и за да се позабравят първите медийни гафове, избрането на Борисова засега се отлага със седмица. Затова вчера профескората не положи клетва в НС, а предложението дори не е внесено в деловодството на парламента. Формално от ГЕРБ обявиха, че Борисова е ангажирана с в Деветия национален конгрес по ендокринология, организиран от Българското дружество по ендокринология в Пловдив, който започва днес. Независимо от формалните и ангажименти, Борисова вчера се представи на негласните коалиционни партньори на ГЕРБ от СДС и ДСБ. Според запознати от ДСБ като разменна монета за подкрепата си за нея в пленарната зала искат Борисов да назначи Петър Москов, зам.-председател на партията, за зам.-министър.

ОБЩИНА БАЛЧИК

ОБЯВЛЕНИЕ
за отчуждане на имот - частна собственост
за обект: Улица "Росица", с. Кранево, общ. Балчик

на основание чл. 25, ал. 4 от Закона за общинската собственост

УВЕДОМЯВА

собствениците на имотите, попадащи в реализацията на обект: улица "Росица" в с. Кранево, общ. Балчик, че са издадени заповеди по чл. 25, ал. 2 от ЗОС за отчуждане на имотите, съгласно влязъл в сила ПУП, предвиждащ изграждане на обект публична общинска собственост, за задоволяване на неотложна общинска нужда, която не може да бъде задоволена по друг начин /чл. 21, ал. 1 от ЗОС/, както следва:

Собственик	Заповед за отчуждане на част от поземлен имот	Засегнатата площ	Стойност на обезщетението
Величка Панайотова Димитрова	№ 217/24.03.2010 г. за ПИ 39459.502.340	21 м2	1 437.00 лв.
Димитър Костадинов Иванов	№ 148/04.03.2010 г. за ПИ 39459.502.363	40 м2	2 737.00 лв.
Руси Христов Русев	№ 123/18.02.2010 г. за ПИ 39459.502.57	63 м2	4 311.00 лв.
Недялка Христова Минчева	№ 149/04.03.2010 г. за ПИ 39459.502.58	2 м2	137.00 лв.

Изплащане на обезщетението ще започне след 01.05.2010 г. по посочените в Заповедите банкови сметки.

НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ,
кмет на община Балчик

□ България

Още едно българско лъвче заминава за Африка

Леа е едва на осем месеца и не се налага да бъде упоявана по време на пътуването до Южна Африка

О семмесечната лъвица Леа от Хасково ще замине за парка за големи котки "Лайънсрок" в Южна Африка, съобщиха от фондация "Четири лапи". Леа е предадена от частно лице в районната инспекция по околната среда. Тя ще пътува за Африка заедно с четиригодишната Афродита, която в края на март беше конфискувана от частен хотел в Мелник. Лъвовете в "Лайънсрок" вече са 68.

Учителка с пистолет играчка обрала Прокредит банк

37-годишна учителка по български език и литература е извършилката на въоръжения грабеж на офис на Прокредит банк в Плевен преди около месец. Жената е задържана след двуседмично разследване късно във вторник вечерта.

Учителката е от Славяново, близо до Плевен. Тя е направила пълни самопризнания, според които отдавна е имала финансови затруднения и задължения по кредити и това я принудило да извърши обира. По време на грабежа не е из-

ползвала истинско оръжие, обясниха от полицията. Учителката е заплашила служителките в банката с пистолет играчка и така е успяла да отмъкне 20 000 лв.

Полицайт са разпознали жената по записите от охранителните камери

на банката. Учителката е признала, че се е подготвяла за обира около седмица, като е наблюдавала движението на служителите в офиса. 37-годишната жена няма предишни провинения, задържана е за 72 часа с мярка от прокуратурата.

Петър Сантиров остава в ареста

Софийският градски съд оставил в ареста временно отстранения от длъжност съдия Петър Сантиров. Той заяви пред магистратите, че ако се изискат разпечатки от разговорите му със следователя Петър Петров, ще се види, че последният е поискал среща с него. "Той е активната страна. Не съм престъпник, не съм бил, нямам да бъда. Честта и достойността ми не позволяват да вляза в Съдебната палата, докато разследването не свърши", заяви Сантиров.

Съдията беше временно отстранен на 8 април по предложение на главния прокурор Борис Велчев. Сантиров беше задържан на 1 април в столицата. Заедно с него бяха арестувани бившият военен министър Николай Цонев и бившият главен секретар на Министерството на финансите Тенко Попов. Тримата бяха обвинени в предлагане на подкуп на следователя Петър Петров, който води досъдебно производство срещу Цонев за неизгодна сделка, ощетила държавата със 120 млн. лв. Наблюдаващият прокурор Божидар Джамбазов е разпоредил две проверки за сигурността на Петър Сантиров, стана ясно вчера. Проверява се дали Сантиров се е намирал в близост с лица, спрямо които той е взимал съдебни решения.

Джамбазов уточни, че става въпрос за задържаните при операция "Наглите", като съдията е гледал мерките им за неотклонение.

Джамбазов заяви, че не е констатиран проблем, но са взети всички мерки от администрацията за гарантиране сигурността на Сантиров.

Столицата ще брои кучетата електронно

Столичната община ще изгради информационна система за регистрация, идентификация и контрол на животните, съобщиха вчера от "Московска" 33. Според кметството системата е необходима, за да се осъществи ефективен контрол върху броя на регистрираните и ваксинирани безстопанства и домашни кучета в града. Всички данни ще се събират по централизиран начин в база данни. В системата ще могат да бъдат въвеждани данни по различни начини за собствениците на животни и за самите животни. Ще бъдат въвеждани данни за типа на идентификатора (напр. чип), цифрите от номера на идентификатора, дата на поставяне, която може периодично да бъде актуализирана, като и лицето, поставило маркировката от регистъра на ветеринарните лекари. Ще бъдат посочвани специфичните особености на животното - име, пол, порода, цвет, дата на раждане, номер на паспорта, дата на издаване и пълен адрес.

300 милиона за „Белене“ са похарчени законно

Магистратите проверяват енергийните дружества, образувани с девет преписки и производства

Прокуратурата е отказала да образува досъдебно производство по една от проверките за АЕЦ "Белене", стана ясно вчера. Става въпрос за изразходвани средства за закупуването на акции на стойност 300 млн. лева.

На 27 октомври 2008 г. предишното правителство с постановление отпусна сумата за "Български енергиен холдинг" ЕАД, който обединява пет държавни енергийни дружества - НЕК, АЕЦ "Козлодуй", "Булгаргаз", ТЕЦ Марица изток 2" ЕАД, "Мини Марица изток" ЕАД, както и дъщерните дружества на "Булгаргаз Холдинг" - "Булгаргаз", "Булгартрансгаз" и "Булгартел".

Парите бяха за увеличаване на капитала на НЕК "с цел ускоряване изграждането на нова ядрена мощност в АЕЦ "Белене".

По тази проверка няма данни за извършено престъпление, обясни говорителят на главния прокурор Стелиана Кожухарова. Тя поясни, че сигналът е бил подаден от Агенцията за държавна финансова инспекция именно по повод постановлението.

В прокуратурата се водят 4 преписки и 5 досъдебни производства, свързани с обекти в областта на енергетиката, съобщи още Кожухарова. Тя отбелзява, че всички те са по конкретни поводи, като се проверяват конкретни сигнали.

Две от досъдебните производства също са свързани с АЕЦ "Белене", като работата на прокуратурата по този случай продължава, уточни Кожухарова. По думите ѝ накоя от другите производства са срещу длъжностни лица от Националната електрическа компания. Едно е образувано за проекта "Цанков камък". Има образувана предварителна проверка, свързана с "Марица изток 2", съобщи още говорителката на главния прокурор.

Кожухарова обясни, че основно се проверява дали има престъпления по служба. Ако получим сигнал, съдържащ данни за престъпления в ЕРП-тата, ще го проверим, каза още тя.

Войната на пътя

Такси отнесе линейка в София

Снимки БГНЕС
Таксиметрова кола бълсна линейка на "Бърза помощ" в центъра на столицата вчера сутринта. Няма пострадали при катастрофата. Сблъсъкът е станал на кръстовището пред Софийския университет "Св. Климент Охридски".

Дете бе закарано по спешност в "Пирогов", след като бе ударено от джип. Шестгодишното дете е със сътресение на мозъка. То е било ударено в района на "Красно село".

Шофьор се оказа с късмет и оцеля, след като БМВ-то му излетя от пътя близо до Благоевград. Водачът се отърва само с леки рани по главата.

15 катастрофи са станали в страната за денонощие, без да има загинали. 16 са ранените.

От началото на месец април катастрофите в страната са 226, 16 души са загинали, 300 са ранени, 12 са с опасност за живота. От началото на годината са станали 1436 пътни произшествия, 159 души са загинали, 1795 са ранените.

Milmech
CHOCOLATE

Фирмен магазин:
София ул. Цар Симеон 82

България

На първата трудова борса с директни срещи и консултации в Поморие активно се включи и зам.-кметът на община Никола Костадинов (в средата)

Синдикатите са против новите идеи за болничните

От стр. 1

Работодателите и НОИ не желаят да използват всички законови възможности за контрол, затова с направеното предложение се наказват всички български граждани, които по обективни причини ползват болничен лист, се казва още в писмото. Предложението на Христина Митрева грубо нарушила чл. 12 и чл. 13, т.1 и 2 от Европейската социална харта, която правителството на България е ратифицирало, изтъкват от КНСБ. Синдикатът категорично не приема и предложението за промяна на режима за ползване на платления годишен отпуск.

Предложената промяна е неползваният отпуск за предишни години да се използва до края на 2010 г., като в противен случай се губи.

Промяната на начина на плащане на болничните може да бъде дисциплинираща мярка, смята Божидар Данев, шеф на Българската стопанска камара. Предполагам, че синдикатите няма да се съгласят, но ние

сме склонни да приемем подобна мярка, защото всеки трябва да посрещне част от негативите на кризата, каза вчера той. Предложението е направено от правителството. Всяко едно такова предложение във всички случаи не е изгодно нито за работодателите, нито за синдикатите. Но във всички случаи вариантът е подобър, отколкото първите три дни да бъдат за работодателите, коментира Данев. При плащането на болничните и ползването им има много големи измами, като разходите са повече със 17 млн. лв., твърди Данев.

По отношение на предложението отпуски от предходни години, ако не бъдат взети от работника до края на 2010 г., да се губят, Божидар Данев каза, че това предложение не е обсъждано с работодателите. "Това е свързано с административните реформи вероятно. Хората от реалния сектор едва ли имат забавени отпуски. Това основно е насочено към администрацията - когато се готови съкращаване на администрацията, се търси и намаляване на разходите", обясни още Данев.

Проверка на прокуратурата отложи конкурс на касата

Писмените разработки на кандидатите са били иззети във връзка с досъдебно производство от миналата година

Документите на кандидатите за директори на 28-те районни здравносигурителни каси, което трябаше да се състои вчера в централата на НЗОК, е било отложено заради прокурорска проверка, съобщават от касата. Причината е, че писмените разработки на канди-

датите са били иззети от прокуратурата заради досъдебно производство от ноември миналата година.

Проверяват се болници, лекарства, обществени поръчки, а при последното изземване на документи сред тях попаднали и писмените разработки на кандидатите. От касата не са ги уведомили за отлагането, за-

щото са очаквали, че до днес документите ще бъдат върнати. Така 58-те кандидати, дошли за препитването, трябва да чакат неясно колко време.

Миналата година започна проверка на прокуратурата, във връзка с която периодично се иззема документация от архива и деловодството на НЗОК, обясниха от пресцентъра на касата. Конкурсът засега е отложен, а не отменен и процедурата ще продължи след върщането на документите, увериха от здравната каса. С последните промени в Закона за здравното осигуряване кон-

курс за смяната на всички директори на РЗОК трябва да се проведе до 18 февруари.

Директорът на плевенската каса Мартин Митев ще предложи на ръководството на НЗОК да се създаде механизъм за прехвърляне на неизползвани направления от една лекарска практика към друга. По думите му от 2006 г. насам стандартите не са били толкова ниски, но и здравната каса като цяло не си усоява направленията.

При част от селските практики в Плевенско се получава излишък от направления, които не се усояват, а при някои от

градските всеки месец не достигат, подчертава Митев.

РЗОК няма механизъм, по който да направи това прехвърляне служебно, затова е необходимо личните лекари от селата да се откажат от излишните направления и едва тогава касата може да ги прехвърли на джипитата в града, при които недостигът е най-голям, уточни той. Митев допълни, че неизползваните направления се прехвърлят в края на всяко тримесечие към следващото и, ако не се оползотворят до края на годината, "горят".

Тема с продължение

Строители блокираха подходите към полигона Ново село

Строители блокираха вчера сутринта главния подход към изграждащата се българо-американска база на полигон "Ново село" край котленското село Мокрен. Това съобщи говорителят на протестиращите Дечо Николов от сливенската фирма "Дан 92". На мястото имаше засилено полицейско присъствие заради отказа на протестиращите да допускат техника и хора до обекта. Според Николов там обаче се е работело, тъй като част от работниците са влезли по-рано или са избрали обходен маршрут. От сутринта на един от подходите е имало спрян циментовоз. Строителите си търсят 3,8 млн. лв. за извършена работа през октомври, ноември и декември 2009 г. Те са уведомили кмета на Котел, че вече предприемат по-радикален протест, информира Николов. Сред протестиращите са строителите от 21 фирми от Югоизточна България, наети като подизпълнители от консорциума между германската фирма "Билфингер Бергер" и "Доломит М" ООД в Бургас. Заради разногласия от 5 януари договорът между фирмите от консорциума е прекъснат, обясни представител на "Доломит М". Преди седмица на паркинг на мирен протест на пътния възел "Петольчката", намиращ се на десетина километра от базата, фирмите поискаха да им бъдат изплатени задълженията. Те настояват още Американският инженерен корпус като възложител да осъществи контрол по проектирането и изпълнението на договора за изграждане на обекта, временно да бъде спряно издаването на строителни книжа, МО и МРРБ да извършат проверка на свършеното до края на миналата година.

16-годишна бременна с тризнаци

16-годишна бременна с тризнаци е приета в АГ болницата във Варна. Това съобщи директорът д-р Петър Атанасов. Той добави, че девойката е в около 20-а седмица от бременността и е патологичен случай, като уточни, че става въпрос за момиче от ромски произход.

От началото на годината в болницата е имало няколко прекъснати бременностни на жени, които са уста-

новили, че плодът е увреден, допълни д-р Атанасов. Той подчертава, че в последните години бременността се увеличава, причината е в новите технологии и усъвършенстването на специалистите. Д-р Петър Атанасов обясни, че се правят най-различни тестове и изследвания, които показват още в начален стадий на бременността дали всичко с плода е наред.

Онкоболна осъди МЗ за 100 000 лв.

100 000 лева ще заплати МЗ на онкоболната Ангелина Бонева за това, че не е осигурило навреме животоспасяващи лекарства. През 2006 г. оперираят Ангелина Бонева с диагноза рак на щитовидната жлеза. Съгласно Наредба 34 лекарства, които ѝ се налага да приема след операцията, трябва да се осигуряват от здравното министерство. След като лекарствата не са осигурени и ѝ се налага да си ги купува сама, на 19 септември 2007 г. болната завежда иск срещу ведомството. След 3 години съдебни перипетии вчера излезе постановлението на Софийския административен съд МЗ да за-

плати на Бонева 100 000 лева за нанесени неимуществени вреди. Наредба 34 е за осигуряване на лекарствени средства при заболявания, които МЗ определя като приоритетни. Лекарствата са извадени от списъка на задължително осигуряване по линия на НЗОК за да бъде съкратен пътят им до болните. "В наредбата липсва ред за предписание и отпускане на лекарствени продукти. Налице е непълно, несвоевременно и недостатъчно изпълнение на задълженията, прозатичащи по силата на закона, което представлява бездействие на министъра на здравеопазването", се казва в решението на съда.

20 години
ПОКАНА

Уважаеми дами и господи,

Екипът на ДУМА ви кани на тържествен концерт по случай 20-годишния юбилей на вестника.

дата: 26.04.2010 г.

место: Народен театър "Иван Вазов"

начало: 19 часа

Икономика

Нова компания заменя БЕХ, водеща става НЕК

Дългът на „Топлофикация София“ може да бъде прехвърлен на Столична община

Ч е се опитаме да обединим всички държавни електроенергийни компании в една структура, в която водеща ще бъде Националната електрическа компания (НЕК). Това съобщи вчера заместник-министърът на икономиката Мая Христова. Активите на държавните електроенергийни дружества ще бъдат обединени в една компания след разформироването на БЕХ. Очаква се закриването на БЕХ и новата електроенергийна държавна структура да станат факт до лятото, каза Христова, която пое ръководството на холдинга до приключването на дейността му. Бъдещото дружество ще включва Националната електрическа компания (НЕК), АЕЦ „Козлодуй“,

ТЕЦ „Марица изток 2“, Мини „Марица изток“ и други електроенергийни дружества. Целта на новата структура е НЕК да бъде оздравена, допълни Христова.

БЕХ бе създаден в края на 2008 г. на мястото на тогавашния „Булгаргаз холдинг“ и в структурата му влязоха активите на „Булгаргаз“, НЕК, АЕЦ „Козлодуй“, ТЕЦ „Марица изток 2“, Мини „Марица изток“, Електроенергийния системен оператор, „Булгартрансгаз“ и „Булгартел“. Те плащаха такса за управление на шапката БЕХ, която отчете за 2009 г. над 75 млн. лв. печалба. БЕХ пое и реализацията на големите инвестиционни проекти като АЕЦ „Белене“, „Набуко“ и „Южен поток“. По думите на Христова досега БЕХ само по документи е поемал задължения

към тези три проекта, но финансови плащания по тях не е имало. Тя заяви, че обединяването на електроенергийните държавни компании по друг принцип ще постигне именно това обезпечаване на големите енергийни проекти.

Христова каза още, че идеята за новото обединение на електроенергийните компании цели да се постигне стабилитет по отношение на активите на дружествата, а НЕК да стане водещ търговец на електроенергия. Ако НЕК не бъде обединена с други компании, много трудно ще се постигне такава независимост на дружеството предвид състоянието, в което е поставено, посочи заместник-министърът. Според нея няма да е необходима европейска санкция за обединението на

компаниите. Те ще бъдат обособени по лицензионна дейност, а по оперативна дейност няма необходимост да бъдат разделени, допълни Христова. Тя коментира още, че причина за дълговете на НЕК не е това, че дружеството е купувало ток от централите, чито цени са по-високи, а зради начина, по който е формирана цената за потребителите.

След разформироването на БЕХ дългът на „Топлофикация София“ може да бъде капитализиран или отсрочен и разсрочен, посочи Мая Христова. Друг вариант е да бъде прехвърлен на Столичната община заедно със собствеността върху топлофикацията. Заместник-министърът посочи, че няма опасност от декапитализация на НЕК и на „Булгаргаз“.

Данъчните предлагат на търг „Ягуар“ и „Ферари“

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

На основание чл. 44, ал. 2 от ЗМСМА, чл. 4, ал. 4; чл. 31, ал. 1 и чл. 32, ал. 3, т. 1 от ЗПСК, чл. 5 и чл. 6, ал. 1 от Наредбата за търговете и конкурсите, чл. 45, ал. 5, т. 1 от ЗДС в изпълнение на Решение № 18/28.05.2009 г. на Общински съвет – Търговище и Заповед № 3-01-337/06.04.2010 г. на кмета на Община Търговище

ОБЯВЯВА

1. Нов публичен търг с явно наддаване за продажба на общински нежилищен имот, представляващ ПИ 73626.501.334 (УПИ V) кв. „Въбел“ с площ 2 006 кв.м.

За имота е съставен АОС № 2336/14.08.2003 г., вписан в Агенцията по вписванията под № 67, т. V²², рег. № 2336/14.08.2003 г.

2. Условия на търга:

2.1. Начална тържка цена 30 000 лв. (без ДДС). Достигнатата на търга цена се облага с ДДС.

2.2. Стъпка за наддаване 3 000 лв.

2.3. Депозит за участие – 10 % от началната тържка цена на имота се превежда по IBAN, BG62UBBS80023300143230, BIC код на банка ОББ – АД клон Търговище UBBSBGSF в 30-дневен срок от обнародване на заповедта в „Държавен вестник“.

2.4. Цена на тържката документация – 300 лева (без ДДС) платима в касата на общината. Получава се в стая 75 на Общината.

2.5. Срок за закупуване на тържката документация – до 30-я ден от обнародване заповедта в „Държавен вестник“.

2.6. Оглед на обекта – всеки работен ден след закупуване на тържките документи.

2.7. Срок за подаване на предложението – до 16 часа на 30-ия ден от обнародване заповедта в „Държавен вестник“.

2.8. Търгът ще се проведе на следващия работен ден след изтичане срока за подаване на предложението в сградата на Общината, зала 74 от 14 часа.

За допълнителна информация тел. 0601/6-87-34

или стая 74 на общината

Имало само 18 бика за разлог

Представители на разводни асоциации се обявиха против становището на Българската национална организация на зоинженерите, че Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството (IASCRJ) в земеделското министерство осъществява неправомощен контрол и представя необективни резултати от проверките си, предаде „Фокус“. След изказването на председателя на Българската национална организация на зоинженерите Костадин Желев, който е бившият директор на ИАСРЖ, останалите организации обясняха, че дейността по селекция е използвана за лично благотворителство. От 1991 до 2009 г. от 800 бика в осемнадесетните станции на България са останали едва 18.

Едва сега от 1990 г. има възможности селекционерите отново да започнат да изпълняват това, за което са призвани, смятат от организациите. За тази година обаче в земеделското министерство няма пари за генофонд. Миналата година за това имаше около 9 млн. лв.

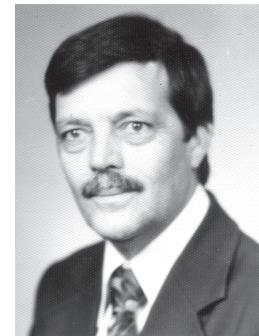
ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 23 април се навършват две тъжни години без любимия ни съпруг, баща, свекър и дядо

ГЕОРГИ ХРИСТОВ ГУДЖЕВ

Липсваш ни!

Поменйт ще се състои в гр.Стрелча на 17 април 2010 г. от 12.00 ч.

Части от пет жп гарии - на концесия

Части от пет жп гарии ще се отдадават на концесия. Това са гарите в София, Пловдив, Варна, Бургас и жк „Подуяне“. Концесията ще касае приемните здания на гарите, сгради, съоръжения и прилежаща територия с обществено и търговско значение, реши правителството.

Мотивът е икономическата целесъобразност от преминаване на жп гарите за бъдещо стопанисване от субекти от частния сектор, които разполагат с по-големи възможности от държавното предприятие НК „Железопътна инфраструктура“. Чрез предоставянето на концесията ще се осъществи държавната транспортна политика и стратегията на транспортното ведомство за привеждане състоянието на гарите и гаровите райони в съответствие с европейските стандарти.

Идеята за отдаване на концесия на гарите стана ясна преди седмици. Министърът на транспорта Александър Цветков дори пресметна, че тя ще донесе за хазната приходи от 1 млрд. лв.

Дребни земеделци са притиснати от голема фирма

Дребните земеделски производители се сълъскват с големи трудности пред желанието си да обработват земеделска земя в България. Крупни фирми контролират рентите и притискат малките фермери в повечето землища на страната. Заради това дребните стопани започват да се обединяват, за да защитават интересите си. Семейството Ивелина и Стефан Стефанови от ямболското село Маломир (по поречието на река Тунджа) би трябвало да ползва

т в момента 2070 дка от землището в селото, където се обработват общо около 42 хил. дка земеделска земя. Семейството отглежда зърнени житни култури, сълнчоглед и кориандър. Проблемът им започва миналата година, когато масив от 230 дка земя, които те получават за ползване, е засят с култури само за една нощ от голяма мощна компания, предаде „Фокус“.

Фирмата заплашила стопаните, след което те подават молба в прокуратурата и кметството, обръщат се и към други институции. За 1840 дка земя семейството има склучени договори за ползване, останалите им се полагат

по силата на служебно разпределение на необработваните площи в землището, за които по закон се плаща рента в извънбюджетна сметка на община, каза Стефан Стефанов. Такава сметка обаче не е открита в община Тунджа.

Разпределението на свободната земя е направено от областната управител Миряна Лазарова, а технически е изпълнено от община Тунджа. По сила на това служебно разпределение е дадена земя за ползване на всички земеделци от землището. Началникът на общинската служба по земеделие обяснява на семейството, че трябва да заплати направените разходи на голяма фирма, която се явява незаконен ползвател на земята. Фирмата претендира, че трябва да прибере продукцията си от нивите, разпределени на Стефанови.

Семейството твърди, че ще претърпи много загуби - няма да може да изпълни свой проект по Програмата за развитие на селските райони по мярка 121, както и ще бъде лишено от директни европейски плащания. Ще бъде и глобено заради нереализацията на проекта.

Икономика

Снимка БГНЕС

Седма международна борса "Културен туризъм" се провежда във В. Търново до 17 април. Морски Вълк представя туристическите круизи между Свищов и Зимнич (Румъния)

Инфлацията през март е 0.2 на сто

Инфлацията през март 2010 г. спрямо предходния месец е 0.2%, съобщи НСИ. Инфлацията от началото на годината (март 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е 1.4%, а годишната инфлация за март 2010 г. спрямо март 2009 г. е 1.3%. Средногодишната инфлация за периода април 2009 - март 2010 г. спрямо периода април 2008 - март 2009 г. е 1.5%. През март от хранителните продукти с най-голям спад в цените са доматите и краставиците - 12.8% и 11.8%. От нехранителните продукти най-много са поскъпнали горивата - течни горива за битови нужди - с 5.6%, дизелово гориво - с 5.5%, автомобилен бензин A95H - с 6.0%, автомобилен бензин A98H - с 5.8%.

Първенци сме в ЕС по индустриален спад

Словенците са на плюс 6,4 на сто, а ние - на минус 5,7 на сто

През февруари индустриалното производство в еврозоната се покачва с 0,9% на месечна база. За целия ЕС увеличението е от 0,7%, показват данните на Евростат. През януари индустрията записа ръст от 1,6% в еврозоната и 1,7% за цялата общност. Сред страните от общността най-значителен е ръстът на индустрията в Словения (6,4%), Люксембург (3,6%) и Дания (1,8%). България обаче е

страната с най-рязък спад на индустриалното производство през февруари - понижението спрямо предходния месец януари е 5,7 на сто. След нас се нараждат Латвия (-3%) и Гърция (-2,9%).

Ръст има и на годишна база - индустриалното производство в ЕС се увеличава с 3,5%, докато в страните от валутния съюз ръстът е дори по-рязък - от 4,1 на сто.

На месечна база производството на

стоки със средносрочно потребление се покачва с 1,5% в еврозоната и с 1,4% в ЕС. Капиталовите стоки са с ръст от 0,9% в еврозоната и с 0,6% в ЕС. Производството на стоки с краткосрочна употреба обаче намалява - в ЕС с 0,6%, а в страните от еврозоната с 0,2 на сто. Намалява и производството на енергия. В ЕС спадът е от 1,6%, докато в страните от валутния съюз понижението е по-незначително - от 0,4 на сто.

Строежът на „Тракия” тръгва въпреки забавянето на документите

Въпреки забавянето с апликационната форма за отсечката от магистрала „Тракия“ между Стара и Нова Загора проектът ще стартира в предварително обявения срок - началото на следващия месец. Това стана ясно след вчерашното заседание на Министерския съвет, на което беше решено да бъде осигурено авансово плащане. Заради забавянето с документите имаше риск строителството да започне чак през есента. Изпълнител на проекта е Обединение „Магистрални Трейс“. Парите за начало на дейностите преди одобре-

нието на проекта от Европейската комисия ще дойдат от оперативна програма „Транспорт“, решиха управляващите. Управляващият орган на програмата ще подпише договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Агенция „Пътна инфраструктура“ за изпълнение на дейностите по проекта. Този подход според МС не противоречи на правилата на ЕК. Всъщност решението на кабинета се отнася до цялостното доизграждане на магистралата. Превдвижда се средствата за 115-километровата отсечка между Стара Загора и

Карнобат да бъдат осигурени от държавния бюджет, в случай че ЕК не одобри проекта или ако одобрена от ЕК неговата стойност е по-ниска от достигнатата тръжна стойност в резултат на проведената процедура за избор на изпълнител.

Проектът „Доизграждане на автомагистрала „Тракия“ е подгответ с активното съдействие на представители на инициативата JASPERS и на 9 април т. г. е получен формуляр за кандидатстване по него. Одобрение за проекта от страна на ЕК се очаква към края на 2010 г.

„Карфур“ отваря втори хипермаркет в България

Френската верига за бързооборотни стоки „Карфур“ отваря втория си хипермаркет в България, съобщиха от компанията в Е.Д. Магазинът, който е с търговска площ 7200 кв.м. се намира в търговския център „Галерия Пловдив“ в Пловдив и ще започне да работи с клиенти от днес. До момента „Карфур“ има един обект в Бургас, който отвори през пролетта на миналата година, а на 21 април ще отвори и трети, който ще се намира в търговския център The mall в София.

Магазинът на „Карфур“ в Пловдив ще предложи асортимент от над 50 хил. артикула хранителни и нехранителни стоки, като около 7 хил. ще бъдат от собствени марки. В обекта работят 350 служители. Френската група „Карфур“ е най-големият търговец на дребно в Европа и втори в света след американската „Уол март“. Компанията притежава над 15 хил. магазина в 32 държави от различни формати. В края на март от компанията съобщиха, че планират магазините в България да достигнат 10-12 до 2012 г.

С над 40% надниха продажбите на нови коли

Продажбите на нови автомобили, камиони и автобуси за първото тримесечие на тази година достигат 4116 бройки, като това представлява спад от 42,74 на сто спрямо периода януари - март 2009 г. За същия период на миналата година в страната са продадени 7188 нови возила, показват данните на Асоциацията на автомобилните производители и техните оторизирани представители в България (ААП).

Все пак има и слаб лъч на надежда, че, макар ибавно, пазарът ще се стабилизира. За това говори фактът, че в последните три месеца спадът в продажбите се забавя - през януари е 47% спрямо същия месец на 2009 г., за първите два месеца той е 44%, а за тримесечния период - вече 42%. Ако към данните на ААП се прибавят и продажбите на няколко вносителя, които не са членове на асоциацията, може да се окаже, че негативната разлика спрямо миналата година е още по-малка.

Продажбите на леки и леко-

товарни автомобили от страна на членуващите в асоциацията за първите три месеца достигат до 3956 бройки, с 42,65 процента по-малко от същия период на 2009 г. „Пежо“ е първата марка през тази година, която преминава границата от 400 автомобила с продадени общо 410 бройки за три месеца, и единствената, която има малко над 10% от пазара на асоциацията. „Форд“ също се доближава до тази граница с реализираните досега през годината 378 нови автомобили и дял от 9,56%, а „Фолксваген“ и Дачия са съответно с 331 и 330 продадени автомобила. „Тойота“ също са в целото на харесваните марки автомобили с реализирани 311 бройки за три месеца.

Пет марки са с продажби в границите между 200 и 300 бройки за периода и това са „Ситроен“, „Рено“, „Шевролет“, „Шкода“ и „Опел“. Все още има и пет марки автомобили, от които не е купена нито една бройка - „Хамър“, „Ягуар“, „Корвет“, „Кадилак“ и „Пиаджио“.

Продажбите на леки и леко-

ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

ОБЯВА

На основание Решение №64/22.03.2010 г. на Общински съвет Благоевград и Заповед № 437/12.04.2010 г. на Кмета на общината Костадин Паскалев, в съответствие с изискванията на чл.17, ал.4 и чл.20 на Наредба №2, открива конкурс за разпределение и възлагане на обществен превоз на пътници от утвърдените транспортни схеми - община, областна и републиканска, на община Благоевград.

Условията за участие в конкурса са, както следва:

1. За участие в конкурса се допускат физически и юридически лица, регистрирани като търговци по Търговския закон, които притежават лиценз за извършване на обществен превоз на пътници.

2. Да притежават удостоверения за транспортна годност на автобусите за съответния вид превоз.

3. Да разполагат със собствена или наета сервизна база за обслужване и поддръжане в изправност на автобусите на територията на община Благоевград.

4. Да са осигурили канал и механик за проверка на техническото състояние на автобусите преди извършване на възложени превози.

5. Да са организирали предпътни медицински преглед на водачите, включващ общото им здравословно състояние.

6. Да са осигурили необходимия брой превозни средства, включително и резервни, за извършване на превози по обявените с конкурса автобусни линии /курсове/.

7. Да са осигурили 35% от общия брой курсове, да се изпълняват с автобуси за превоз на трудно подвижни лица за градската транспортна схема.

8. Да бъдат регистрирани и да осъществяват своята дейност на територията на община Благоевград. Регистрацията да бъде с дата не по-късно от 31.12.2008 година.

Автобусните линии/курсове са разделени в пакети, както следва:

Пакет №1 - 50% от линия №1

/необходими са два автобуса плюс един резервен/

Пакет №2 - 50% от линия №1

/необходими са два автобуса плюс един резервен/

Пакет №3 - 50% от линия №2; №7; №10 и №11

/необходими са осемнадесет автобуса плюс два резервни/

Пакет №4 - 50% от линия №2; №7; №10; №11 и за с. Марулеvo

/необходими са деветнадесет автобуса плюс два резервни/

Пакет №5 - линия №3

/необходими са един автобус плюс един резервен/

Пакет №6 - линии/курсове от общинската транспортна схема

/необходими са дванадесет автобуса плюс два резервни/

Пакет №7 - линии/курсове от областната и републиканска транспортни схеми

/необходими са петнадесет автобуса плюс два резервни/

Пакет №8 - линии/курсове от областната и републиканска транспортни схеми плюс линия за Бодрост

/необходими са шестнадесет автобуса плюс два резервни/

Пакет №9 - линии/курсове от областната и републиканска транспортни схеми плюс линия за Горно Церово

/необходими са десет автобуса плюс един резервен/

Всеки участник може да кандидатства за един, за няколко или за всички пакети

Документацията за участие в конкурса се получава от стая 403 на общината след заплащане на такса в размер на 200 лева без ДДС в касата на общината до 17.00 часа на 25.05.2010 година.

Предложенията за участие в конкурса ще се приемат до 17.00 часа 26.05.2010 година в депоустройството на общината.

Отварянето на предложението от комисията по провеждане на конкурса ще се извърши на 27.05.2010 година от 14.00 часа в зала 101 на общината.

Срокът за възлагане на превозите е 8 /осем/ години за извънградски превози и 5 /пет/ + 3 /три/ години за автобусните линии от градската транспортна схема.

Унгарската полиция е задържала в Будапеща педофила, издирван от американското ФБР, съобщават световните агенции. Джон Д. Кларк преподавал английски език в елитна унгарска гимназия, а служителите на реда го открили, след като самите му ученици установили, че преподавателят им фигурира в списъците на издирваните от ФБР лица

Техеран обвини Обама в „ядрен шантаж“

Русия и Индия смятат, че санкциите срещу Иран са удар по бедните в страната

Иран подаде официално оплакване в ООН заради коментарите на американския президент Барак Обама, които според Техеран представляват ядрено изнудване. Това съобщи официалната иранска осведомителна агенция ИРНА, цитирана от АФП.

В писмо до световната организация Техеран поставя под въпрос целта на новата ядрена политика на Вашингтон и казва, че тя съдържа заплахи за ядрено нападение срещу Иран.

“Членовете на ООН не трябва да толерират или игнорират подобен ядрен шантаж в 21-ви век”, се казва в писмото, депозирано от иранския посланик в ООН Мохамад Хазай.

Миналата седмица Ва-

шингтон представи преразгледаната си ядрена политика, която ограничава употребата на американски ядрен арсенал, но изтъква Иран и Северна Корея като изключениния, позовавайки се на това, че двете държави пребрегват резолюциите на Съвета за сигурност на ООН.

Същевременно Русия и Индия заявиха, че санкциите срещу Иран ще засегнат обикновените хора в страната. Според руския държавен глава Дмитрий Медведев те би трябвало да са насочени към неразпространение на ядреното оръжие.

В реч пред института “Брукингс” Медведев посочи, че потенциални санкции на ООН срещу Иран определено не трябва да наказват народа, а да се фокусират върху предотвратяване на

ядреното разпространение. Изказването, в което Медведев изрази загриженост и за потенциална ядрена надпревара в Близкия изток, бе найновата индикация, че Москва може и да подкрепи нови санкции срещу Техеран. Все пак Русия би теглила чертата пред мерки, които според нея са неоправдано тежки.

Индийският премиер Манмохан Сингх посочи, че Делхи се противопоставя на санкции срещу Иран заради ядрените му планове. Сингх уточни, че подобни мерки често засягат единствено бедните иранци. В края на двудневната среща на върха по ядрената сигурност във Вашингтон индийският лидер заяви, че страната му се противопоставя на ядрените амбиции на Иран, но не вярва, че санкциите биха били

ефективно средство за въздействие.

САЩ и техните съюзници оказват натиск за четвърти кръг от санкции срещу Техеран заради ядрената му програма. Западът подозира, че тя е предназначена за производството на ядрени оръжия, а Иран твърди, че програмата е изцяло за гражданска цели като създаването на електроенергия. Постояният член на Съвета за сигурност Китай се съпротивлява срещу санкциите против Техеран. Дипломацията според Пекин е начин за разрешаване на спора около тази програма. “Страната е готова да обсъди и други подходи, но в случай че те не подкопават икономическите връзки”, коментира китайският заместник външен министър Цуй Тянкай.

www.duma.bg

кратки

Испания залови 1,4 т кокаин

Испанската полиция съобщи, че е заловила над 1,4 тона кокаин, скрит между кашони с банани, внос от Еквадор. В склад за търговия на евро в Аликанте били открити 710 кг от наркотика, а в друг склад в Севиля още 715 кг. При друга акция в Билбао в понеделник полицията е заловила още 814 кг от опасния наркотик.

Русия премахна забраната за внос на българско месо

Русия премахна забраната за внос на месо и друга животинска продукция от България, въведена през август 1999 г. заради регистрацията на опасното вирусно заболяване при животните - син език. Син език е вирусно заболяване, което се среща при преживните животни и може да доведе до 100% загуби сред малкия рогат добитък, а едрият рогат добитък губи своята репродуктивност.

Буря в Индия уби 60 индийци

Силна тропическа буря причини смъртта на най-малко 60 души в Индия, като 25 нови жертви са били регистрирани в източния щат Бихар. Три източни области на щата - Пурния, Арапия и Кишанганж, бяха сред най-силно засегнатите. Бурята е преминала и през съседната страна Бангладеш, където най-малко десетки души са загинали.

„Даймлер“ свива контакти си с Иран

Германската автомобилна компания “Даймлер” почти изцяло ще преустанови бизнес контакти си с Иран във връзка с растящия натиск върху исламската република да се откаже от ядрената си програма. Даймлер беше един от основните крупни доставчици на едногабаритни транспортни средства за исламската република.

МегВедев:

Има опасност от гражданска война в Киргизстан

Киргизстан е на ръба на гражданская война и има опасност да се превърне във втори Афганистан, предупреди руският президент Дмитрий Медведев, цитиран от ИТАР-ТАСС. Руският президент определи ситуацията в централноазиатската бивша съветска република като тежка, а рисъкът от разпадането ѝ на две части - северна и южна, като реален.

“Главното в момента е да не бъде допусната гражданска война в страната”, подчертава руският президент. Той изрази опасения, че ако се стигне до такъв

сценарий, ще нахлутят всяка терористи и екстремисти и тогава Киргизстан може да се превърне във втори Афганистан. Медведев призова отстранения от власт киргизстански президент Курманбек Бакиев да подаде официално оставка. “Необходимо е определени политически фигури да вземат отговорни решения”, изтъкна той.

Във вторник Курманбек Бакиев за първи път говори за възможността да сдаде властта, но постави няколко условия за евентуалното си оттегляне. Той заяви, че е готов да подаде оставка, ако временното правителство гарантира си-

гурността му и успокои вълненията, последвали бунта срещу петгодишното му управление, предадоха световните агенции.

Междувременно Русия ще предостави 50 милиона долара под формата на гаранции и заеми на Киргизстан, съобщи руският финансов министър Алексей Кудрин. В тази връзка премиерът Владимир Путин заяви, че обемът на помощта, предоставена от Москва на Киргизстан, може да бъде увеличен, ако това стане необходимо. Той посочи, че власти в Киргизстан са му казали, че държавната хазна е изпразнена.

Надвийте умората! Елате в зала “България”
на 16 април, петък в 19ч.

Романтична вечер с
приказна музика от

Мадер и Шонберг

Ще Ви посрещнат **Емил Табаков**,
певицата **Фредрика Брилембург**
и Симфоничният оркестър на БНР.

Билети на касата на Кантус фирмус и на
www.ticketsbg.com

БНР
БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

Свят Стотици загинаха при трус в Китай

7,1 по Рихтер удари провинция Цинхай

Над 400 души загинаха при земетресението с магнитут 7,1 по Рихтер, което разлюля северозападната китайска провинция Цинхай. Повече от 10 000 са ранените, предадоха Ройтерс и Асошиейтед прес, като се позоваха на китайската агенция Синхуа и китайската държавна телевизия.

Земетресението и последвалите четири вторични труса, които бяха с магнитут около 5 и 6 по Рихтер, засегнаха тибетския окръг Юйшу в провинция Цинхай. В района са изпратени войници от Народноосвободителната армия на Китай и спасителни екипи от няколко провинции. Спасителните работи са затруднени от телекомуникационни проблеми, тъй като телефонните линии не работят. Трусът разруши жилища, сгради, бензиностанции. Земетресението предизвика и опасни свлачища. Много от пътищата в района са силно повредени, прекъснати са енергийните доставки. Много от жителите на района побягнаха в планината от страх да не рухне близката язовирна стена.

Централният град на окръга - Цзегу, разположен близо до епицентъра на

земетресението, е почти напълно разрушен. Близо 85 процента от сградите там, предимно ниски, тухлени постройки, са рухнали. Около 400 души са загинали, съобщи заместник генералният секретар на правителството в Юйшу Хуан Лимин. Градът е с население 100 000 души. Спасителните екипи предполагат, че под развалините на сградите има затрупани десетки, а в техническото училище и в началното училище има затрупани деца, предаде Ройтерс. Местни жители обаче съобщиха, че повечето ученици в града са успели да избягат на открито.

В болниците в района на земетресението са настанени за лечение значителен брой ранени. Синхуа посочва, че в пострадалите от земетресението райони има остръ недостиг на палатки, лекарства, медицински консумативи и медицински работници. Рухването на училищата на фона на останалите цели, макар и с пукнатини, околни сгради предизвика гняв и обвинения в корупция. "Много едноетажни къщи се сринаха, а по-високите сгради издържаха, макар и с пукнатини", каза местен жител, цитиран от Ройтерс.

Снимка БГНЕС

Сблъсъци избухнаха между полицията и демонстранти в Индонезия. Причина за напрежението стана мюсюлманско гробище, което властите решиха да разрушат

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

■ ДУМА

Мария ЖЕБИТ

През следващата година правителството ще се съсредоточи върху решаването на проблема с високата смъртност в страната, заяви зам.-министър на здравеопазването и социалното развитие Максим Топилин по време на общоруската конференция по въпросите на демографската политика. По неговите думи властта ще се бори активно с онкологичните и сърдечно-съдовите заболявания, а същото така активно ще се заеме с пропагандирането на здравословния начин на живот.

Сега завършва първият етап от реализирането на концепцията за демографска политика на Русия до 2025 г. Миниатата година за пръв път от 15 години насам населението на Русия се увеличи. По

данни на Росстат към 1 януари 2010 г. в страната живеят 1 млн. 914,5 хилади души. Това е с 10,5 хилади повече, отколкото преди година. В голяма степен ръстът е резултат от миграцията - през последните години, по думите на зам.-министъра, държавата води "подвижна миграционна политика". В същото време Максим Топилин призна, че държавната програма за съдействие на преселването на руснаците от чужбина, на която се възлагаха големи надежди, не върви добре.

Ръстът на раждаемостта в министерството го свързват с въвеждането през 2007 г. на майчинския капитал. По думите на Топилин, Русия е единствената държава с подобна форма за подкрепа на семейството. Въпреки това Русия има какво да научи от развитите

страни, където системата за подпомагане на раждаемостта е по-добре развита. Въпреки това количеството на родилите се деца се увеличи от 1 млн. 480 хил. през 2006 г. до 1 млн. 764 хил. през 2009 г. Показателят за детска смъртност пък падна с 20%.

"Сега правителството разработва варианти за съществено разширяване и опростяване на майчинския капитал", съобщи Максим Топилин. По неговите думи социалното министерство има усещането, че тази система е твърде строга и са нужни по-свободни правила за използването на парите. Сега размерът на майчинския капитал е 343 хил. рубли - това е еднократното плащане за второ дете и следващите. През миниатата година на майките им беше разрешено да погасяват ипотечните кредити за

сметка на тази сума. Като резултат в програмата се включиха 100 000 души.

През втория етап от реализацията на концепцията, която започва през 2011 г., правителството планира да не се отказва от мерките по стимулиране на раждаемостта. Но, по думите на министъра, акцентът ще бъде върху намаляването на смъртността и преди всичко тази в активна трудоспособна възраст. Според прогнозите през 2016 г. броят на трудоспособното население ще се съкрати с още 6,8 млн. души, а процентът на пенсионерите ще надхвърли 24%.

Властите планират активно да провеждат програми за предотвратяване на онкологичните заболявания и на болестите на кръвообращението, а също и да борят с пътно-транспортните произшествия.

Средствата за това са вече заложени в бюджета.

Също така в близко време ще стартира програмата "Здравословна работа", по която се предвижда да бъде създадена система за медико-профилактично обслужване за работещите във вредните производстви. Освен това се предполага да се стимулират работодателите, за да може при предсрочно излизане в пенсия по ради вредна и опасна работа финансовото натоварване да не пада само върху плещите на държавата. По програмата на втория етап се предвижда диспансеризация на подрастващите за укрепване на общото и репродуктивното здраве.

Според програмата населението на Русия през 2016 г. трябва да бъде 142-143 млн. души, а през 2025 г. - 145 милиона.

Британските либерални демократи обявиха предизборната си платформа

Британската опозиционна партия Либерални демократи обяви предизборната си платформа за предстоящия на 6 май парламентарен вот и се обяви за единствената партия, която разполага със сериозен план за преодоляване на бюджетния дефицит, предаде Ройтерс. Лидерът на либералните демократи Ник Клег обаче отказа да разкрие какво ще прави, ако на изборите нито една от двете най-големи партии - Консервативната и Лейбъристката - не спечели достатъчно мнозинство, за да състави сама правителство.

Либералните демократи, които твърдят, че консерваторите и лейбъристите са присвоили много от техните политически идеи, поставят в своята платформа четири акента - създаване на работни места в една "по-зелена" икономика, изчистване на политиката след скандала с разходите на депутатите, намаляване данъците за хората с най-ниски заплати и подпомагане на инвестициите в училищата.

Партията предвижда също така от 2011/2012 г. всяка година да се спестява по 15 милиарда паунда, от които две трети да отиват за погасяване на бюджетния дефицит, който за тази година се очаква да бъде 163 милиарда. Либералните демократи нямат намерение да увеличават данъка върху продажбите, но ще вземат строги мерки срещу укриването на данъци, като затворят законовите вратички, от които се възползват богатите. Те възнамеряват да въведат данък от един процент върху домовете на стойност над два miliona паунда и да увеличат таксите върху авиацията.

Червеното винаги
е модерно!

добавете вашия
град на картата с
клубове

ПРИЯТЕЛИ

НА

ДУМА

среци
изложби
концерти
конкурси
факти
събития

Атанас Зафиров:

Управляващите върнаха ненавистта

**Това е най-големият им гръх, казва
областният лидер на БСП в Бургас**

Интервю на Велиана МИХАЙЛОВА

□ Г-н Зафиров, вие сте от малкото поколение в БСП и изборът ви за областен председател е нова надежда. Наясно ли сте какво очакват от вас хората, които ви избраха?

- Да, абсолютно наясно съм! Не само знам какво очакват от мен, аз им го обещах. Поех ангажимент да работя за запазване позициите на партията в местното самоуправление и за връщане на изгубеното през последните години влияние. В момента, след последните избори, сме четвърта политическа сила в областта. Загубихме и в общини, където никога не сме губили. Това е ясен сигнал за необходимостта от промяна в стила и методите ни на работа. В същото време БСП има седем кметове в областта, което е добра база за предстоящите местни избори. Целта е да запазим тези места и да си върнем останалото. Казвам това в практичен план.

Другата част от работата ни е посложна. Трябва да си върнем чувството за достойнство и себеуважение. Социалист не е мъръсна дума. лично аз не искам синът ми да мисли, че ние сме престъпци само защото имаме леви убеждения. Нямаме основателни причини да бъдем с ниско самочувствие въпреки силния натиск на управляващите.

□ Каква е днес темата, която най-много вълнува социалистите? За какво най-често си говорят в основните партийни организации?

- Това, което най-много се обсъжда, е консолидацията на партията. Хората искат единство и очакват достоен отпор на несправедливите обвинения, с които ни засипват всекидневно управляващите.

Разговаряме с вас в Деня на антифашиста - 11 април, и колкото и малко хора да отбелязват този ден, мисля, че светът не е забравил, той реагира на заплахата. Само за осем месеца управление на ГЕРБ в България се забелязва възраждане на някои от белезите на авторитарната държава - полицията като инструмент за политически натиск върху опонента, манипулации на общественото мнение, увлечения по политически признак, натиск върху медите. От тук до авторитаризма стъпката е много малка. И това е най-актуалното днес - не само за социалистите, а за всеки свободно мислещ човек.

В БСП се забелязва засилваща се решителност и готовност да защищава всичките си несправедливо обвинени членове. Трябва да сме наясно - за никого няма да има политически чадър. Не твърдим, че в нашите редици всички са безгрешни, но и категорично се противопоставяме на опитите за присъди, преди делата дори да са влезли в съдебната зала.

Най-хубавото, което бе постигнато през последните осем години управление на страната, е успокоените, затихването на дивите политически страсти. Само за месеци обаче ГЕРБ успя да върне ненавистта в обществото и това е най-големият гръх на управляващите. Върнаха взаимоотношенията ни като народ с 20 години назад. Днес политическият език отново е като в началото на прехода. Омразата е основен политически инструмент. ГЕРБ обезсмислиха прехода в политическата му част, на път са да сринат и икономиката, и социалните придобивки на хората.

В този труден момент се гордея с партията си. БСП остана на нивото на зрялата, разумната политическа

сила. Не сме провокирали протести и безредици. И все пак, ако натискът продължи с нарастваща сила, партията има сили да защити не само своите членове и привърженици, а и всички сънародници от безумните експерименти на това управление.

□ Упрекът ви е сериозен. Имате ли конкретни примери за политически натиск във Вашата област?

- Усещат го по един или друг начин всички червени кметове. Закриват се избирателно болници, земеделски служби. Режат се бюджети. Искате примери? И тримата ми заместници в партията бяха освободени от работа!

Колкото и да отричат управляващите, ако щете и показните арести са силен политически шантаж - трябва да е ясно кой команда и определя правилата. Това, което се случи във Варна с разбиването на врати, автомати, деца, завити през глава, не е друго освен въсяване на страх и разчистване на територии за следващия кмет, който да е от ГЕРБ. Подобни процеси се наблюдават и в други общини, някои от тях с кметове от ГЕРБ, дръзвали обаче да проявят характер и несъгласие с налаганите от управляващата върхушка методи на работа. И като запазена марка на управляващите - разгласата на обвиненията изпреварват проверките. Всичко това се прави грубо тенденциозно и избирателно.

□ Казахте нещо много точно - върна се ненавистта. Това май го чувстват всички. Защо въпреки това рейтингът на БСП според социологическите агенции не е такъв, какъвто социалистите биха искали?

- Не е точно така. БСП качва проценти, вярно не с темпото, кое то искали. Но нека се има предвид, че хората днес се страхуват открыто да заявят своята симпатия към една или друга опозиционна партия. Те се страхуват дори от социологическите проучвания, нищо че са анонимни. Но знаете, че по време на избори тайната на вота е гарантирана. И аз мисля, а на това мнение са и някои социолози, говорил съм с тях, че ако днес има избори, картина ще е различна от това, което "казват" агенциите. Защото БСП запази своите поддръжници, а разочароването от управляващите е огромно.

Трябва да имаме предвид и бруталната пропаганда на ГЕРБ. Няма как да кавчаме доверие, след като всеки ден с нещо се черни предишното управление. Дори когато изнесеното се окаже открита лъжа, чернилката остава.

Осъзнаването на манипулациите е по-дългосрочен процес, но не могат вечно да се оправдават с предишното правителство. Балонът започна сериозно да издиша. В даден момент оправданията ще имат обратния ефект. И аз съм сигурен, че ще дойде време, когато довери-

АТАНАС ЗАФИРОВ е на 38 години. От шест месеца е председател на областния съвет на БСП в Бургас. Има висше образование с две магистратури - история и финанси. Женен, с едно дете.

ето към нас рязко ще скочи. БСП е единствената алтернатива на днешната тройна коалиция. Защото на практика ни управлява тройна коалиция.

□ Днес светът силно се колебае и като че ли се улавя тенденция към появя на нова вълна на олевяване. А ние пак сме обратното на това, залихахме силно наядно.

- Ние по принцип вървим с крачка след другите. Дори и в кризата, която обхвана света, сме последни. Страхът на хората пречи да се практикува политика в чист вид. У нас действат други механизми, навсярно затова изостанахме силно и в нивото на демократичност. Нещо в нашата политическа система не е добре, заложено е така и тя непрекъснато от нещо боледува. Наследството ни е оставено още от Кръглата маса на

промяната. А относно политически те полюси - в нашата последна кампания ясно предупреждавахме за опасностите от едно ясно и ультраплиберално управление, каквото имаме в момента, и за съжаление се оказахме прави. Казвам го с болка, защото от неизбежния провал на управляващите ще изгубим всички.

□ Мястото на областен председател на БСП изисква пълно отдаване на работата, а и Вашите амбиции явно са големи. Коя е най-добрата Ви опора по този гостът труден път?

- Семейството. Благодарен съм на съпругата и на сина ми, че проявяват безкрайно търпение и солидарност. Щастлив съм, че споделят моите разбирания. Аз съм третото поколение социалист, жена ми - също. Много е важно, че с нея сме съмишленици. Ако не беше убедена във важността на това, с което се занимавам, проявата на разбиране, подкрепата щеше да е невъзможна. Защото и тя има своя професионален път, своите стремежи и натоварвания. Иначе у дома "разпределението на силите" е обичайното. Налага се често да отсъствам, по време на кампании почти не се прибирам. Затова когато имаме време и сме заедно, гледаме да го използваме максимално. Пътуваме, обичаме да излизаме сред природата. Наскоро при такъв излет с изненада открих, че синът ми вече е пораснал и задава въпроси, с които истински ме затруднява. Но това са много приятни открития.

**ГЕРБ обезсмислиха прехода
в политическата му част,
на път са да сринат и
икономиката, и социалните
придобивки на хората**

□ На фокус

Далавери в София

Граждански движение очаква действията на прокуратурата

От миналия брой

Днес публикуваме втората част от Декларация до медиите на Дискусационния клуб за социална местна политика в София, в която са изнесени случаи на корупционни скандали в столицата.

6. Заменки на "Ботевградско шосе"

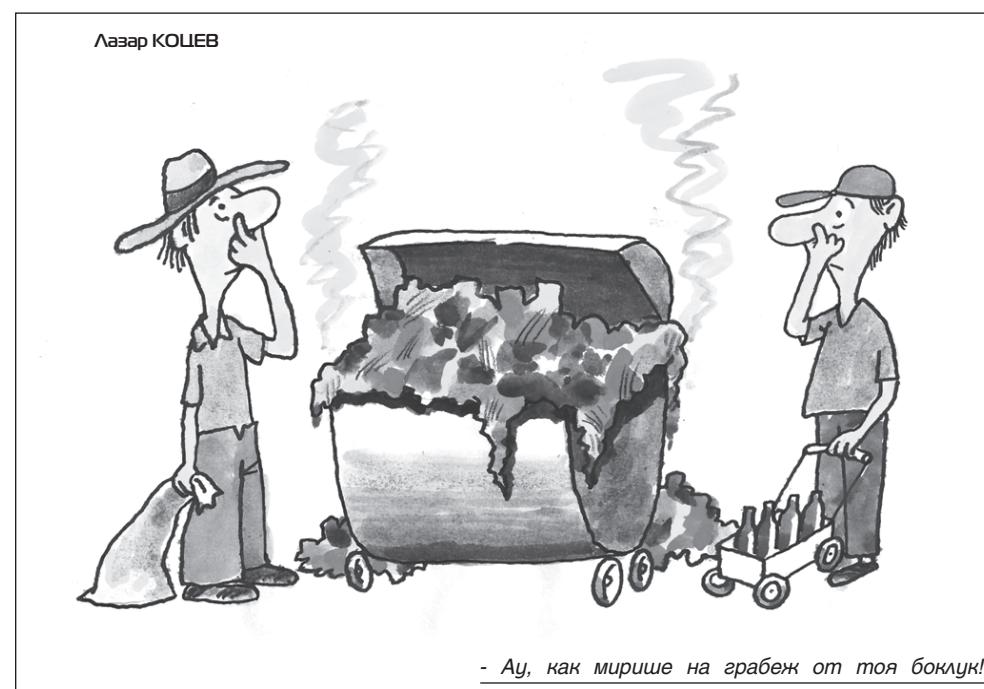
Две заменки на терени в трасето на "Ботевградско шосе" (обхващащи тротоар и зелени площи). Сигнал до прокуратурата е подаден от структури на гражданското общество за нищожност на заменките поради факта, че е актуална публична общинска собственост в полза на частника от общински чиновници. Многократно съветници от БСП са отправили питания до кмета на СО за извършенията нарушения.

Очакваме: Прокуратурата да разследва тези стари дела, преди да е истекъл срокът за давност!

7. Фалшификатът в жк "Стрелбище"

Терен от 14 дка в жк "Стрелбище": Сигнал, подаден от Б.Борисов! За отмъкнатите на безценница терени в кв. "Стрелбище" (за детска градина и училище) с фалшифициране подписа на Б.Борисов и участието в сделките на г-н Драшков и г-н Емил Димитров (депутат от ГЕРБ, активен участник в замениците на гори и лобист за повече свобода в стопанисването на ловните стопанства). По данни от пресата и самият Б.Борисов в следствие на фалшивия му подпис г-н Емил Димитров е бил практически ощетен с над 5 млн.лв., а прокуратурата още не е открила виновника за гробото посегателство върху общинската и частната собственост! В момента там общината строи училище и детска градина.

Очакваме: Прокуратурата да открие фалшификатора и този, който практически е откраднал имоти за над 5 млн.лв. Да се изясни защо общината, без да е приключило разследването в момента, строи на терена училище и детска градина, които впоследствие може да се окажат собственост на добросъвестния

купувач депутат Емил Димитров? Тук Емил Димитров, за разлика от заменянето на гори, може би не е извършител на престъпление, а жертва на престъпление. Не можем да препоръчаме кой по веригата общинари - г-н Драшков - г-н Димитров, трябва да бъде задържан, защото измамата е факт, но виновният не е открит!

8. Софийският боклук

За станалия златен софийски боклук просто няма смисъл да се говори, защото това вече не е никаква новина. От 1998 г. до 2008 г. сумите за почистване на София са се увеличили 2,5 пъти, а иззвъненият отпадък е нараснал само с 44%. За тази година бюджетът за сметоизвъзане гони 140 млн.лв. Ясно е, че от боклука на София е "лапкано и папкано" много и е очевидно, че това още продължава, защото продължава концесионирането, а се задържа изграждането на общинско предприятие, съгласно решение 150/09.03.2009 г. Узаконилият балирането на столичния

боклук (М.Герджиков), нанесло щети за десетки милиони, и в момента е зам.кмет на София. Закритото поради изчерпване сметище в Суходол (за да започне балирането) отново работи и е поело и поема стотици хиляди тонове отпадък! Балите тепърва ще миришат и ще носят щети и това според нас е достатъчно основание за вниманието на правораздавателните органи.

Очакваме: Прокуратурата да разследва кой и с колко се е облагодетелствал от "закритото" сметище в Суходол, от балирането и извъзването на сметта, от фактуирани, но неизвършени дейности и т.н.

9. Общинска банка

Контролният пакет акции в банката, която по някои оценки струва над 200 млн.лв., беше незаконно приватизирана от Любомир Павлов и придобита от г-н Ковачки с помощта на помагачи вътре в общината, които така и си останаха ненаказани, и патовата ситуация продължава с години.

Мая Манолова:

Само председател на ЦИК няма арестуван

В изборното законодателство ГЕРБ се опитват да си осигурят служебно предимство, казва депутатката от БСП

Ва за следващия вот?

- Тук, както и във всички останали политики на управляващите, предложението за решения са взаимно изключващи се. Първо е за въвеждане на пробно интернет гласуване за българите зад граница и, второто - за ограничаване на изборните секции на онези българи, чито избирателни секции се намират извън територията на ЕС. Т.е. да се ограничи гласуването на българите в Турция.

□ Необходими ли са промени заради сънародниците ни от Турция?

- За да се избегнат нарушенията на изборния процес в чужбина, трябва ясно и точно да се регламентират правила, по които се разкриват избирателни секции, какво ще е участието на представителите на българската държава в организирането на тези секции и избирателните комисии, както и да се организира контролът и наблюдаването на изборния процес. Има необходимост от ясни правила, които да гарантират честен изборен процес, а това не е толкова трудно.

Разговория Милена НИКОЛОВА

□ Какво друго ви притеснява като член на работната комисия?

- Мнозинството е изкушено от идеята чрез промени в изборното законодателство да се опита да си осигури служебно предимство за следващите избори. Това се вижда от идеята на ГЕРБ за въвеждане на постоянна изборна администрация. Такъв вариант се обсъждаше и в предишния парламент, но не си позволихме експеримента. Подобна администрация малко или много би зависела от волята на управляващите и ще е ангажирана именно с техните интереси по време на избори. Предлага се част от състава на ЦИК да е постоянно действащ, както и част от съставите на районните избирателни комисии. Това ще са чиновници, назначени от управляващите, и предвид тоталната политическа чистка, на която са подложени всички сфери на държавното управление, включително и регионалните структури, няма никакво съмнение, че там ще бъдат назначени само верни на ГЕРБ хора. Те ще бъдат

ангажирани с организацията на изборния процес и това ще предизвика сериозни съмнения доколко той ще бъде безпристрастен. Ако се случи подобен прецедент, ще е като да имаш служебно предимство пред останалите, които участват в изборите.

□ ГЕРБ работи за свиване на администрацията на всички нива. Не е ли това в противоречие с идеята за съкращения на чиновници?

- Обмислянето на нови структури е във външно противоречие със заявените от ГЕРБ намерения да се свива администрацията, както и да се намаляват разходите в публичния сектор. Една изборна администрация, ако бъде одобрена от мнозинството, има свойството като всяка друга подобна структура да се възпроизвежда. Около нея ще се появят технически сътрудници, компютри, автомобили и т.н.

Неразумна е идеята, за да се оправда постояният състав на бъдеща постоянна ЦИК, тя да се занимава и с актуализиране на избирателните списъци. Нормално е из-

бирателните списъци да се изгответ там, където е базата данни - служба ГРАО и общините. Да се дублира процесът и от бъдеща постоянна ЦИК е абсурдно. Списъци с милиони избиратели - какво обезпечаване, техническо и кадрово, ще се изисква. По отношение прецизирането на избирателните списъци е достатъчно да се напишат определени правила, по които отделни лица да се изключват от тях. Има и още една абсурдна идея - към всяка изборна администрация да има магистрати. И понеже предложението е лишено от логика, на шега предложих да назначим по един прокурор към нея. Към момента само председател или член на ЦИК няма арестуван. А така въпросните магистрати в изборната администрация ще могат да съчетават по няколко дейности едновременно.

□ Трябва ли да продължи работата на комисията?

- Аплодирам управляващите, че започнаха дебатите навреме. Но работата ни постепенно се превърна в говорилня и в търсене на решението, изгодни само и най-вече на управляващото мнозинство, като загърбихме интересите на обществото.

□

Общество

Светослав ЯНАКИЕВ

Концесионер

Дупката

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Първата парламентарна седмица след велиденската ваканция започна с размишления на министър Симеон Дянков за огромната дупка в бюджета, която зее от необезпечени договори в размер на 2 млрд. лв. За виновни бяха посочени онези от тройната коалиция.

Последната парламентарна седмица преди велиденската ваканция завърши с размишления на същия министър за огромна дупка, която зее, в размер на 1,4 млрд. лв., калкулирана в мандата на ГЕРБ от същата тройна коалиция.

За справка: през юли м.г. новината за "дупката" беше "осчетоводена" в рамките на 550 млн. лв., но пак коварно бе заложена от вездесъщата тройна коалиция.

С всеки месец управление на ГЕРБ дълбочината на дупката придобива все по-голям размер и заплаща към края на 2010-а да се превърне в лунен кратер. В тази по-редност основната теза е, че всички липсващи в дупките милиарди са изхарчени от зловредната тройна коалиция. Нищо, че от 10 месеца въпросната коалиция не съществува. "Дупката" се превърна в олицетворение на днешния управленски модел, в който управляващите искат да натикат всички нормални хора.

Ако ГЕРБ можеше да прави нещо друго освен да се оплаква от нещастното наследство като мизерно сираче, може би обществото ни щеше да прости и да махне син-

ходително с ръка. Проблемът обаче е, че хленченето напосоки се превръща в основна антикризисна мярка. И човек остава с убеждението, че държавата е на автопилот и няма програма за управление, каквито бяха подозренията в началото на мандата на ГЕРБ.

Напоследък възникна и още един проблем, който е решаващ за бъдещето на България и на нашата криза. ГЕРБ вижда и чува само онова, което е приятно за управленското ухо. И изпада в състояние на аутизъм при всяко предложение за помощ за излизане от кризата. Плашеща е вътрешната хармония в ГЕРБ и правителството, докато околното пространство е изпълнено с несигурността на хората и чувството за движение към ръба на пропастта. Вместо реални антикризисни мерки ГЕРБ се опитва да превърне Станишев в най-споменавата дума в

своя мандат. Нищо, че от подобна политическа активност не произтича автоматично излизане от кризата, за каквото явно мечтае вицето на Борисов.

Не помага и инфатилното търсене на виновни за собствената неподготовеност. Но всички тези признания на управленско безсилие навяват страхотни прогнози за държавата. И ни отдалечават от онази България, в която искаме да живеем - спокойна и уверена, в рамките на Европейския съюз.

Вече десети месец правителството играе една и съща писка, в която главното действащо лице - и в кабинета, и в парламента - вече не е Бойко Борисов, а вицето и неговата дупка. А тя е толкова голяма, колкото му трябва на същото това вице. Защото то с дупки и с минало оправдава своето безсилие да заема поста, на който го постави случайността.

Време за вълци

ЛЕЙЧО КЪНЕВ

"Нито вълк, нито брат! Човек за человека е българин!" Това написа през 1997 г. големият поет Любомир Левчев. Тринадесет години по-късно вълчето време се стеле над българската земя като мърсна марля, покривайки гангrena сали рани, които не ще бъдат излекувани. Поне няма изгледи за това. Искате доказателства?! Ами огледайте се, хубаво се ог-

ледайте! Или може би искате малко повече достоверност? Веднага. Ето една тъжна новина: 37-годишна учителка по български език и литература е извършилката на въоръжения грабеж на банков офис в Плевен преди около месец, съобщи МВР. Закупила си пластмасов пистолет, нахлула в банката, като преди това направила и проручване. Откраднала 20 000 лв. Педагожката прибягнала до обира, защото имала неизплатени сметки, кредити и задължения.

Кризата променя профила на престъпниците, за което българската полиция в момента полага всички усилия да се подгответ, коментира Цветан Цветанов. Така е, г-н Цветанов. Кризата ни проме-

ня. Но моля ви, защо само престъпниците? Защо не и обущарите, стругарите или строителите? А какво ще кажете за земеделските стопани, които гледат тъжно гладуващите си животни и незасятата земя, тютюнопроизводителите, които пушат мълчаливо, докато складираният им тютюн загнива, пенсионерите, влечещи се едва-едва, превити под тежестта на огромни сметки, скъпи лекарства и отвратително отношение, безработните, ученичите от БАН и кръчмарите?

Всички сме потенциални престъпници. Целият български народ. Ако задълбаем по-надълбоко, ще се получат много мрачни сценарии за бъдещето, защото повечето от българските граждани имат неизпла-

тени сметки, борцове и задължения. И черните краски, изливачи се върху белия лист, който никога бе родината ни, не спират дотук. Десоциализацията е поголовна, дехуманизацията - също. Агресията прониква в главите и на най-малките. Културата... Да, културата ни е изкуствено дишана. Пошлостта е по улиците, навсякъде, във всички нас. Ние вече не сме добри един към друг. Просто не сме. Причините са много и всички вие ги знаете.

И сега искам да се обърна към майка ми, която е учителка по литература повече от 30 години. Мамо, моля те, използвай банките в Силистра само по предназначение. Всичко ще се оправи. Надявам се...

Датата

15

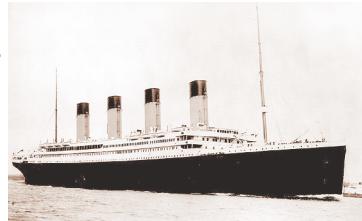
www.duma.bg

1864 - ВЪВ ВАШИНГТОН УМИРА ЕЙБРАХАМ ЛИНКЪЛН (1809-1864), АМЕРИКАНСКИ ПРЕЗИДЕНТ. Роден е на 12 февруари

1809 г. в окръг Хардин, Кентъки. Линкълн твърдо се противопоставя на робството, особено в новоприетите към Съюза територии и победата му на президентските избори през 1860 г. допълнително поляризира нацията. Преди церемонията по встъпването му в длъжност седем южни щата се отцепват от САЩ и формират Конфедеративните американски щати. Тези събития скоро водят до гражданска война, въпреки че самият Линкълн е твърдо против военните действия и лозунгът, под който преминава управлението му, е за обединяване на нацията. Линкълн се доказва като лидер по време на войната, умело балансиращ между конкуриращи се идеи и обединяващ съперничещи си групи в името на общата кауза. Той лично направлява военните действия и така води силите на Съюза до победа над Конфедерацията. Става най-известен с ролята си при слагане на край на робството в САЩ с подписването на Прокламацията за освобождение. Линкълн е застрелян в театър "Форд" от Джон Бут на 14 април 1864 г. Умира на следващия ден.

1912 - ПОТЪВА ЛУКСОЗНИЯТ ЛАЙНЕР „ТИТАНИК“ СЛЕД СБЪЛСЪК С АЙСБЕРГ. Построен в Белфаст, "Титаник" е най-големият пътнически пароход в света. По време на първото си плаване (Саутхемпън, Англия - Шербур, Франция - Куинстаун, Ирландия - Ню Йорк, САЩ), той се сблъска с айсберг в 23:40 ч. в неделя на 14 април 1912 г. и потъва два часа и четиридесет минути по-късно в 2:20 ч. в понеделник сутринта на 15 април 1912 г., след като се разцепва на две части. Загиват около 1500 души пътници и екипаж. Не е установен броят на българите (около 45-50). Спасяват се само 705 души, които са прибрани от кораба "Карпатия".

1949 - В МОСКВА СЕ РАЖДА АЛЛА ПУГАЧОВА, ПЕВИЦА. През 1969 г. завършва хорово дирижиране в музикалното училище "Иполит-Иванов" в Москва, а през 1981 г. - естрадна режисура в ГИТИС. През 1974 г. Пугачова печели трета награда на Всесъюзния конкурс за естрадни артисти. Истинско признание за певческия си талант получава на фестивала "Златният Орфей" през 1975 г., когато получава голяма награда с песента "Арлекино" на Емил Димитров. През втората половина на 70-те и началото на 80-те години Пугачова се превръща в най-голямата звезда на руската естрада, а известността ѝ надхвърля границите на тогавашния СССР. Тя печели Голяма награда на фестивала в Сопот, Полша (1978), златни плочи от Финландия и MIDEM в Кан, изнася рецитал в зала "Олимпия" в Париж (1982), има представяне на фестивала в Сан Ремо, участва в откриването на културния център на СССР във Виена, получава награда на Световния съвет за мир, участва в благотворителни концерти във Финландия и др.

Алла Пугачова се изявява успешно като актриса и композитор. Участва във филмите "Жената, която пее", "Дойдо и говоря".

1957 - В СОФИЯ Е ОТКРИТ ЦЕНТРАЛНИЯ УНИВЕРСАЛЕН МАГАЗИН (ЦУМ). Сградата е проектирана от архитект Коста Николов през 1956 г. Обектът има търговска площ от 19 000 кв. м на 6 етажа и офис помещения на площ от над 11 000 кв. м на 3 етажа в централната част на града. В миннато е считан за най-големия търговски център на Балканския полуостров. ЦУМ е известен още с едни от първите ескалатори в България.

1994 - ПОДПИСАНО Е ОБЩОТО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА МИТАТА И ТЪРГОВИЯТА. Това е осмият най-продължителен и най-амбициозен кръг многостранни търговски преговори, който завършва с подписването на 15 април 1994 г. в Маракеш, Мароко, от 123 страни на Заключителния акт от Уругвайския кръг, с който се създава Световната търговска организация и се приема пакет от многостранни търговски споразумения.

Столиците на капитала
Жан-Пиер Гарние (стр.5)

От градовете-държави до глобалния град
Филип Голюб (стр.6-7)

МОНД дипломатик

15 април 2010, година 7, брой 4 (65)

lmdbg@press.bg; mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com 8 стр.

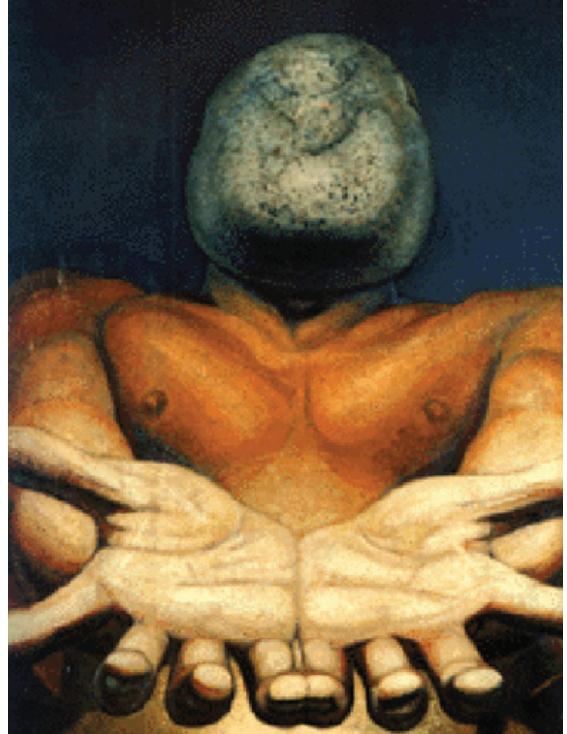
Социалният въпрос

Игнасио Рамоне

ПОД лозунга „Стоп на мизерията“ Европейският съюз обяви 2010 за Година на борбата с бедността и социалното изключване. Работата е в това, че в Европа на 27-те вече има 85 милиона бедни (1)... Всеки шести европеец живее в недоимък (2). И положението се влошава успоредно с разширяването на ударната вълна на кризата. Социалният въпрос отново е в сърцето на разискванията. Народният гняв срещу мерките за затягане на коланите се надига в Гърция, Португалия, Испания, Ирландия и т.н. Гневните стачки и протести се множат. Много граждани отхвърлят това, което политическите партии им предлагат (броят на негласувашите и на белите бюлетини се увеличава непрестанно), или се присъединяват към различни фанатизми (крайната десница и ксенофобията растат). Причината е, че беднотията и социалното отчаяние поставят в криза самата демократична система. Дали ще присъстваме тази пролет на взрив на европейското недоволство?

В Испания 20% от народа, тоест 10 милиона души, живеят в бедност (3). Особено възмутително е положението на децата на живеещи в Испания хора, които не произхождат от европейската общност (половината от тях тънат в мизерия), и на бездомниците, това е висша степен на социално изключване (4). В Испания има около 30 хиляди бездомници, а в Европа – общо около половин милион. Всяка зима стотици от тях умират на улицата.

Кои са бедните днес? Селяни, премазани от големите вериги супермаркети, пенсионери, останали сами, самотни майки, младежи с нископлатена работа, брачни двойки с деца, живеещи с една-единствена заплата, и разбира се, армията от хора, които кризата просто остави без работа. В Европа никога не е имало толкова много безработни – 23 милиона души (пет милиона повече от миналата година).

DAVID ALFARO SIQUEIROS

Най-лошото е, че насилието на безработицата удри най-вече младежите до 25-годишна възраст. По отношение на безработицата сред младежта Испания е с най-катастрофалните числа: 44,5%, докато средно за Европа са 20%. Социалният въпрос се поставя толкова остро днес, защото съвпада с кризата на държавата на благодеянието. От 70-те години на ХХ век, с разрастването на икономическата глобализация, излизохме от индустриалния капитализъм, за да влезем в нова ера – тази на дивия капитализъм. Неговата дълбока динамика е десоциализирането на хората, прекратяването на социалния договор. Затова се зачитат толкова малко понятията за солидарност и социална справедливост.

Основното преобразуване стана в организацията на труда. Професионалният статут на наемния труд западна. В контекста на масовата безработица несигурното положение не е просто „лош преходен момент“ до намирането на постоянна

(1) За „бедни“ се смятат хората, които живеят с по-малко от половината от средния чист доход за съответната страна. В Испания средният месечен доход е около хиляда евро.

(2) Вж. *The Social Situation in the European Union 2007* (Социалното положение в Европейския съюз, 2007), Брюксел, 2008, (http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/reports/social_situation_fr.htm).

работа, то се превръща в неизменно състояние. Това, което френският социолог Робер Кастел нарича „несигурно положение“ (5), е нова фаза на ниско заплащане на труда, което се разпростира в цяла Европа. В Португалия например всеки пети човек на заплата е нает с договор, наречен „зелена разписка“. Макар да работи от години в същата канцелария или фабрика, с постоянно работно време, неговият работодател се явява като обикновен клиент, на когото работещият фактуира извършени услуги, а работодателят може да прекъсне договора, когато пожелае, без никакво обезщетение.

Този деградиран статут на наемния труд увеличава неравенството, защото на практика изключва все повече хора (най-вече младежи) от система на закрила на държавата благодетелка. Освен това изолира, мачка и прекършва хората. Колко самоубийства на работното място! Всеки е сам за себе си в жестоката конкуренция на всички срещу всички. Индивидите живеят като в джунглата. А това обърква много професии, някои могъщи, които се поддават на изкушението да сътрудничат с организацията на собствениците.

Икономическата ефективност се е превърнала в основна грижа на предприятията, които прекърсяват на държавата своите задължения за човешка солидарност. Държавата на свой ред ги отклонява към неправителствените организации и към хуманитарните асоциации на частни лица. По този начин икономическото и социалното начало се отдалечават все повече

(На стр. 8)

(3) Вж. *Informe de la Inclusión social en España*, (Доклад за социалното интегриране в Испания), Фондация „Un sol mon“, Caixa Catalunya, Barcelona, 2008.

(4) Вж. www.enredpsh.org

(5) Robert Castel, *La Metamorfosis de la cuestión social*, (Метаморфоза на социалния въпрос), Paidós, Barcelona, 1997.

LE MONDE.
diplomatique
българско издание

КАК ДА СЕ СТИМУЛИРА
ПРОИЗВОДСТВЕНАТА ИКОНОМИКА?

Каракас разработва собствена стратегия за развитие

Рязкото спадане на цената на петрола в края на 2008 г. можеше да породи опасения или надежди (в зависимост от случая) за намаляване на инвестициите в социалната сфера, а именно тези инвестиции осигуряват мнозинството в подкрепа на боливарското правителство. Нищо такова не се случи. Икономическата политика на Каракас обаче продължава да стои в центъра на дебатите няколко месеца преди парламентарните избори на 26 септември т. г.

МАРК ВАЙСБРОТ*

ПО ВРЕМЕ НА посещението си в Бразилия на 2 март държавният секретар на Съединените щати Хилари Клинтън изнесе проповед за една заблудена овца от задния двор на Америка: *Надяваме се на ново начало от страна на венецуелското правителство, за да (...) възстанови частната собственост и да се върне отново към пазарната икономика* (1).

Waiting, Hoping (Плач, очакване, надежда) на известния рокаджия Бъди Холи. Не е далеч моментът, когато петролният балон ще се пръсне, пишеха те, зовейки събитието на своите мечти.

Но ето че в продължение на пет години и половина реалният брутен вътрешен продукт (БВП) на Венецуела нарасна с 95%, бедността беше намалена наполовина, а крайната бедност – с над 70%. Разходите за социални нужди на глава от населението бяха утроени и значително се подобриха възможностите за достъп до медицински грижи и по-добро образование. През 2006 г. избирателите изразиха своята благодарност, като преизбраха президента Уго Чавес с мнозинство от 63% – най-голямата подкрепа, която той някога е получавал.

План минимум за подем

АЛА СЛЕД КАТО Съединените щати влязоха в рецесия в края на 2007 г., икономиката започна да забавя ход. През последното тримесечие на 2008 г. цената на петрола на световните пазари рязко спадна – от 99,50 евро на 29,70 евро за барел. За първи път след голямата стачка през

2002–2003 г. в петролния сектор Венецуела отново се сблъска с икономическата криза. Нейният БВП намаля с 3,3% през 2009 г. Пожеланията на противниците на Чавес най-после се събъдват. Както по време на първия петролен шок след евфорията в периода 1973–1977 г., секването на манната няма как да доведе до икономически срив.

(На стр. 4)

(1) Associated Press, Каракас, 4 март 2010.

Дileмата пред президентата Барак

Докато Москва и Вашингтон пристъпваха към подписването на договор за съкращаване на стратегическите си ядрени въоръжения, САЩ се подготвяха да оповестят новата си доктрина по въпроса. Тя беше обект на натиск от страна на Пентагона и на японските „ястреби“ и навсяко госта се различава от възгледите на президентата Барак Обама отпреди няколко месеца.

Селиг С. Харисън*

ДЕСЕТИНА красноречиви думи бяха достатъчни на президента Барак Обама, за да получи Нобеловата награда за мир и да се превърне единовременно в герой за привържениците на разоръжаването и в черна овца за фанатиците на ядрената енергия. Когато обеща да поднови и разшири обхвата на склонените с Русия споразумения за контрола над ядрените оръжия – познати под името Договори за съкращаване на стратегическите оръжия СТАРТ (Strategic Arms Reduction Treaty, START) (1) и предвиждащи известно съкращаване на арсеналите на двете държави, споменатите фанатици не се изненадаха (2). Същите тези пламенно вярващи обаче се притесниха, когато на 5 април 2009 г. в Прага президентът заяви: *Ще ограничим ролята на ядрените оръжия в стратегията ни за национална отбрана*. Още повече че президентът точно се беше заел с официалното преразглеждане на ядрената позиция (Nuclear Posture Review), изгответо от всяка нова администрация. Когато повтори почти дума по дума това изявление в речта си от 23 септември 2009 г. пред Общото събрание на Организацията на обединените нации (ООН), привържениците на ядрените

Неудържимо нашествие на Червената армия

ЗА ДА аргументира избора си, норвежкият Нобелов комитет обясни, че е *отдал особено голямо значение на възгледите и действията на Обама в името на свят без ядрено оръжие*. Но от разговори с държавни служители и съветници, добре запознати с преразглеждането на ядрената доктрина, проличава, че с текста, публикуван в началото на април 2010 г., той вероятно ще отговори на очакванията на „правоверните“ в Пентагона. И то въпреки ожесточените спорове до последния момент в самата му администрация, които имат пряко отношение към американската позиция в преговорите с Москва за договора СТАРТ. Отсега е ясно, че ролята на ядрените оръжия в американската отбранителна стратегия няма да бъде намалена чувствително.

През Студената война САЩ утвърдиха правото си да ги използват в случай на нападение с конвенционални оръжия. Навремето съветският блок имаше смазващо предимство в Европа във въоръжените сили и огневата

мощ, а НАТО дори предсказваше неудържимо нашествие на войските му в случай на конфликт. С подобни разсъждения беше оправдано използването на заплахата за нанасяне на първи удар в случая със Северна Корея.

Но, както се аргументира и бившият министър на външните работи на Германия Йошка Фишер, *вече няма танкова дивизия, която може да премине границите ни за по-малко от четиридесет и осем часа*. Политиката на нанасяне на първи удар беше отговор на положение, което напълно се промени (3). Колкото до Северна Корея, внушителната ѝ в миналото армия вече не може да се мери с военни сили на Южна Корея, които бяха развити с помощта на САЩ.

Предложението за отказ от нанасяне на първи удар често се отклоняват като наивни мечти на добри души, които не познават жестоката реалност на международната политика. Но подкрепата на противоположния принцип изглежда също толкова нереалистична. Ако се отнесем сериозно към идеята за неразпространение на ядрено оръжие, отбелязва Фишер,

настоящите ядрени сили трябва да създадат подходящи условия за разоръжаване, така че другите държави да се откажат от намеренията си да се сдобият с ядрено оръжие. В член 6 на Договора за неразпространение на ядрени оръжия, подписан през 1968 г., се предвиждаше намаляване на наличните арсенали (и по-точно тези на постоянните членове на Съвета за сигурност на Обединените нации), в замяна на което другите сили да останат извън сферата на ядрените оръжия. Но заради изключително бавното съкращаване на въпросното въоръжение и заплахата от нанасяне на първи удар има опасност някои държави скоро да престанат да се чувстват обвързани с договора.

Служител на Пентагона заяви например, че *ядрените оръжия трябва да възпират и да се разглеждат като отговор на използването на оръжия за масово унищожение срещу САЩ или съюзниците им*, като в случая става въпрос както за химически и биологични, така и за ядрени оръжия. Белият дом пък търси достащично двусмислена формулировка, за да изрази намаляването на ролята на ядрените оръжия, както беше обещано в Прага, и в същото време да си остави големи възможности за употреба на сила. Някои предложиха да се запише, че единствената цел на ядрените оръжия е да бъде отвърнато в случай на използване на оръжия от този вид от други държави срещу САЩ или съюзниците им. В случая изборът на термина „отвръщам“ очевидно изразява свеждане на действието до ответна реакция.

Бяха предложени няколко компромиса: правото да се използва ядрено оръжие при нападение с конвенционално или химическо оръжие от страна на държава, която подобно на Северна Корея наруши Договора

за неразпространение на ядрени оръжия; подмяната на „отвръщам“ с „отговарям на“, израз, който включва и това, че нападението може да започне още щом бъде установено подготвянето на вражеска офанзива.

След речта в Прага делегация от влиятелни „ястреби“ от Министерството на отбраната на Япония започна да оказва натиск върху американската администрация и Конгреса. Тя предупреди, че Токио ще разработи собствени ядрени оръжия, ако САЩ се откажат от правото си на първи удар срещу Китай и Северна Корея или ако не разгръщат достатъчни според Япония ядрени сили.

„Истинското германско управление“

КАКТО „правоверните“ в Пентагона, така и ястребите от Токио искат ядреният чадър да се основава на концепцията за „мащабно възпиране“, предвиждаща американските сили да отвръщат с този вид оръжия на всяко нападение, независимо дали е извършено с ядрено, химическо, биологично или конвенционално оръжие. Тази доктрина изразява твърдата линия спрямо Китай и Северна Корея, защитавана от Либерално-демократическата партия, която управлява Япония през последните пет десетилетия.

Смяната на политическата власт през август 2009 г. променя положението, тъй като Демократическата партия споделя по-скоро възгледите на Обама, изразени в Прага. Министърът на външните работи Кацуя Окада неколкократно демонстрира тази подкрепа.

(1) Договорите СТАРТ I и СТАРТ II бяха подписани в началото на 90-те години на XX в. В тях се предвижда значително съкращаване на стратегическото въоръжение на две суперсили.

(2) Вж. Оливие Зажек, „Коварна партия шах между Москва и Вашингтон“, *Монд дипломатик*, април 2008.
 (3) *Süddeutsche Zeitung*, Мюнхен, 27 ноември 1998.

Пхенян на прицел

НЯМА никакво съмнение: водената от САЩ политика по отношение на Северна Корея не даде резултат и никога няма да даде (1). Въпреки че американците еднострочно изтеглиха тактическите си ядрени оръжия от Южна Корея, те продължават да разгръщат на самолетоносачите си в Тихия океан балистични ракети и бомбардировачи, снабдени с ядрени оръжия с радиус на действие, включващ Северна Корея. А в рамките на споразумението от 1994 г., сключено с администрацията на Бил Клинтън, Пхенян се съгласи да „замрази“ ядрената си програма само при условие че Вашингтон предостави изрични гаранции за липсата на заплаха или употреба на ядрени оръжия (член 3).

Днес изглежда необходима да се даде подобно обещание, придружено от график за нормализиране на двустранните отношения, за да може с Пхенян да се договори ново споразумение за ядрено разоръжаване. Тази възможност обаче недвусмислено беше отхвърлена от комитета на Пентагона, който ръководи преразглеждането на ядрената позиция (Nuclear Posture Review) заедно с Белия дом. Освен ако в последния момент президентът Барак Обама не се намеси, новата ядрена доктрина ще затвърди постулата на Пентагона, според който всяко ограничаване на принципа за нанасяне на първи ядрен удар ще лиши американските генерали от възможността да действат изненадващо, за да предотвратят евентуално нападение с химическо оръжие от страна на Пхенян. Маневрите на американската армия в Южна Корея, известни като „Пъргавия

танцър“, недвусмислено предвиждат ядрени бомбардировки в подобен случай.

Комитетът по преразглеждане на ядрената доктрина отхвърли контрааргументите, представени както от страна на бившия министър на отбраната Уилям Пери, така и от комитета от експерти, подбрани старательно от института „Брукингс“. Пери заяви, че САЩ могат да отговорят по опустошителен начин на химическо нападение, без да използват ядрени оръжия (2). От своя страна, комитетът от експерти заключи, че местата за производство и съхранение, както и превозните средства за доставка на химически оръжия могат превантивно да бъдат унищожени с конвенционални оръжия при евентуална война със Северна Корея (3). Освен това, в случай че биологичните и химическите оръжия оцелят след тези удари, масирани нападения с конвенционални оръжия срещу военни цели могат да ограничат обхвата на химическите и биологичните атаки, без да се прибягва до употреба на ядрено оръжие.

С. С. Х.

(1) Вж. „Derrière la façade du régime de Pyongyang“ (Зад фасадата на режима в Пхенян), *Le Monde diplomatique*, септември 1998.

(2) Harold E. Feiveson (sous la dir. de), *The Nuclear Turning Point* (Повратна точка на ядрените оръжия), Brookings Institution Press, Washington, DC, 1999, с. 151-153.

(3) Jonathan Granoff, „The process of zero“ (Процесът на нулиране), *World Policy Journal*, Cambridge (Massachusetts), хивер 2009-2010, с. 90.

НАТИСК ОТ СТРАНА НА ЯПОНСКИТЕ „ЯСТРЕБИ“

Обама за ядрените оръжия

Снимка: БГНЕС

8 април 2010 г., Прага. Президентите на Русия и САЩ Дмитрий Медведев и Барак Обама подписват новия договор за съкращаване на стратегическите ядрени оръжия.

към ядрено разоръжаване, а в същото време самата тя иска да запази правото си да нанася първи удар (4). Докато отговаряше на критиките, Окада заяви, че ако Вашингтон се откаже от нанасянето на първи удар, това няма да означава, че Япония ще остане извън чадъра. Ако се случи нещастие като това Япония да бъде нападната с ядрено оръжие, не изключваме възможността от подобен отговор.

Окада скандализира ястребите както в Токио, така и във Вашингтон, като заяви по отношение на заплахата, идваща от Северна Корея, че може да ѝ се противодейства и само

с конвенционални оръжия и че е желателно да се обособи зона без ядрени оръжия в Североизточна Азия. Разбира се, министър-председателят Юкио Хатояма се оказа по-предпазлив от Окада, а и не е сигурно, че министърът на външните работи изразява мнението на по-войнствено настроения ръководител на партията му Ичиро Озава. Тази формация е раздирана от дълбоки противоречия, както и цялото общество. Много ястреби, които отдават първостепенно значение на мащабното възпиране, са привърженици и на идеята Япония да бъде независима ядрена сила и на драго сърце биха използвали различията с

администрацията на Обама, за да подсияят аргументите си.

Нито един войнолюбец във Вашингтон не приема сериозно нито Окада, нито министъра на външните работи на Германия Гидо Вестервеле, който на няколко пъти призова към изтегляне на американските тактически ядрени оръжия от територията на страната му. На двамата се гледа като на временни политически фигури, които рано или късно ще бъдат отхвърлени. В миналото председател на Съвета за политическо планиране към Държавния департамент при администрацията на Бил Клинтън, Мортън Х. Халперин беше споделил, че висш служител в неговото министерство е заклеймил тези политически изявления със следното твърдение: *Това не е истинското германско управление*. Подобно е отношението и към новите японски ръководители.

Според Ханс Кристенсен от Федерацията на американските учени САЩ запазват от 10 до 20 ядрени бомби B-61 със свободно падане във военната база Бюхел в Западна Германия и разполагат с общо между 150 и 240 ядрени бойни глави в Германия, Белгия, Италия, Нидерландия и Турция. Очаква се новата ядрена доктрина да отхвърли изтеглянето по две причини: Турция иска да запази въоръженията за възпиране на евентуално ядрено нападение от страна на Иран, а Пентагонът се придържа към идеята, че било прибръзано да ги изостави едностранино, тъй като НАТО трябва да преразгледа стратегията си следващата година.

Друг аргумент е, че новият договор СТАРТ ще засяга единствено стратегическите арсенали. По този начин ще се остави тактическо предимство на Русия, доколкото в общия случай според оценките американските тактически ядрени оръжия са между 500 и 1200, включително с разположените в Европа, а разгърнатите от Русия са около 2000. Предполага се, че Москва има в резерв до 6000. Те имат радиус на действие от 450 до 600 километра.

Стремежът на администрацията на Обама да намали в рамките на договора СТАРТ броя стратегическите ядрени бойни

глави – на ниво между 1500 и 1675 срещу 2200 днес, разочарова привърженците на разоръжаването. Всъщност Русия заяви, че е готова да сведе броя им до 1000, за да намали бюджета си за отбрана, а и във Вашингтон отдавна битува съвпадането, че това е добро ниво на сигурност. Дори безкомпромисният Джон Дойч, ръководил преразглеждането на ядрената доктрина при администрацията на Клинтън, се обяви в подкрепа на тази цел.

Според експертите обаче начинът, по който ще бъде разпределена ядрената „триада“ (брой на стратегическите бомбардировачи, брой на ракетите по суши и по море), е по-важен от въпроса за ядрените бойни глави. Разрази се яростна битка, за да се реши дали трябва да се намали количеството на бомбардировачите, на междуkontinentалните балистични ракети или на подводниците, снабдени с ракети „Трайдънт“, като тези различия забавиха определянето на ядрената доктрина.

Изненадващо, но дори асоциацията „Еър Форс“, която защитава интересите на военновъздушните сили, препоръча 114-те ядрени бомбардировача B-52 и всички B-2 постепенно да бъдат изтеглени, за сметка на междуkontinentалните балистични ракети и подводниците. И наистина, ракетите и подводниците имат много по-голям шанс да оцелеят при първи удар. Тази препоръка обаче едва ли ще бъде спазена, а и броят на междуkontinentалните балистични ракети – днес 450 – най-вероятно ще бъде намален в рамките на договора СТАРТ. Навсякъм ще бъдат запазени единствено 13-те ядрени подводници, всяка въоръжена с 24 ракети „Трайдънт“.

Членовете на Конгреса, които се съюзиха с „правоверните“ в Пентагона, са недоволни от пла-

В КНИГИТЕ

Ядрени оръжия: на каква цена?

„Nuclear weapons: at what cost?“, BEN CRAMER, Bureau international de la paix, Genève, 2009, 170 стр., 25 швейцарски франка.

КОГАТО съдия, адвокат или полицай каже на обвиняем: *Това ще види струва скъпо*, той не говори за цена в пари, а за отрицателното значение (като лишаване от свобода), което законът придава на престъплението и нарушенията. Той говори за стойността на свободата. Както е известно обаче, последната няма цена. Приема се, че ядреното оръжие трябва да осигури оцеляването на държавите и, макар да струва скъпо, цената му е приемлива за нещо безценно като съществуването на нацията. Именно това твърдение оспорва Бен Крамър в книгата си, публикувана на английски език.

Цената на ядреното оръжие се измерва в области, които не могат да бъдат оценени в евро, но имат физическо, морално и дори политическо и социално измерение, и следователно могат да се оценят положително или отрицателно. Крамър описва щетите, нанесени на околната среда, демократията, здравето на гражданиите – включително и на умственото им здраве, на международното сътрудничество и, накрая, на фундаменталните ни ценности. В контекста на настоящата криза ядреният арсенал от времето на Студената война също трябва да бъде преразгледан от стратегическа гледна точка. Цикълът на „възпирането“ като парадоксална гаранция за мира приключи с разпадането на Съветския съюз. Най-вероятно той предотврати избухването на Трета световна война, но днес, без честната игра на реципрочността, този арсенал тегне над най-слабите държави като гротеска и трагична заплаха.

Гротеска, защото ядреният взрив има неконтролириеми последствия върху околната среда и защото, дори и прицелването да е точно, атомният облак не може да бъде овладян. И трагична, тъй като отново се заговори за нанасяне на първи удар с този вид оръжие за масово унищожение. Поддържането на ядрените сили по света струва на САЩ 145 милиона долара на ден в периода 2007-2008 г., на Русия – 18 милиона, на Китай – 12,4 милиона, на Франция – 12,3 милиона, на Индия – 8,4 милиона, и на Израел – 4,2 милиона. Според автора всичко показва, че е време за преразглеждането и унищожаването им, независимо от цената.

Ален Жокс

КЪМ ДНЕШНА ДАТА пълният на NNSA все още не е подложен на гласуване в Конгреса, но самият факт, че такъв план съществува, дава представа за мащаба на интересите, срещу които Обама ще трябва да се изправи, ако иска да конкретизира възгледите си за ядреното разоръжаване. Изглежда президентът сериозно поддържа пристъпи към тази програма, което, ако бъде изпълнена докрай, ще позволи на САЩ да увеличи четири пъти годишното си производство – от 20 на 80 единици.

Спокойна службица в НАТО

От момента, в който Обама започна да прави все повече изказвания за необходимостта да се оказва силно възпиране, докато съществува ядрено оръжие, той загуби битката за ядреното разоръжаване от войнствения генерал Кевин Чилтън, командир на Стратком. На 11 ноември 2009 г. този висш офицер прогнозира, че САЩ ще се нуждаят от ядрени оръжия и след четиридесет години.

На 15 декември 2009 г. в Омаха (Небраска), на конференция, организирана с финансова подкрепа на Стратком чрез програмата за ядрено информиране, в която взеха участие 105 военни експерти и специалисти в областта на контрола на въоръженията, той се изрази още по-ясно: *Докато САЩ съществуват, ще имаме нужда от ядрени оръжия*.

Селиг С. Харисън

(4) Masa Takubo, „The role of nuclear weapons: Japan, the US, and Sole Purpose“ (Ролята на ядрените оръжия: Япония, САЩ и „единствената цел“), Arms Control Today, ноември 2009.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

Каракас разработва собствена стратегия за развитие

(От стр. 1)

Но може ли да сме толкова сигурни в това? Изследването на характеристиките на сегашната криза показва, че тя съвсем не бе неизбежна. Разходите на частния сектор, които вече се бяха свили през 2008 г., отбелязаха още по-отчетливо съкращаване след падането на цените на петрола. Тогава правителството можеше да изработи динамичен план за подем, като набледне на публичните разходи, за да компенсира намаленото търсене в частния сектор. Но не го направи. Тъкмо обратното, растежът в публичния сектор рязко спадна от 16,3% през 2008 г. на 0,9% през 2009 г.

Международният валутен фонд (МВФ) и някои други финансови институции от дълго време прилагат два аршина: богатите държави като Съединените щати или Обединеното кралство могат законно да си позволят големи бюджетни дефицити, за да парират последиците от рецесия; за развиващите се страни се смята, че трябва да правят обратното – да намаляват публичните разходи и дефицита. Но Китай именно благодарение на мащабен план за икономически подем майсторски се измъкна от затрудненото положение, отбелязвайки растеж от 8,7% през 2009 г. въпреки световния икономически хаос.

Разбира се, китайското правителство разполага с предимството да контролира цялата банкова система. То успя да накара банките да раздават кредити, знаеци впрочем, че държавните инвестиции представляват 20% от БВП. Боливия пък, държава която не разполага с такива възможности за маневриране, съумя да приложи в подходящия момент в съответствие с икономиката си по-добра политика за подем от тази на Съединените щати. Това ѝ позволи да постигне през миналата година икономически растеж от 3%, което е най-доброто постижение на континента. БВП на повечето страни от тази зона се сви.

Развиващите се страни, които искат да водят политика на икономически подем в период на рецесия, трябва впрочем да внимават с платежния си баланс, като поддържат валутния си резерв на отговаряющо на нуждите ниво. Това не се отнася за Съединените щати, които могат да си плащат вноса със собствената си валута.

Текущият платежен баланс на Венецуела беше в голям излишък през 2008 г. благодарение на натрупани долари. При сриването на цените на петрола този излишък бързо се превърна в дефицит... само за шест месеца. Правителството използва част от валутните си резерви, за да плати разходите за вноса. Следователно нищо не го караше да свива икономиката си. То можеше да харчи малко повече от резервите, които са над 30 милиарда долара и предоставят финансов комфорт, да противодейства на изтичането на капитали и дори, ако се наложи, да заеме колкото му трябва на международните пазари. Външният държавен дълг на Венецуела е сравнително малък (11% от БВП), а целият държавен

дълг представлява само 20% от БВП. За сравнение държавният

дълг на Съединените щати е 100% от националния БВП.

Pтик от инфлация

ВЕНЕЦУЕЛСКАТА държава не страда от липса на валутни средства, с които да финансира икономическия си подем. Валута ѝ е нужна главно, за да се разплаща по вноса, който се увеличава в резултат на икономическото ѝ развитие (за разлика от страните, които в процес на упадък логично намаляват вноса), и за да поддържа адекватно равнище на резервите си.

Всички тези констатации показват, че икономическият растеж на страната не зависи чак толкова от цената на петрола, както обикновено се мисли. Правителството разполага с възможности да се намесва в съответствие с колебанията на петролния пазар, тъй като дългът е малък, а валутните резерви – големи.

От седем години обаче Венецуела се бори с изключително обезпокояващ проблем – надценяването на националната ѝ валута. През 2003 г. правителството фиксира обменния курс на 1600 боливара тогава (1,6 боливара сега [2]) за 1 доллар. След две девалвации обменният курс достигна 2150 боливара (2,15) през 2005 г. и остана непроменен до миналия януари.

В резултат на фиксирания курс с течение на времето надценяването на венецуелската валута се увеличи. Инфлацията във Венецуела беше много по-висока, отколкото при нейните търговски партньори – 20% средно годишно през последните седем години. Ако приемем хипотезата, че тази валута не е била надценена в момента, когато беше въведен фиксиран обменен курс, нейната стойност в реално изражение би трябвало да е нараснала с над 130%.

При това положение цената на изнасяните продукти автоматично расте, а на внасяните намалява, което ги прави изкуствено евтини (3). В тези условия е трудно, дори невъзможно, Венецуела да намали тежестта на петролната индустрия, като се опита да разнообрази отраслите на икономиката си. Всъщност в продължение на седем години не настъпи никаква промяна.

без да навреди на конкурентоспособността, и ще позволи да се внесе разнообразие в икономиката. Това за Венецуела ще означава да си изгради истинска стратегия за развитие, понятие по-скоро екзотично на американския континент, абониран за неолиберализма от няколко десетилетия.

Междувременно цената на петрола се покачи и сега е 80 долара за барел. И макар при предвидданията по този въпрос да е нужна предпазливост, Администрацията за енергийна информация на САЩ (US Energy Information Administration) – една от службите на американското министерство на енергетиката – прогнозира редовно увеличаване на цената на петрола и 98 долара за барел към 2020 г. (5). От друга страна, Институтът за геологически изследвания на Съединените щати (US Geological Survey) обяви на 22 януари, че в недрата на разлома на река Ориноко има петролни залежки, които вероятно се равняват на 513 милиарда барела – два пъти повече от досегашните оценки. Това поставя запасите на Венецуела много пред тези на Саудитска Арабия (266 милиарда барела) (6).

По всичко личи, че ако запази контрол върху петролното си богатство (7) и предприеме налоговите макроикономически мерки, Каракас ще продължи да разполага с поле за действие, за да се впусне в редица политически, икономически и социални експерименти и да извлече от тях всички полезни поуки.

МАРК ВАЙСБРОТ

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

която няма единодушне между икономистите.

(5) www.eia.doe.gov/oiaf/forecasting.html

(6) BBC Mundo, Лондон, 23 януари 2010.

(7) По въпроса за петрола законы за Въглеводородите изисква националната венецуелска компания PDVSA да има мажоритарен дял от най-малко 60% във всички съвместни проекти с чужди фирми, и то във всяка една от фазите на експлоатация (обив, преработка и комерциализация на продукцията).

Наелектризирана атмосфера

ПО ВРЕМЕ, когато страната страда от недостиг на вода и от енергийна криза, опоненти и експерти разобличават грешките в планирането на правителството и осъждат инвестициите. Според тях това щяло да доведе енергийния сектор до катастрофа. Снабдяването на регионите се осъществява от група държавни компании – „Електрисидад де Каракас“ (национализирана през 2007 г.), „Кадафе“, „Енелко“, „Еделка“ и др. На 8 февруари т. г. президентът Уго Чавес издал указ за въвеждане на „извънредно положение в електроснабдяването“ за два месеца със задължение за компаниите и гражданите да намалят потреблението си.

Без да се опитвам да защитавам правителството, възразява жител на Каракас, опозицията грехи, като говори за пошо управление. Икономическият растеж, намаляването на бедността и развитието на публичната инфраструктура през „боливарските“ години чувствително увеличиха потреблението на енергия. Снабдяването на три четвърти от територията на страната с електроенергия зависи от водноелектрическите централи – наследство от решения на предишни правителства. Освен това Венецуела преживява сега най-голямата си суши от 1947 г. насам. Това бедствие е причина да намалят

с 25% водните запаси и нивото на водата в язовирите да спадне драматично, ограничавайки производството на електричество.

Както припомня Али Родригес, назначен неотдавна начело на новосъздаденото Министерство на електроенергията, за десет години бяха направени най-големите капиталовложения в производството на електроенергия в цялата демократична история на страната и по-специално в производството на електрическа енергия от топлоцентрали, което беше увеличено петнайсет пъти (1).

Докато предишните правителства, подкрепяни от Международния валутен фонд и Световната банка, бяха предвидили изграждането на четири нови язовира, засилвайки по този начин зависимостта на страната от климатичните условия, сегашното обяви намеренията си да удвои производствените мощности до 2015 г., което предполага капиталовложения от около 15 милиарда долара в ТЕЦ-ове (централи на мазут или въглища), вятърни генератори и други алтернативни източници.

Морис Лъмоан

(1) www.vtv.gob.ve/noticias-ciencia-y-salud/29386

Мегаполиси завземат планетата

Мълчалив обрат се състоя около 2007 г. и остана като жалон в историята: повече от половината от населението на планетата ни вече живее в градове. От месопотамските поселения от IV хилядолетие пр. Хр. до мегаполисите, групирани десетки милиони жители, процесът на урбанизация притича неравномерно. Но винаги е бил свързан с разделението на труда и оформянето на класите, с концентрацията на властта и знанието. Днешната градска цивилизация се ражда с индустриалната революция и наследява нейните

дуалности. В града, където социалната сегрегация отхвърля от обществото бедните; между градовете, тъй като на вертикалното развитие на футуристичните технополиси отговаря хоризонталното развитие на бидонвилите. Градски центрове, замислени като центрове на печалба, метрополии се конкурират в привличането на потоците от капитали, стоки и платежоспособно население. При което се надуват балони на пазара на недвижимите имоти и се надига народен гняв.

Столиците на капитала

ЖАН-ПИЕР ГАРНИЕ*

ОТ БОМБАЙ до Пекин, преминавайки през Лондон, Ню Йорк и Париж, градското преструктурране чрез „създателно разрушаване“ доби планетарен мащаб: разположените на хубави места народни квартали се преместват, някогашните им обитатели се преселват в покрайнините и създателно разрушаване“ доби планетарен мащаб: разположените на хубави места народни квартали се преместват, някогашните им обитатели се преселват в покрайнините и

MARTIN PINCHIS

общност на положението, на съдбата, чувство за принадлежност и множество стратегии за възпроизвъдство, включително действия, целящи да отслабят работническата класа (2). Трудовият пролетариат, напротив, е изгубил съзнанието за колективното си съществуване и „историческата роля“ на революционен субект, призван да разруши установения ред, вменена му от теоретиците на социализма.

Несъмнено машинациите на ръководните класи, целящи да лишат народните слоеве от територията им, продължават да предизвикват съпротива. Сблъсъци между полицията или армията и жителите на *campanatos*, *ciudades cayatras*, фавели и други квартали с бедни жилища под претекст за борба против престъпността или подривната дейност в страните от Латинска Америка; преместване с военна сила на бидонвилите в Магреб и Субсахарска Африка; насилиствено преселване на жителите и разрушаване на къщите им в „народен“ Китай, за да се изградят на чисто на тези терени инфраструктури и сгради, призвани да приведат големите градове в съответствие с търговската глобализация; методично опожаряване на луксозни автомобили в някогашните „алтернативни“ квартали на Берлин, завладян след обединението на Германия необуржоазията...

Можем да споменем и бунтовете на чернокожото населението в американските гета през 60-те години на XX век или на младите емигранти от Африка и Карибския басейн в бедните зони на английските предградия, определени за „обновяване“ от правителството на Маргарет Тачър в началото на 80-те години. Във Франция, Италия и Испания през 70-те години множество манифестиции, окupации, случаи на самонастаниване, самопроизволно намаляване на наемите, процъфтяването на асоциации на местните жители и квартални комитети създадоха впечатлението, че се появява нов тип социално движение, определено от социологията като „градски борби“ под знака на борбата за „право върху града“ за всички. Теоретиците и активистите от крайната левица, видели в това разбунване нов фронт в бор-

бата против капитализма, скоро се разочароваха.

СНИЯКОЛКО изключения обединението между работници и граждани, като следствие от разширяването на сферата на класовата борба с включването на борбата за местоживеещите, не се състоя. Когато това се случи в Чили, Аржентина или някои италиански и испански градове (Торино, Болоня, Барселона), където работниците успяха да съчетаят борбата против експлоатацията в заводите с борбата против предприемачите, собствениците и политическите им поддръжници, съпротивата прие мимолетни форми и в много случаи бе потушена с репресивни мерки. На други места тя бе неутрализирана: преговорите с местните власти в много случаи имаха за цел да утвърждават борбения дух и радикалните настроения на разбунтувалите се жители, било то само с назначаване на лидерите им на влиятелни постове, както емблематично показва през 1989 г. издигането на Даниел Кон-Бендит за заместник-кмет на

Франкфурт на Майн от социалдемократите, натоварен с мултикультурните въпроси.

„Градските борби“, избухването на които уж даваше на пролетариата подкрепата на други обществени категории в борбата против капитала, бяха оглавени и обосновани главно от „недоволстващи“ активисти, излезли от университетските среди (преподаватели, изследователи, архитекти, социални работници и др.). Значението, което те отдаваха на „жизнената среда“, се съчетаваше с известно безразличие, ако не и чисто и просто с непознаване на процесите в „работническия свят“. Във Франция под ръководството на университетските преподаватели от „втората левица“ (Франсоа Дюбе, Дидие Лаперони...) – всъщност предвестници на социаллиберализма – градските борби дори бяха вклучени в списъка на „новите обществени движения“, призвани да поемат щафетата от изчерпалото се работническо движение. Предполагаше се, че те „ще променят живота“, без да има нужда да се слага край на капитализма, вече възприет като неизбежен. „Да се промени градът“, вече не означаваше да се промени обществото: достатъчно бе да се помогне на града да се развие, дори и само като му се придае „по-градски“ облик.

Точно с тази задача се захваха редица бивши преследвачи на капиталистическата урбанизация. Социолози и географи, архитекти и урбанисти, специалисти по благоустройството и местни избори обединяват днес силите си, за да приспособят пространството към изискванията на „постмодерния“ капитализъм. Те не се поколебават да подемат някои тематики, касаещи „правото върху града“, теоретизирани от марксисткия социолог Анри Льофевр (3), след като обаче ги изпразват от каквото и да било

(На стр. 8)

(1) David Harvey, „The right to the city“ (Право върху града), *New Left Review*, № 53, Лондон, септември/октомври 2008.

(2) Paul Bouffartigue (sous la dir. de), *Le Retour des classes sociales. Inégalités, dominations, conflits* (Завръщането на социалните класи. Неравенство, господство, конфликт), La Dispute, Paris, 2004.

(3) Henri Lefebvre, *Le Droit à la ville* (Право върху града), Anthropos, Paris, 1968.

Изродени утопии

Да се овладее пространството, за да се структурират потоците и да се организира животът на уседналите общества: достатъчно е да се изложат тези няколко цели, за да се прозрат всички освобождаващи или, напротив, заробващи потенциални възможности, които крие градската архитектура. От доколумбовите градове до Забранения град, от Витрувий до Бобан, от Льо Корбюзие до Оскар Нимайер градът материализира противоречието между утопията на строителите и тежестта на социалните отношения. Френският философ Луи Марен нарича *изродена утопия* онова представяне, при което идеологията [е] осъществена под формата на мит. Редица големи градове в днешно време отговарят на това определение.

Лас Вегас

На базара в Близкия Изток няма табели; „Стрип“ [прочутата отсечка от южната част на булевард „Лас Вегас“] на практика се състои само от табели. (...) По уличките на средновековния град, макар и тук-там да се намират няколко табели, внушението се е осъществявало основно чрез зрението и обонянието: през вратите и прозорците на хлебарницата се виждали и ухаели сладкиши. (...) На търговската улица по витрините вече няма никаква стока. Евентуално може да се види надпис, съобщаващ намаленията за деня. (...) Самата сграда, встриани от пътя, е наполовина скрита от паркиралите коли, подобно на по-голямата част от градската среда. (...) И стоките, и архитектурата са откъснати от пътя. Голямата табела изниква, за да свържес водача на автомобила със съответния магазин, а на огромни билбордове, надвиснали над магистралата, тестените изделия и почистващите препарали се рекламират от националните производители.

Графичният знак в пространството се е превърнал в архитектура на този пейзаж. (...) Различни дейности са съчетани на „Стрип“: бензиностанции, малки хотели и казина за милиони долари. Сватбени параклиси („приемаме кредитни карти“), представляващи някогашни бунгала, към които са добавени камбанарии, украсени с неонови лампи, се появяват тук-там, колкото повече се приближаваме към центъра на града.

Robert Venturi, Denise Scott Brown, Steven Izenour, *L'Enseignement de Las Vegas* (Поуката от Лас Вегас), (1977), Mardaga, Wavre (Belgique), 2008.

От градовете-държави

Урбанизацията на света, започната още през неолита, се разства стихийно вследствие на индустриалната революция: тогава градът се превръща в лост за преустройство на социалните отношения.

Филип С. Голюб*

ЗА ПЪРВИ път в човешката история делът на световното население, живеещо в градските агломерации, надхвърли през 2007–2008 г. този на населението, живеещо в селските райони. Над 3,3 милиарда души живеят в градовете, като повече от 500 милиона от тях са в мегаполиси с над 10 милиона жители или в много големи градове с над 5 милиона жители. Според прогнозите на Организацията на обединените нации (ООН) равнището на световната урбанизация ще нарасне значително през следващите десетилетия, достигайки 59,7% през 2030 г. и 69,6% през 2050 г. Старите и новите градски центрове ще поемат основната част от бъдещия демографски прираст (1).

Тази мащабна трансформация ще засегне на първо място най-населените бедни и бързо развиващи се региони. Тъй като най-развитите страни вече са силно урбанизирани, нарастването на дела на градското население там навсярно ще е доста слабо – от 74% в момента на около 85% в средата на века, като възможностите за разрастване на градовете ще бъдат използвани до краен предел. Същото се отнася и за Латинска Америка, изключение сред бързо развиващите се региони поради ранната ѝ урбанизация – още от началото на ХХ век. В случая обаче става въпрос за урбанизация, различна от тази на богатите страни.

От своя страна, Африка и Азия ще изживеят – вече изживяват – промяна на съотношенията. Африканското градско население, увеличило се над десет пъти от 1950 г. до днес (от 33 на 373 милиона), ще достигне 1,2 милиарда през 2050 г., или около 63% от жителите. Градското население на Азия, наброявало 237 милиона в средата на миналия век и възлизащо на близо 1,65 милиарда днес, навсярно ще скочи повече от двойно и ще достигне 3,5 милиарда. Така повече от половината от индийците ще живеят в градовете, както и близо три четвърти от китайците и 80% от индонезийците.

Накратко, според пророческите думи на историка Луис Мъмфорд (2), целият свят се превръща в един град, или по-скоро в съвкупност от често прекомерно големи градски центрове, представляващи възловите места на глобализираното икономическо пространство. Разрастващата се урбанизация на бедните и бързо развиващите се региони революционизира начините на съществуване и действие на голяма част от човечеството и ще продължи да се развива с все по-бързи темпове. Едновременно източник на миграциите (които също така засилва) и последица от тях, тя поражда нови социални разслоения и ускорява преобразуването на световната екосистема от страна на човека.

За да се разбере истинският обхват на явленето, то трябва да бъде разгледано в дълга историческа перспектива. Разрастващата се масова урбанизация е неделима от появата на „антропоцен“ – според термина, измислен от климатолога Джеймс Хенсън, който по този начин иска да покаже, че от началото на индустриалната революция човекът се е превърнал почти в геологическа сила. Поради интензивната употреба на изкопаеми енергийни ресурси индустриалната революция променя в дълбочина населените места.

Преди този разрыв икономическият и социалният живот са се определяли в продължение на хилядолетия от бавния ритъм на традиционните икономики, като селата и първите градове са били в *симбиотична връзка с природната среда* (3). Обществото, разбира се, е имало локално влияние върху природата, но то не е било достатъчно силно, за да наруши равновесието на екосистемата. От земеделската революция през неолита, отворила пътя за преминаване към уседнал начин на живот и съсредоточаване на население, до XIX век пропорцията на градското население в света остава ограничена. Според оценката на историка Пол Берох, който завиши по-старите изчисления, тя варира между 9% и 14% в зависимост от регионите и епохите (4).

* Доцент в университета Париж VIII. Автор на *Power, Profit and Prestige: A History of American Imperial Expansion* (Власть, печалба и престиж: история на американската империалистическа експанзия), Pluto Press, London (преводът ще излезе през май 2010).

През този много дълъг прединдустриален период се създават големи агломерации, като Вавилон, Рим, Константинопол, Багдад, Сиан, Пекин, Ханчжоу, Нанкин и др. Някои от тези градове са били центрове на империи и са подслонявали десетки, дори стотици хиляди жители. Около 1300 г. сл. Хр. Пекин наброява между 500 000 и 600 000 жители (5). През Средновековието Европа изживява онова, което Берох нарича *градски порив*, свързан с образуването на мрежа от търговски градове и градове-държави от по 20 000 жители или повече. Това обаче не променя из основи екологичното равновесие между града и селото и не внася революционни изменения в социалните отношения.

Като център на индустриалната революция градът среща труда и капитала

ПРЕЗ 1780 г. по света няма и стотина градове с над 100 000 жители; тогава не може да се говори за градско господство нито в Европа, нито някъде другаде. Предкапиталистическото социално възпроизвъдство се основава навсякъде на земеделието – селскостопанска рамка, която задава общия характер на дейността на обществото.

От началото на индустриалната революция се установява *нова симбиотична връзка между урбанизацията и индустриализацията* (6). Изисквайки концентрация на труда и капитала, индустриализацията води до преустройство на разделението на труда и до безпрецедентна урбанизация. От по-малко от 20% през 1750 г., което навремето вече е било много, за век и половина градското население на Англия нараства на 80%. Населението на новоиндустриализираните райони (като оставим настрана Япония) средно се увеличава десетократно между 1800 и 1914 г., достигайки 212 милиона. Този растеж, три пъти по-голям от демографския прираст, отговаря на средно равнище на урбанизация, нарастващо от 10% на 35% през 1914 г. Тъй като тогава индустрията погълща приблизително половината от градската заетост, тази промяна се опира на постоянното повишаване на земеделската производителност. Не трябва да се омаловажава резкият характер на трансформацията: доказателство за това са условията на живот и труд на работническата класа (десет и възрастни) през втората половина на XIX век. Но тя е част от процеса на всеобщо повишаване на жизненото равнище, на което станахме свидетели през XX век.

Градският опит в колонизираните региони на света беше различен. В съчетание с териториалната експанзия на Запада индустриалната революция установява ново международно разделение на труда, при което търговията на далечни разстояния играе все по-важна роля. Описвайки тази първа глобализация, Карл Маркс пише през 1848 г.: [Старите отрасли на индустрията са изместени от] нови индустрии, [които преработват] сировини от най-далечни земи и чиито фабрикати се употребяват не само в дадената страна, но и във всички части на света. На мястото на старите потребности, задоволявани с местни продукти, възникват нови, за задоволяването на които са необходими продуктите на най-далечни страни и най-различни климати. На мястото на старото местно и национално самозадоволяване и затвореност идват всестранна размяна и всестранна зависимост на нациите една от друга (7).

Впрочем тази асиметрична зависимост, структурирана около отношения на неравенство „центр – периферия“, пренарежда икономиката и пространствата на

(1) Организация на обединените нации, „World urbanisation prospects. The 2007 revision population database“ (Перспективи на световната урбанизация. Преглед на база данни „Население“ за 2007 г.), Department of Economic and Social Affairs (Департамент по икономически и социални въпроси), New York, 2008, <http://esa.un.org/unpop>

(2) Lewis Mumford, *The City in History: Its Origins, Its Transformations, and Its Prospects* (Градът в историята: проход, преобразувания и перспективи), (1961), Harcourt Brace International, New York, 1986.

(3) *Пак там.*

(4) Paul Bairoch, *De Jéricho à Mexico. Villes et économie dans l'histoire* (От Йерихон до Мексико. Градовете и икономиката в историята), Gallimard, Paris, 1985.

(5) Tertius Chandler, *Four Thousand Years of Urban Growth* (Четири хиляди години градски растеж), Edwin Mellen, Lewiston, 1987.

(6) Edward W. Soja, *Postmetropolis: Critical Studies of Cities and Regions* (Постметрополис: критическо изследване на градовете и регионите), Blackwell, Oxford, 2000.

(7) Карл Маркс, Фридрих Енгелс, *Манифест на комунистическата партия*, Партизъм, София, 1973, превод: Ив. Георгиев и др., с. 58-59.

до глобалния град

колонизирани или зависимите райони. Принудителното им включване в световния пазар прекъсва традиционните връзки между града и селото и оказва неблагоприятно въздействие върху вътрешните икономически пътища. То придава първостепенно значение на производството на основни продукти за износ (памук, захар, опium, зърнени култури, метали и др.). Ограниченията, наложени от колониалните търговски споразумения, водят до упадък (в различна степен според регионите) на първите индустриални дейности в Индия, Китай и други страни. В Индия, най-големия световен производител на текстилни изделия преди 1750 г., явлението се изразява в сълна деиндустриализация.

Така като цяло урбанизацията остава относително слаба. Новата структура на международния търговски обмен обаче води до демографски прираст в крайбрежните градове, превърнати се в складове за първични продукти и стоки, предназначени за рек-спорт на световния пазар. Икономическата „деконтинентализация“ на Субсахарска Африка в полза на крайбрежните райони, нарастването на населението в Бомбай, Калкута или Мадрас и обезлюдяването на градовете във вътрешността на Индия в средата на XIX век свидетелстват за това, както и преустройството на крайбрежните градове в Северна Африка по време на френската колонизация.

Дисбаланс, наследен от колониалното управление и засилен от пазарните сили

БЪРЗАТА урбанизация на тези части от света през XX век, най-вече в ускорената фаза след 1950 г., обикновено не беше придружена от истинско развитие, с изключение на големите градски центрове на новите развити страни от Източна Азия (Сеул, Тайпе, Сингапур, Хонконг, а днес и Шанхай и Пекин). На другите места хаотичната урбанизация на бившите колонии се дължи на вътрешния икономически и социален дисбаланс, често наследен от структурите на колониалния период и засилен от световните пазарни сили.

Придвижването на населението от селските райони към градските центрове, наследено от бедността по селата, води в Субсахарска Африка, Латинска Америка, Южна и Югоизточна Азия до образуването на огромни агломерации, получени от сливането на съседни градове. И понеже там има постоянен демографски прираст и пространствено разгръщане, в тях се наблюдава масова безработица, изграждане на бидонвили, лоша инфраструктура и сериозни екологични проблеми (Лагос, Дакар, Мексико, Каракас, Калкута, Дака, Джакарта, Манила...). В тези градски зони се срещат и изключително богати, и изключително бедни хора, а светът се превръща в своеобразна планета на бидонвили (8).

Впрочем, както изтъква социологът Мануел Кастелс, големите градски центрове на богатите страни са и „дуалистични“ градове, включващи „Юга“ в „Севера“: силно разслоени в социално отношение, те съсредоточават голям брой черноработници и отринти хора, често произлизани от бившите колонизирани страни (9). Социалните неравенства в т. нар. глобални градове, концентриращи богатството, културата, познанията и уменията (Ню Йорк, Лос Анджелис, Лондон, Токио и

др.), са все пак несъизмерими с тези в „глобализираните“ градски зони в Третия свят.

За да се реши социалният проблем, свързан с бидонвили от Викторианската епоха, се мисли за изграждането на нови, по-малки и „по-поносими“ градски образувания

УРБАНИЗАЦИЯТА съсредоточава и изразява напреженията и противоречията на индустриализацията и глобализацията. Именно това подчертава Анри Лъофевр, когато пише: *Смисъл и цел на индустриализацията, градското общество се формира, търсейки себе си* (10). Бидейки необратимо явление, урбанизацията изпитва способността ни да произвеждаме обществени блага, а именно образование, култура, здравеопазване и чиста околнна среда за всички хора – най-важното условие за устойчиво развитие, осигуряващо колективното благополучие и следователно разгръщането на индивидуалните свободи.

Възникването на големите центрове в индустрисализираните страни в края на XIX век и началото на XX век даде повод за задълбочен размисъл. За да се реши социалният проблем, свързан с бидонвили от викторианската епоха, урбанистите реформатори предложиха градска децентрализация чрез изграждането на нови, по-малки и „по-поносими“ образувания, позволяващи по-лесно управление на масите от хора – китайските и индийските национални и регионални власти се развиват в тази насока днес. По-късно Мъмфорд, наред с други изследователи, изрази идеята за разтоварване на градовете чрез схема за регионално и подрегионално планиране, основано на използването на местните ресурси и снабдяване на къси разстояния с цел да се постигне екологично равновесие (което днес вече наричаме градско устойчиво развитие). Тези интелектуални усилия не доведоха до конкретни действия.

През 70-те и 80-те години на XX век се роди идеята за „общностно“ градско развитие, тоест гражданините да поемат грижата за пространствата, в които живеят (*community design*) (11). Днес въпросът за усвояването на града и за условията на създаване на градските пространства си остава и е едно от големите предизвикателства на нашето време.

(8) Mike Davis, *Planète bidonvilles* (Планета на бидонвили), Ab Ira, Paris, 2005.

(9) Manuel Castells, *The Informational City: Information, Technology, Economic Restructuring and the Urban-Regional Process* (Информационният град: информацията, технологията, икономическото преустройство и процесът на градско и регионално развитие), Blackwell, Cambridge, 1989; и (заедно с John Hull Mollenkopf) *Dual City: Restructuring New York* (Дуалистичният град: преустройство на Ню Йорк), Russell Sage Foundation, New York, 1991.

(10) Цитирано от Rémi Hess, *Henri Lefebvre et l'aventure du siècle* (Анри Лъофевр и приключението на века), Métaillé, Paris, 1988.

(11) Peter Hall, *Cities of Tomorrow* (Градове на бъдещето), Blackwell, Oxford, 1996.

Дубай

При управлението на емира „генерален директор“ шейх Мохамед Ал Мактум, просветения 58-годишен владетел, Дубай се превърна в нова световна икона на авангардното урбанистично инженерство. (...) Съкаш култовата книга за хиперреалността Поуката от Лас Вегас на Робърт Вентури е за емира на Дубай онова, което представлява рецитирането на Корана за набожните мюсюлмани. Една от най-големите му гордости, както често разказва на гостите си, е, че е въвел „затворените жилищни общини“ от калифорнийски стил в страната на палатките иnomadите. Благодарение на тази неудържима страсть

към метала и бетона, пустинната крайбрежна ивица на емирството се превърна в гигантска интегрална схема, в която транснационалният елит от изследователските бюра на фирмите и строителните предприятия е поканен да създаде високотехнологични центрове на развитие, развлекателни комплекси, изкуствени острови, „заснежени планини“ под стъклен похлупак и жилищни квартали като в „Шоуто на Труман“. (...) Град на хиляда и един градове, Дубай издига в небосвода архитектура, напомнана със стероиди. (...) Често сравнявано с Лас Вегас, Манхатън, Орландо, Монако и Сингапур, емирството е всичко това едновременно, но издигнато до измерението на мита: подражание, предизвикващо халюцинации, недостигащо по гигантизъм и лош вкус.

Mike Davis, *Le Stade Dubaï du capitalisme* (Стадият на капитализма, наречен Дубай), Les Prairies ordinaires, Paris, 2007.

Дисниленд

„Дисниленд“ е утопия, използвана от идеологията, доколкото представлява въображаемата връзка, която господстващата класа в американското общество поддържа с реалните си условия на съществуване и по-специално с действителната история на Съединените щати. (...) Посетителят на „Дисни“ е в положението на церемониален четец на митичния разказ за антагонистичните корени на обществото. Той претворява противоречията му по време на посещението си чрез ритуалните си действия, водещи го от пещерата на пиратите до атомната подводница, от замъка на Спящата красавица до космическия кораб. Така чрез игра преобръща определящите фактори във всекидневния живот, за да ги утвърди отново като основателни и оправдани благодарение на основополагащия си жест; разходката му представлява непрестанно подновяван разказ за примамливото хармонизиране на противоположностите, измамно решение на тяхното конфликтно напрежение. „Изпълнявайки“ утопията на „Дисни“, посетителят „осъществява“ идеологията на господстващата класа като основополагащ митичен разказ на обществото, в което живее. Louis Marin, *Utopiques: jeux d'espaces* (Утопии: пространствени игри), Les Editions de Minuit, Paris, 1973.

Столиците на канализацията

(От стр.5)

революционно съдържание: приоритет на качеството пред количеството, отхвърляне на стандартизацията на строежите, за да се съхрани или възстанови историческият характер, автентичността и обликът на даден квартал, придаване на значение на обществените пространства – идеални места за спонтанна социалност.

ВЕЧЕ не става дума да се срине градското минало, както във времето на обновяването с булдозери, когато смятаните за нехигиенични карета от постройки, дори цели отдавна изоставени квартали, бяха сривани, за да се „освободят терени“, подходящи за изграждане на престижни сгради със жилища или офиси, а криволичещите претоварени улички, наследени от миналите векове, трябаше да бъдат заменени от околовръстни пътища или булеварди, за да се „приспособи градът към автомобила“. Днес вече не става въпрос за разрушаване, освен когато съществуващите постройки са неспасяемо порутини, а по-скоро за „рехабилитация“, „регенерация“, „ревитализация“, „ренесанс“. Тази терминология, на мода в средите, заети с преустройството на градовете, цели най-вече да прикрие една класова логика: да се запазят „преквалифицираните“ пространства за хора от сой. *Всички тези термини, започващи с „re“, по принцип са позитивни за града, но напълно отстраняват социалния въпрос*, отбелязва белгийски географ. Когато един квартал стане моден, това предполага също така, че от него са прогонени редица обитатели. Кварталът е станал „по-добър“, но не за същите хора (4). С други думи, ако е налице „градско обновяване“ – друго псевдонимение, въведено във Франция по време на управлението на лявата коалиция (1997–2002) в рамките на „градската политика“ – то е насочено най-напред към обновяване на населението, за да може населеността на централните зони на големите агломерации да бъде в съответствие с новото им призвание: да се наложат като динамични и атрактивни „метрополии“.

Дори и когато процесът се осъществява постепенно, местните жители често възприемат като нашествие заселването в някогашните работнически квартали на представители на социалните групи с високи и средни заплати и на свободните професии, следствие от развитието на „информационното общество“. Като се имат предвид сделките със земя и недвижими имоти, за местните хора този процес води в перспектива до изселването и заместването им със заможни и образовани граждани, които бързат да си създадат адресна идентичност, съответстваща на социалното им положение. Тази „дженерификация“ касае не само застроеното пространство: тя засяга политическото пространство и особено естеството

на партиите от традиционната левица, чиято народна основа непрекъснато се ограничава.

Става дума за европейско явление, отбелязва географът Кристоф Гилюи. *Навсякъде сме свидетели на „дженерификация“ на социалдемократията* (5). Нищо чудно, че общинските власти от левицата се опитват в повечето случаи да изпървят желанията и стремежите на новата си социална база, главно в областта на урбанизацията, жилищата и културното потребление.

В луксозна брошура с плана за развитието на Париж през ХХI век и предвидените за целта преустройствата първата заместничка на кмета социалист, отговаряща за въпросите на урбанизацията и архитектурата, Ан Идалго, обобщава проблема пред местните избраници в големите градове: да оправдаят ранга и идентичността си на „глобални градове“, *статут, за който френската столица се бори с редица световни метрополии* (6).

Лиричните приказки в един глас за необходимостта да се „сложи край на изолираността на центъра на агломерацията“ по отношение на периферията и да се хвърли „нов поглед върху мястото му в градската зона“ не бива да заблуждават. Както и превъзходната автоматизирана околовръстна линия на метрото, предвидена за хипотетичния „голям Париж“, проектът за доизграждане на околовръстното шосе около традиционните квартали на Антверпен не цели да отговори на най-спешните нужди на жителите му относно транспорта, а да свърже икономическите центрове, възвловите места на магистралите, летищата и гаратите. С други думи, точките, считани за жизненоважни за движението на капитала, които, свързани помежду си, ще позволят на метрополията да не изостане от европейските си съперници. По същия начин смяващите градоустройствени планове, целящи да увеличат „атрактивността“ на

„голям Ханой“, не трябва ли всъщност да помогнат на бившата столица на антиимпериалистическата съпротива, новото елдорадо за предприемачите и „столица на шопинга“, тъй привлекателна за западните туристи, да не отстъпи пред Сингапур, Хонконг или Шанхай? А какво да кажем за планираното изграждане в Сан Франциско на престижен „транзитен център“, където ще се свържат различни видове обществен транспорт, за да се облекчи движението около залива? Тази операция по „градско обновяване“, включваща небостъргачи и развдакелни съоръжения, трябва да „промени физическия облик на града“. Също и социалния му облик: част от стария център с множество сгради, заети от самонастанили се обитатели, ще бъде чисто и просто заличена от картата (7).

„Споделеният проект“, целящ да свърже централната част и периферията на градските райони в „обща съдба“, е само мащабно приложение на кардиналния принцип, по който се управлява цялостният живот на обществото по света: „свободна и лоялна конкуренция“.

ЖАН-ПИЕР Гарние

(4) Mathieu Van Crieckingen, *La Tribune de Bruxelles*, 6 décembre 2007.

(5) Christophe Guilluy, *La nouvelle géographie sociale à l'assaut de la carte électorale* (Новата социална география на щурм за избиратели), Cevipof, Paris, 2002.

(6) Anne Hidalgo, „Paris doit faire face à une évolution profonde du monde“ (Париж трябва да се изправи пред една дълбока промяна на света), *Paris 21st siècle*, Atelier parisien d'urbanisme – Le Passage, Paris, 2008.

(7) Brad Ston, „Ambitious downtown transit project is at hand“ (Амбициозен проект за транзитен център е на дневен пег), *The New York Times*, 3 януари 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Вера Генова

MARTIN PINCHUS

Социалният въпрос

(От стр.1)

едно от друго и контрастът между двете става все по-скандален.

БИСПАНИЯ например броят на безработните през 2009 г. достигна 4,5 милиона (срещу 3,1 милиона през 2008 г.), докато предприятията, котирани на Борсата, раздаха 32 милиарда и 300 милиона евро на акционерите си (19% повече от 2008 г.). Миналата година печалбите на 10-те главни европейски банки надвишиха 50 милиарда евро. И това – в един континент, поразен от най-лонгата рецесия от 1929 г. насам. Как е възможно това? Възможно е, защото още в началото на

кризата, през есента на 2008 г., централните банки дадоха заеми с минимална лихва на частните банки. А те употребиха тези евтини пари, за да дадат заеми с по-високи лихви на семействата, на предприятията и... на самите държави. Така спечелиха тези милиарди. Сега държавният дълг е достигнал изключителни равнища в редица страни – Гърция, Ирландия, Португалия, Испания... Правителствата там наложиха драстични програми с ограничения за своите граждани, за да задоволят исканията на финансовите фактори, които причиниха кризата от 2008 г. Безрамие, което силно дразни и разгневява милиони европейци. Богатите продължават да се

LE MONDE DIPLOMATIQUE
испанско издание
Превод Венко Кънев

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месец като приложение на „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA *Le Monde diplomatique*, в което акционери са SA *Le Monde*, Асоциация *Günther Holmann* и Асоциацията на приятелите на *Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д. ф. н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Данкова

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 6 май 2010 г.

Мнение

ДКЕВР: Лъжи, лъжи и само лъжи

Кой ще обясни защо в края на периода 1995-2005 г. цената на парното скача драстично с 2760%, независимо че цената на газа се е повишила само гва пъти

д-р Радко ХАНДЖИЕВ
Bulgarian Press Pool - Budapest

Kой не си спомня с години на трапваното от Константин Шушулов внушение, че непрекъснато нарастващата "цена" на парното следвала непрекъснато нарастващата цена на природния газ. Това повтарят и днес неговият приемник в Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Ангел Семерджиев и енергийният министър Трайчо Трайков. Това повтаряше и прибраният "на топло" бивш шеф на столичната "Топлофикация" Валко Топлото. Това повтаря и днес неговият приемник Петко Милевски. Оказва се, че в продължение на години сме въвеждани в заблуждение. Или на езика на редовия български потребител - с години сме лъгани. При това - лъгани нагло!

Официална справка на "Булгаргаз" за утвърдените цени за продажба на природен газ на топлофикационните дружества през последните 15 години показва следните средномесечни цени:

БУЛГАРГАЗ
Справка за утвърдени от ДКЕВР цени за продажба на природен газ на топлофикационните дружества за 1995-2009 г. - средно месечно за годината в щ.д. за 1000 м³

1995 г. -	78,60 щ.д./хм ³
1996 г. -	91,80 щ.д./хм ³
1997 г. -	98,13 щ.д./хм ³
1998 г. -	101,42 щ.д./хм ³
1999 г. -	81,05 щ.д./хм ³
2000 г. -	101,62 щ.д./хм ³
2001 г. -	117,85 щ.д./хм ³
2002 г. -	117,45 щ.д./хм ³
2003 г. -	136,71 щ.д./хм ³
2004 г. -	142,67 щ.д./хм ³
2005 г. -	154,04 щ.д./хм ³
2006 г. -	196,13 щ.д./хм ³
2007 г. -	232,09 щ.д./хм ³
2008 г. -	328,70 щ.д./хм ³
2009 г. началото -	400 щ.д./хм ³

В процентно изражение спрямо 1995 г. цената на газа нараства през 2001 г. със 115%, през 2005 г. - с по-малко от 200%, през първите месеци на 2009 г. - с около 500%. Тези цени са утвърждавани с решения на ДКЕВР.

Каква е цената на т.нар. топлинна енергия обаче? През 1995/1996 г. тя е 3,96 лв. за мегаватчас. През 1997 г., при кабинета "Костов", вече е 29,57 лв., т.е. "цената" скача с около 26 лв., или повече от 7 пъти, въпреки че през 1999 г. има чувствителен спад на цената на газ с 20%. Рекордър на грабежа е кабинетът "Сакскобурготски": за четирите години във владата "цената" хвърква с още 81 лв., или общо 28 пъти, за да достигне през 2005 г. заедно с допълнителната "такса мощност" и другите наложени измисълности - 111,69 лв.! Тези цени също са утвърждавани с решения на ДКЕВР.

С други думи, в края на периода 1995-2005 г. цената на парното скача драстично с 2760%, независимо че цената на газа се е повишила само два пъти. С други думи, внушенията на Шушулов и компания и техните приемници, че неимоверно високата цена на топлото била следствие от нарастващата цена на газа, са умишлено заблуждаващи. Просто казано - нагла лъжа! Тази лъжа е възпроизведена в решенията на "регулатора" като основание за драстично повишаване цената на топлото. Т.е. 13-те членове на ДКЕВР, в качеството си на длъжностни лица, съставят в кръга на службата си официални документи - решения, в които удостоверяват лъжливи факти и об-

Снимки БГНЕС

Митинг пред сградата на ДКЕВР срещу увеличението на цената на газа

Да вярваме ли на думите на Петко Милевски - изп. директор на "Топлофикация - София", че сметките за потребявана топлинна енергия през януари са реални?

стоятелства, с цел да бъдат използвани тези решения като доказателство за лъжливите факти и обстоятелства. Това те извършват системно от години. Става въпрос, следвателно, за документно престъпление по чл. 311 от НК, което се наказва с лишаване от свобода до пет години, вкл. лишаване от правото да заемат държавна длъжност и да упражняват професията си.

Решенията на ДКЕВР разчистват пътя на "Топлофикация" да фабрикува документи. Лъжливите данни умишлено се възпроизвеждат и начисляват в официални документи - фактури, които също са с невярно съдържание. Тези фактури се използват след това за получаване на пари без правооснование, които "Топлофикация", длъжностните и лица и присъдружни "firmi" за дялово разпределение" си разпределят. Част от тези пари отиват в джобовете на "регулаторите" под формата на "лекторски" възнаграждения и други "пособия". Очевидно разпределението е по братски! И става въпрос за милиарди! Според ексшефа на "Топлофикация" Васил Филипов, цитиран от в. "24 часа", само за периода януари 2002 - декември 2006 г. на столичани са били надписани, т.е. ограбени, над 1,5 млрд. лв. Според експерти на Гражданско сдружение "Асоциация на данъкоплатците в България" действителният размер на грабежа от 1997 г. насам възлиза на над 5 млрд. лв.

Според професора по наказателно право и прокурор във ВКП Борислав Йотов са налице

пряк умисъл и корист

от страна на длъжностните лица: те съзнават общественоопасния характер на своеото действие, предвиждат и искат настъпването на общественоопасни последици. По такъв начин документните измами на ДКЕВР, както тези на "Топлофикация" и

присъдружните ѝ фирми, засягат държавните и обществените интереси в такава степен, че накърняват основите на държавността и личностната ценностна система, злепоставят страната ни пред европейската общественост. Именно тази висока степен на опасност отлива престъплението от нарушението, от обикновенна простъпка, сочи проф. Йотов.

Лъжа е също така, че "регулаторът" бил независим. От кого е независим? От народа, от държавата? Повечето топлофикационни дружества са публични

на собственост с принципал министърът на енергетиката. А приведените данни показват недувусмислено връзка между нарастващата норма на грабеж и властта. Защо ДКЕВР винаги одобрява това, което искат топлофикациите? Не онова, което иска народът? Не онова, което върховният законодател е разписал в чл. 18(6) на конституцията: да осъществява действащи си в интерес на гражданите и обществото?

ДКЕВР не създава ли по такъв начин политически комфорт на топлофикациите да крадат България? С други думи - не действа ли като съучастник, дясната ръка, най-важна бъръка в престъпленията на тези дружества?

Каква е ролята на Румен Овчаров в тази история? Т.нар. топлинна енергия струва 3,96 лв., когато той беше министър на енергетиката през 1996 г. През 2005 г. "цена" достига общо 111,69 лв.! Именно тази "цена" завари Овчаров, когато се завърна като министър. Казано другояче, нормата на грабеж от 2760% е реализирана през 9-годишното му отсъствие от това министерство! Защо след като седна отново на министерския пост, той не задейства ликвидирането на топломафията? Само чувството му за несигурност в "блатото с алигатори" ли е причината?

Не са ли справедливи изводите за

съществуването на енергийна мафия

Защо разкритията за Валко Топлото започнаха по сигнал от Австрия, не от България? Защо следствието и прокуратурата отказват да се занимават с тези престъпления? И не е ли крайно време "регулаторите" видно с шефовете на "Топлофикация" и присъдружните им "разпределители" да бъдат прибрани "на топло"? При техния съучастник Валко Топлото.

Основателни са и други въпроси: къде са потънали тези милиарди? Как ще бъдат възмездени българските граждани? Защо чиновниците от ДКЕВР и енергетиката отказват да се подчиняват на гражданския ред, на конституцията, на върховенството на закона? Каквито и да са отговорите, трудно може да се заличи впечатлението, че тези маръсни пари се акумулират в тайни сметки за финансиране на маръсни сделки, за задкулисни политически игри, за купуване на политици, магистрати и медии, за джакузита, манекени, близалки... Тези маръсни пари не могат да стимулират пазара, не са в състояние да генерират национален доход. Според законите на пазарната икономика тези пари са отнети от пазара: на гражданите им е била отнета възможността да реализират покупката на стоки и услуги; на пазара е била отнета възможността да reinвестира тези милиарди, да създаде нови работни места в материалното производство, да генерира национален доход, а това е най-сигурният източник за постъпления на чисти пари в бюджета. Това е и една от най-сигурните и най-ефективни антикризисни мерки, която трябва да се възприеме.

Премиерът Бойко Борисов демонстрира воля за справяне с организираната престъпност. Разполага и с необходимия депутатски потенциал да наложи европейски ред в същината на държава. Иска ни се да вярваме, че е в състояние да се спреши с произвола и престъплението на ДКЕВР. Възможно ли е обаче комисията да започне да регулира в името на народъ? Да осъществява действията си съобразно общия разум на закона, основните начала на правото и справедливостта, при стриктно съблудяване директивите на Европейския съюз и разпоредбите на конституцията, които имат непосредствено действие? Възможно е, ако премиерът подхodi към ДКЕВР със същите критерии, както към престъпните групировки. Като разпусне неизвестно сегашния корумпиран състав и пристъпи към избор на нов. Чрез референдум!

Кандидати за членове на регулатора да бъдат хабилитирани лица с безспорен принос за утвърждаване на гражданско общество в България, да притежават доказани професионални, делови и нравствени качества, да не са били членове на политически партии или организации и никога да не са заемали длъжности в държавната администрация или в съдебната власт. Комисията да бъде със смесен състав: юристи, икономисти, социолози, енергетици. Решенията да се вземат с консенсус. Само по тъкъв начин ДКЕВР ще се превърне в страж на законността, най-действено средство за опазване на гражданите и обществото от произвола на чиновници, обявили се за държавата.

Искам думата

Читателят преди всичко

www.duma.bg

65 години от победата

Щурмът срещу Берлин

Паметници по цяла Европа напомнят на поколенията и на държавните мъже да не допускат нови войни

Ако Московската битка през декември 1941 г. показва на света, че немската армия може не само да бъде бита, но и победена, ако Стalingradската битка (1942-1943 г.) бе началото на края на Втората световна война, ако сраженията при Курска дъга (1943 г.) поставиха Вермахта пред катастрофа, то Берлинската операция (16 април - 2 мај 1945 г.) бе венецът на съветското военно изкуство. Такава е най-лаконично оценката на най-бележитите съветски военачалници, организатори и изпълнители на тези крупни и решаващи сражения за края на Втората световна война.

О.з. полк. Иван МАДИН

Берлинската операция се провежда при изключително трудна на военна и политическа обстановка. Подготвяйки се за последния щурм на Берлин, съветските въоръжени сили се ръководят от съгласуваната със съюзниците политика по въпроса за безусловната капитулация на Германия както във военната, така и в политическата област. Главната цел в този етап на войната е

пълното ликвидиране на фашизма

в обществения и държавния строй на Германия и привличане към най-строга отговорност на всички главни нацистки военнопрестъпници за техните зверства, масови убийства, разрушения и издевателства над народите в окupирани страни.

Същността на стратегическия план на Вермахта при тази обстановка за спечелване на войната се заключава в следното: с цената на всичко да удържи отбраната на изток, да не допусне овладяването на Берлин, като в това време се опитат да склучат сепаративен мир със САЩ и Англия. Хитлеристкото ръководство издига лозунга "По-добре да се даде Берлин на англосаксонците, отколкото да се пуснат в него руснаци". Защото Берлин бе из-

полоси на изток от Берлин, градът е превърнат в изключително трудно препятствие за най-серийна съпротива срещу Съветската армия. По улиците са създадени противотанкови препятствия и телени заграждения, барикади, а мостовете са подгответи за взривяване. Всеки квартал, всяка къща, всеки етаж дори са превърнати в крепост. Изградени са 400 железобетонни отбранителни съоръжения с височина до 87 метра и дебелина на стените 2,5-3,5 метра, като всяко е оборудвано за личен състав от 300 до 1000 души.

Вермахтът възлага отбраната на града на

крупните армии „Центр“ и „Висла“

в чийто състав влизат един милион души, 10 хиляди оръдия и минохвъргачки, 1500 танка, 3300 самолета и друга бойна техника.

Какъв е замисълът на съветското командване за превземането на Берлин? Тежката обстановка налага бързи и решителни действия, за да не се допуснат усложнения и затягане на войната, тъй като се чувстват преумората и изтощението на личния състав и на цялата страна. Замисълът на операцията предвижда чрез мощните удари на войските на три фронта да се разкъса, обръжи и унищожи противникът, да се овладее Берлин и се излезе на

Обелискът "1418-те дни на Войната", който е в мемориалния комплекс "Поклонная гора". Височината на обелиска е 141,8 метра, а фигуранта на богинята на победата Ніка тежи 25 тона

стрел. Над бойното поле се извисяват хиляди разноцветни ракети. Под този сигнал светват 140 зенитни прожектора. Артилерията засилва огъня си, а пехотата и танковете се хвърлят напред и противникът е засипан с огън и метал. До сутринта първата позиция на противника е овладяна. Само през първия боен ден върху немските войски са изсипани 2450 вагона снаряди, а авиацията извършва над 6550 излитания. Следобед за овладяване на Зеленовските възвишения са въведени Първи и Втори гвардейска танкова армия. Успешно се развиват в това време настъпителните действия и на Първи Украински фронт. На петия ден от операцията далекобойната артилерия открива огън по Берлин, а на 24 и 25 април в района на Бонсдорф и Кетцин се срещат войските на двата фронта, с което Берлинската групиров-

ви армии и четири танкови. Бойните действия се водят ден и нощ. Противникът оказва яростна съпротива за всяка улица, постройка, етаж, подземие. Но

устремът на съветските воини

е несломим. Те са въодушевени час по-скоро да развеят знамето на победата над цитаделата на фашизма.

Последната атака на града започва в 18,30 ч. на 1 маи - последната атака в Отечествената война за милиони съветски воини. До 15 часа на 2 маи и последната съпротива на противника е ликвидирана. В хода на най-тежките боеве за града съветските бойци Егоров и Кантария, под свистнето на немските куршуми и снаряди, забиха на купола на Райхстага, огнището на немската агресия, съветското знаме на победата.

Поклонная гора

ключително важен стратегически обект и на западните съюзници, въпреки решението на Ялтанска конференция, която предвижда Съветската окупационна зона да се разпростира много по на запад от немската столица.

Оценявайки обстановката в страната, немското командване още през януари 1945 г., след мощните настъпителни действия на Съветската армия започва изграждането на отбраната на Берлинското направление. Определено може да се каже, че това е най-силната отбрана на немците през цялата война. Освен няколкото отбранителни

река Елба. В операцията участват Втори и Първи Белоруски и Първи Украински фронт, които включват в състава си 2,5 млн. души, 41 600 оръдия и минохвъргачки, 6250 танка и 7500 самолета.

На 16 април започна битката за Берлин

в 5 часа сутринта - под грохота на хилядите оръдия и пропагандите "Катюши". Във въздуха нараства нестихвящият рев на бомбардировачите. След 30-минутна артилерийска подготовка противникът не успява да даде нито един из-

ка е разкъсана на две части и е обръжена.

Хитлеристкото командване прави последни усилия и опити за спасяване на столицата. За целта то снема 12-а армия под командването на генерал Венк, отбраняваща Елба, и я насочва да деблокира обръжената групировка югоизточно от Берлин, но безуспешно. Впоследствие до 1 маи е ликвидирана от съветските войски, които пленяват 120 хиляди войници и офицери. Но главната цел на съветското командване - овладяването на Берлин, не е постигната. За целта се въвеждат в сражението пет общовойско-

В хода на Берлинската операция съветските войски разгромиха 70 пехотни, 12 танкови и 11 моторизирани дивизии и по-голямата част от авиацията на Вермахта. Пленени са около 480 хиляди войници и офицери и огромно количество въоръжение и бойна техника. Това бе една от най-крупните операции през Втората световна война. За изключителната жесточест на борбата от двете страни говорят и големите загуби на съветските войски - 102 хиляди души. Загубите на американо-английските войски на целия Западен фронт през 1945 г. са 260 хиляди души.

Затова, като постави края на войната, операцията стана

Венец на съветското военно изкуство

От 67-те милиона убити и ранени във Втората световна война 25 милиона са от Съветския съюз, а в тях - и 102 хиляди в Берлинската операция. 1418 дни и нощи чакаха съветските майки, жени и деца своите синове, съпрузи и бащи, чакаха края най-жестоката война, каквато човечество познава. И той дойде, дългоочакван, желан и незабравим - 9 маи!

В знак на признателност към жертвите на Втората световна война в света са издигнати хиляди паметници, но един от най-мащабните и величествени е в Москва - Паркът на победата, в центъра на който се издига 1418-сантиметров обелиск (дните на войната), за да напомня на идните поколения и на държавните мъже в света да помнят ужасите на войната и да не допускат трета световна война, в която едва ли ще има победител.

И нека не забравяме призыва на Юлиус Фучик: "Хора, бдете!"

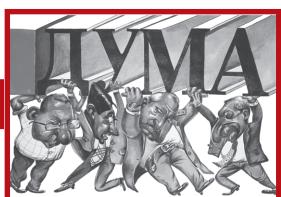
Днес с умиление си спомням далечната 1962 г., когато в Бургас имах щастие да посрещна съветска делегация, в която бях и герояте на СССР Егоров и Кантария. След като ги разведохме из красивото ни Черноморие, ги срещнахме с майката на Никола Янев от с. Изгрев (сега квартал на града),

седем пъти преминавал Драва през Отчествената война

и загинал като герой, и единият от космонавтите сподели: "Когато след боя видях как и къде сме се изкачили под изстрелите на немските куршуми и снаряди, не повярвах. В мирно време такъв подвиг е невъзможен, защото никой не би ни разрешил такава саможертва."

Страницата подготви
Лилия ТОМОВА

□ Позиция

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ
СИ ОТИВА

но изва конкуренцията и... безработицата

Снимки ГЕОРГИ ПАНАМСКИ И ПЛАМЕН ТОДОРОВ

Митингът в Перник, на който бяха и новоприетите членове на БСП

Kогато се дипломират и студентите, приети до края на 1985 година, дамоклевият меч на разпределението ще отпадне от студентските проблеми. Към отменяне на тази процедура се пристъпи още през 1987 година с постановление на Министерския съвет. Но тъй като документът не е с обратна сила, все още няма студенти, които да са вкусили свободата да избират. Сега мнозинство са онези, които негодуват, че разпределението е безапелационна принуда по чужда воля.

Разпределението все още е начин да се даде работа на завършващите. Но често то се превръща в хазартна руплетка, която преселва жителите на един град в друг и обратно. Най-засегнати безспорно са лекарите, учителите, юристите. Помнят се години, когато завършващите се разместиха без право на несъгласие там, където държавните органи бяха безпомощни да осигурят специалисти по цивилизиран начин.

След две години ще бъдат разпределени и последните лекари. Какво ще стане след това? Получих еднозначен отговор на този въпрос в Министерството на народното здраве и социалните грижи и в Министерството на науката и висшеобразование - ще заработи пазарният меха-

низъм и на трудовата борса.

Разпределение няма да има, но е сигурно, че ще има безработица. Особено ако със същата скорост се приемат студенти за специалности, които отдавна са "без места" на трудовия пазар. Тази година планиранието потребности от студенти са с около една трета по-малко от минагодишните. Но едвали само с орязване на бройките ще се реши проблемът "работка за висшистите".

Засега специалистите се държат за спасителния пояс, наречен свободно договоряне - студентът има право да подпише дого-

вор с предприятие, институт, болница, общински съвет за работа. Но тъй като договорите не са нищо ново, има основания за страх, че ако те останат единствен регулатор, безработицата ще бъде сериозна.

Неотдавна мина промоцията на група бъдещи лекари в Медицинска академия в София. Някои от тях решиха сами да потърсят работа. Стигна се до любопитна развръзка - софиянецът се предлага на болница в Разград и е готов дори да подпише договор за 5 години (прегълъщайки факта, че другата договоряща страна не му предлага нищо повече освен работа). Болницата обаче

предпочита да остави мястото свободно, но да не взема софиянец. В областта на предположенията е дали бройката всъщност не се пази за друг софиянец с по-голямо влияние. В този смисъл всеки, който е запознат с явните и скритите механизми на договорянето, гледа скептично на договорната система като алтернатива на разпределението.

След многото години на ултимативно разпределение първите години на свободна конкуренция могат да се окажат време на интелектуалната безработица.

ЕКАТЕРИНА ГЕНОВА
ДУМА, 11 април 1990 г.

Да засадиш дръвче

Анна ТОДОРОВА*

B комплекса инициативи, подети от младите социалисти по повод стогодишнината от създаването на Самоковската комуна, влезе и Седмицата на гората. Доказателствата за човешката небрежност към околната среда, а понякога дори към собствения двор, желанието да променят средата около себе си са само част от мотивите, накарали малко и голямо да излезе в слънчевата събота, "въоръжено" с лопати и с хъс. Все пак всеки човек трябва да засади поне едно дърво в живота си... Младите самоковски социалисти от клуб "Амбиция" за пореден път показаха, че новото поколение съвсем не може да се определя като "бедномислещо" и "безинициативно". Именно тяхна е идеята за застанат откъту сърдечни бездействието и да покажат, че нещата, ако имаш желание, се случват, макар и бавно, макар понякога през съпротивата на околните.

Социалистите успяха в рамките на няколко часа да засадят стотина фиданки в двора на СОУ "Отец Паисий". Решението по този начин да бъде отбелаяна и Седмицата на гората е и заради това, че Самоков е привлекателно място за живот, включително и заради при-

родата, която го заобикаля. Най-важната част от това дело обаче остава примерът за децата, които не спираха да помагат, подскачайки наоколо.

И като препрочитаме програмата на първата комуна в България, се натъкваме на нещо особено важно - силата да промениш нещата в името на бъдещето, в името на хората. Това правят младите последователи на Самоковската комуна - променят към по-добро града си. И се надяват повече хора да последват примера им!

* Авторката е активистка на Младежкото обединение (МО) в БСП

www.duma.bg

Брюкселски безсъници

Пълзяща полицейщина

Георги ГОТЕВ

Eдин от вицовете, който стигна и до мен в Брюксел, е, че питали Радио "Ереван" защо тоалетната хартия е двупластова или трипластова. Отговорът е: защото един екземпляр се изпраща в ДАНС.

Както казва един известен телевизионен професор, чета и не вярвам на ушите си. У нас въвеждат телефон, на който можеш да издаеш съседа си, че дава апартамент или стая под наем. Доносът можело да се изпрати и като имейл.

Щях да помисля, че е закъсняла първоаприлска шега, ако не бяха серията от телевизионни демонстрации на груба полицейщина в стил "Пиночет", ако приятели не ми се бяха оплакали от проверки на самоличност и от наблюдение върху тях, както и за сигурни според тях признания, че телефоните им се подслушват, които ги навели на мисли за възстановяването на Държавна сигурност. Освет това имаше редица законодателни инициативи за даване на нови и нови права на полицията, включително и да бие бременни. Не на последно място, впечатлението нямаше да е толкова силен, ако са съмнили премиер и първи вицепремиер нямаха типажа на тонтон-макути.

Прави ли впечатление също, че у нас прокурорите тръгнаха под ръка с полицайките, което го няма никъде по нормалния свят. Иначе от книгите знам, че това е рецептът на Йосиф Висарионович.

Превръщането на доносничеството в модел на гражданско поведение и настройването на съседа срещу съседа най-малкото показва, че сред филмите, които Борисов самотно гледа в Баня (тук за книги не говорим), липсват такива зараждането на фашизма.

България беше ограбена не от алчния хазяин, който не декларира наема като приход пред данъчните. Образът на врага на площадката срещу теб се създава, за да се отклони вниманието от истинските крадци, например от таксите и винетките, които трябва задължително да преминават през правилната банка на една дама, която обаче няма нищо общо с премиера.

За негово сведение ще кажа, че в Белгия не се плаща данък за отдаване на имот под наем. Белгия има политика да привлича чужди инвеститори и чужденци, които плащат данъците си в Белгия, какъвто съм аз. Част от стимулите е да се облекчи наемодателят. В резултат от това наемите са доста ниски, в сравнение с почти всички развити европейски страни. Но Белгия не губи нищо, защото аз например плащам поне хиляда евро на месец данък общ доход.

Освен това в Белгия наблюдилието на поведението на съседа се смята за неприемливо от всяка гледна точка. Това е недопустима намеса в личния живот. Ако съседът не наруши общоприети правила, не вдига шум в часове за почивка и не си изхвърля боклука през прозореца, никой няма право изобщо да се интересува от него. Всичко друго носи името на психическото заболяване или сексуално извращение воайорство.

Сергей Станишев беше неотдавна в Брюксел и даде интервю за "Еурактив", в което предупреждава тухашката аудитория, че България се превръща в полицейска държава.

Засега обаче Борисов се ползва с кредит на доверие, най-вече от страна на преобладаващи дясноконцентристи правителства в ЕС. Ако някой у нас се надява Брюксел да окаже написк върху Борисов и Цветанов да зарежат мераци си да се състезават кой повече прилича на Никола Гешев, това скоро няма да стане. Всеки народ сам си избира управляващите и сам може да ги санкционира, ако иска и ако не го е страх. Вярно е, у нас основните медии тичат като кебапчийски кучета покрай властта. Вярно е също, че насаждането на страх е приоритет на това правителство.

Борисов има нужда от обстановка на страх и ужас, защото настъпват много тежки времена за българина. Тоталният икономически хаос, създаван от другото вице Дянков, съчетан с липсата на идеи за изход от кризата, като се изключи непрекъснатото затягане на колана от народа, весят много тежки месеци и години.

Опозицията в България, уви, е слаба, защото Борисов я респектира с афери за корупция, които дори да останат недоказани, му създават политически комфорт.

Много е трудно човек да си представи по-ужасна политическа и всякаква друга безизходица от това, което става в момента в родината ни.

Култура

Новата текстилна
експозиция на Лили
Прокопиева

очаквайте

Горнооряховски талант представя България в Юрмала

Изключително малко са тези, които имат смелостта да подадат ръка на малък изпълнител, казва Ники Манолов, който ще състезава на престижния световен форум

Надежда УШЕВА

Горнооряховският талант Николай Манолов спечели българското издание на музикалния конкурс "Нова вълна", чийто финал бе изключен по БНТ в предаването "В неделя с...".

Младият изпълнител ще представи България в последния кръг на престижния международен форум, който ще се състои между 27 юли и 1 август в Юрмала, Латвия. Той и още 30 участници от цял свят ще се състезават за големите награди (първата от 50 000 евро, втората - 30 000 евро, и третата - 20 000 евро), както и за международно признание.

Конкурсът е световен форум с дългогодишна история за откриване на млади таланти на възраст от 16 до 30 години.

14 български претенденти стигат до полуфинала. Журито обаче избира Ники Манолов и Мая Кръстева за "суперфинал", както го наричат организаторите. Към тях се присъе-

динява и любимецът на публиката Мартин Костадинов, получил най-висок процент от гласуването на зрителите.

Победителят Манолов получава продуцентски договор с "Жокер медиа". Президентите ѝ сюрпризират финалистите и с още една възможност за развитието на тяхната кариера - всички са поканени да се присъединят към артистите на музикалната компания.

Николай Манолов от малък се занимава с музика. Още седемгодишен постъпва като ученик в класа по пиано на Аделена Колева при СОУ "В. Грънчаров". Не закъсняват участията и наградите, които той печели от национални и международни фестивали. Съдбован момент е изявата му в конкурса "Медни гласчета" в град Кубрат, където получава Гран при и е забелязан от Лили Иванова. Песента "По-добре", продуцирана от известната певица, става трета на финалния кръг на българската "Евровизия" преди няколко

години.

Надяваме се преди заминаването му за Юрмала да има нова авторска песен, с която да се представи там на третата вечер, която е кулминацията на конкурса, каза за

ДУМА Катерина Игнатова, PR Manager на "Жокер медиа". Ден след победата си Ники Манолов сподели за читателите на ДУМА как въвъръти подготовката му за големия финал и какви са очакванията му.

Етиен Леви, през свободното си време обичам да играя тенис, за да поддърjam тонус и добра фигура.

В кой жанр искаш да се развиш? Каква музика предпочиташ да пееш и да слушаш?

- Със сигурност това е поп музика, но ми харесват и балади, мисля, че ми ходят и латино парчета, в които тийнейджърките да си късат дрехите... (смее се).

Как се виждаш в бъдеще? Били сменил полето на изява?

- Цял живот съм се борил да стана певец и да бъда музикант. Основната ми цел е да се докажа и да се наложа на българския пазар като име, защото това наистина е най-трудното.

Искам да си завърша образоването, тъй като това е много важно за един музикант. Надявам се, че с екипа на "Жокер медиа" нещата имат огромен шанс да се случат. Благодаря на всички, които ме подкрепиха, както и на "Жокер медиа" за предоставената ми възможност и за шанса, който ми дават занапред. Днес изключително малко хора и особено музикални компании у нас имат смелостта да подадат ръка на непознат изпълнител, на млад талант.

□ Какво означава този успех за теб?

- Искрено се надявах и вярвах до последно, че чудото може да се случи. Наистина много се радвам, че спечелих българското издание на конкурса. След този огромен успех в моята професионална кариера се надявам достойно да защитя гласуваното ми доверие и да се представя много добре на финала в Юрмала.

□ Сам ли взе решение да участваш в "Нова вълна", или някой ти повлия?

- Решението беше абсолютно мое, видях информацията, качена на сайта на "Жокер медиа", и се запознах с условията. Имах подготвени песни - български и световен хит, след което дойдох на прослушване и ме одобриха. Явих се още в първото предаване, тогава заедно с двама мои колеги минахме на полуфиналния кръг и постепенно стигнах дотук.

□ С какво смяташ, че спечели сърцата на журито?

- На финала изпълни три парчета, като на първия тур условието беше да се изпълни българска песен и чужд хит.

Представих се с "По-добре", която е по музика на Красимир Гюлмезов, текст на Явор Кирин, аранжимент - Емил Бояджиев. Със същата песен участвах и на "Евровизия" през 2008 г. Втората бе на "Бекстрайт Бойс"...

□ Как ще продължи подготовката ти за големия финал?

- Тя вече започна и в момента обсъждаме какви са възможностите, със сигурност обаче ще сменим част от песните. Програмата включва три вечери - на първата се изпълнява световен хит, на втората - хит на държавата, от която идваш, и на третата - авторско парче, писано специално за изпълнителя. Вече имаме някакви насоки, но тепърва предстои по-серийната и по-трудната част, а именно да се представим достойно в Латвия, където финалистите се определят само от журито.

□ Откога се занимаваш с музика?

- Станаха вече десет години. Следващия понеделник имам рожден ден... Участвал съм в конкурси, които са на национално и на международно равнище. В България съм се явявал на над 30 конкурса, а в чужбина съм бил в Македония, Гърция, Сърбия, Румъния, Литва... Уча вече втора година в Нов български университет в класа на доц.

Наши деца взеха златен и сребърен медал в Гърция

Очично представяне на международния турнир по спортни танци в гръцкия град Лариса показаха ямболските двойки от клуб "Тандем", съобщи агенция "Фокус". В категорията до 11 години Пора Данкова и Мирослав Бонев спечелиха златен и сребърен медал. При деветгодишните Виктория Ангелова и Павел Колев се преобреха за третото място в конкуренцията на 27 двойки. В категорията над 19 години престижното 14 място сред 55 участници спечели двойката Олга Седова - Георги Найденов. Турнирът "Лариса опън" носи точки за световната ранглиста, в него са участвали и пет от първите 50 двойки на планетата.

Продължение на филма за „Сатурн“

Краят на "Сатурн" е продължение на филма "Пътят към Сатурн", който зрителите имаха възможност да видят миналата седмица в Руския културно-информационен център (ул. "Шипка" 34). 92-минутната творба ще бъде показана тази вечер от 18 ч. в Малката зала на РКИЦ. Сюжетът на "Краят на Сатурн" проследява как дейността на мощната разузнавателен орган бива неутрализирана. Режисьор на филма е В. Азаров, а в ролите зрителите могат да видят М. Волков, Г. Жонов, Е. Кузнецов, А. Толбузин и др.

Прожекцията на героичната лента се осъществява в рамките на Кинопанорамата, посветена на 65-годишнината от победата във Великата отечественна война.

www.duma.bg

кратки

Греди Асса разказва „Малка кубинска приказка“

Художникът Греди Асса представи "Малка кубинска приказка", събрана в 27 големи

платна и около 70 рисунки, обединени под името "Йемая". Тази приказка за Куба известният творец "разказва" в столичната галерия "Райко Алексиев". Творбите са вдъхновени от двуседмичен престой на художника в Куба. Хората, дошли за откриването на изложбата и препълнили салона, се потопиха в атмосферата на острова, макар и на бул. "Раковски", с чаша можито, която посрещаше почитателите на Асса.

„Южна пролет“ събира автори от цялата страна

Традиционните литературни дни "Южна пролет" тази година ще се състоят от 21 до 23 април в Хасково, съобщи БТА. В края на следващата седмица 28 автори от цялата страна ще си дадат среща в южния град, за да представят дебютните си произведения. Те ще се състезават в 4 жанра - поезия, проза, киносценарий и литературна история. Най-младите са 21-годишните Марин Колев от Бургас и Мина Стоянова от София. Дебютантка на конкурса е и известната актриса Нона Йотова, която ще представи своята стихосбирка. Лауреатите в различните жанрове ще получат по 1000 лева, статуетка "Пегас" и грамота. Специален гост е поетът Любомир Левчев.

Културната миграция на фокус в Гърто-институт

Културната миграция е на фокус в изложбата "Вдишване-издишване", която бе открита вчера в Гърто-институт (ул. "Будапеща" 1) и ще продължи до 10 май. Участниците - Искра Благоева, Десислава Костадинова, Иван Костолов, Людмил Лазаров и Ива и Стоянов, са български художници, чийто творчески път е тясно свързан с Германия, Австрия и Франция. Завърнали се в България, те оставят специфични следи в културния живот. В техните работи се отразява влиянието на страните, в които са работили, което е съществен импулс за тухашката културна сцена, отбележва кураторката Надежда Джакова.

Литературна вечер в РКИЦ

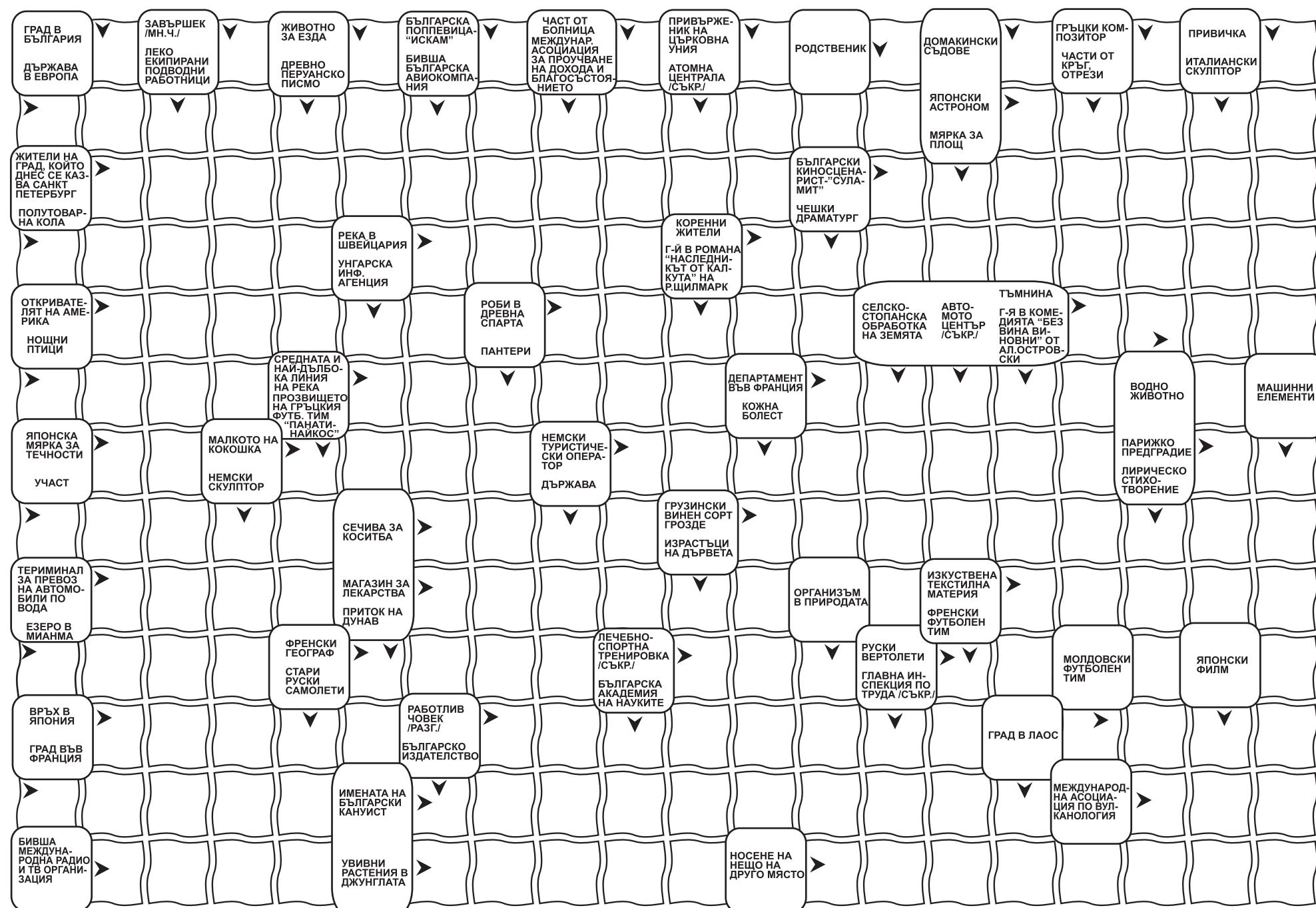
Вечер, посветена на юбилея на проф. Васил Колевски, ще се състои днес от 18 ч. в Руския културно-информационен център на ул. "Шипка" 34.

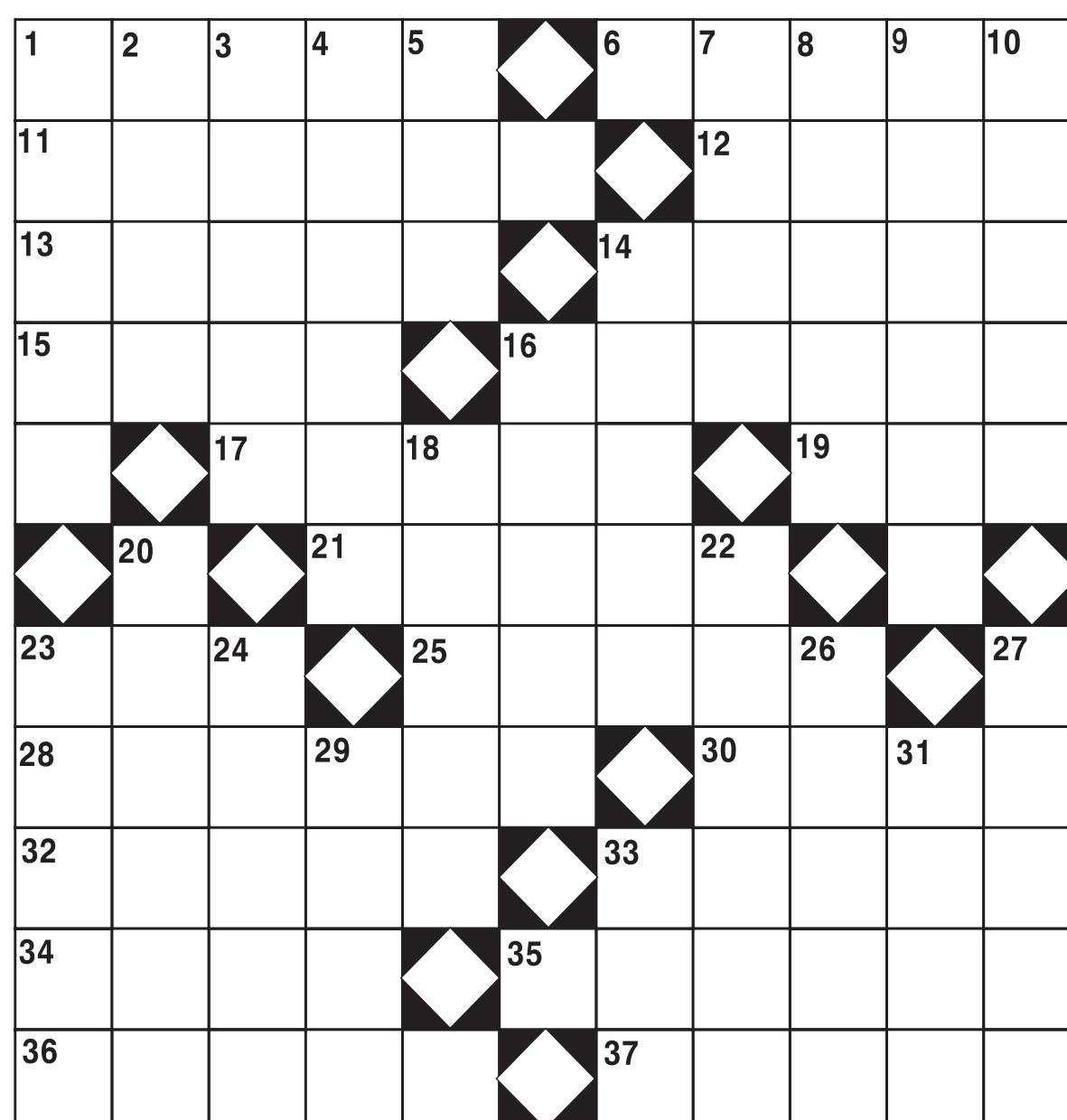
Izeta Blagoeva, Desislava Kostadinova, Ivan Kostolov, Ludmila Lazarov, Iwailo Stoyanov

Губи време

www.duma.bg

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Памици. 6. Плавателен съд. 11. Опера от К. Вебер. 12. Селянин-полуроб в Латинска Америка. 13. Френски живописци - братя. 14. Немски цирков артист. 15. Маслинен цвят. 16. Бивш премиер на България. 17. Кожа от сибирско животно. 19. Австрийска поетеса. 21. Бавен танц. 23. Световна организация. 25. Римска богиня на лова. 28. Мухъл. 30. Героиня в романа „Добрата стара Англия“ от С. Мъртв. 32. Жестоко управление. 33. Мост в Габрово. 34. Български литератор. 35. Алкохолат на етиловия алкохол. 36. Изкуствено напоително съоръжение. 37. Героиня в операта „Травиата“ от Джузепе Верди.

ОТВЕСНО: 1. Място за мътене. 2. Норвежки математик. 3. Вид спорт. 4. Легло. 5. Трагедия от Еврипид. 7. Списък на вещи. 8. Гръцка буква. 9. Шифри. 10. Наша художничка. 14. Помещение за аутопсия. 16. Български икономист /1900-1978/. 18. Австрийска скиорка - алпийка. 20. Съдружник в работата. 22. Герой в едноименен роман от Ал. Пушкин. 23. Специалист по оптика. 24. Древноримски император. 26. Коралови острови. 27. Полска парична единица. 29. Нощна птица. 31. Наситен метанов въглеводород. 33. Малка новооткрита планета.

РЕЧНИК: Абел, Анефа, Емел, Емилат, „Ион“, ИТА, Кунин.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАДИ
ВОДОРАВНО: ПРОСТОДУШИЕ - ЪРУИН - ПАНО - СИАЛ - ШИБИЛ - БУТОН - ДОДЕ - БОЦ - МЕН - КОРАТ - ЛИЛОВ - ВИДИН - ЖЕРАВ - МАРЕН - БОА - ИЕР - БОЛИД - МАРТ - ОБИСК - ТАТАН - РТЛ - АЛБИТ - ЛИЕЖ - ЕЛС - ААВ - КРАФТ - ТАУТ - ТРАСЕ - АИ - ЮЗЪНС - ПЕТА - ОЛТ - КОРАЛ - РОБ - ЛЕКЕ - МАКОН - НОСОРОГ - ГЕРЕК - КАЛ - ГИНЕКОЛОЗИ - ЙО-ВАН - КАТ.

ОТВЕСНО: ВОЛЕЙБОЛ - ЗООЛОГИЯ - ЦИРЕИ - СТЪЛЬ - СЕНО - ЛАРСА - АНТ - МОРЕВ - УМОВ - КЛАУС - КАРЕКА - КРЪСТЕВ - БАТ - КОКОН - ОРИОН - МОТИВ - ПОЛОГ - АСУАН - ВАЛАТ - ТЕРЕН - КОК - ТИЛ - ПИРИТ - ОРТАК - ВАЗА - КОН - ДЕДАЛ - ААЛЕН - ЛИТ - ШОКИН - НИКС - КУПИДОН - ЕРЕ - ШАБЕР - БАРЖА - МИНИ - АБОРТ - ФА - ЕОЛИТ - АТЛЕТИ.

СТОЯН СТОЯНОВ

Оръжие

ПАК ФА-Т 50 пристигна в Жуковски за започване на летателни изпитания

Pуският перспективен авиационен комплекс на фронтовата авиация (ПАК ФА, Т-50) е пристигнал на летището на Летателно изследователския институт, носещ името на Громов, в подмосковския Жуковски, се говори в пресъобщение на компанията "Сухой". ПАК ФА е пристигнал от Комсомолск на Амур на военноморски транспорт самолет на ВВС на Русия Ан-124 "Руслан". Както е предвидено, в Жуковски ще бъде продължена летателната програма за изпитания на самолета. Тя ще бъдат възстановени, след като специалисти от "Сухой" изцяло го слободят и проверят. Предполага се, че полетите ще започнат в края на април - началото на май т.г.

Освен самолета в Жуковски е пристигнал и комплексен наземен стенд, на който ще се извърши проверката на системите и оборудването на руския перспективен изтребител от пето поколение.

Първият полет на Т-50 се състоя на 29 януари 2010 г. на летището на авиационно производственото обединение (КНААПО) в Комсомолск на Амур. В

момента са слободени вече три изпитателни образца на Т-50. Общо досега ПАК ФА е извършил шест полета, в хода на които е била осъществена проверка на устойчивостта и управлението на самолета.

Разработката на ПАК ФА започва през 90-те години. Самолетът е създаден с използването на технологията за ниска откриваемост.

По официални данни Т-50 ще може да изпълнява бойни задачи във всякакво време и часове на денонощието, като се отличава и със своята свръхманевреност. ПАК ФА може да излиза и каца на полоси с дължина от 300-400 метра.

Предполага се, че Т-50 може да развива скорост до 2,6 хиляди километра в час и да извърши полети на разстояние до 5,5 хиляди километра.

Снимка от видеозапис на "Сухой"

Първият полет на ПАК ФА

Изтребителят ще бъде въоръжен с 30 миллиметрово оръдие. Освен това на ПАК ФА е възможно да бъдат установени десет точки на подкачване в закрити бомбоотсечи, а също два допълнителни външни пилона.

Снимка DODMEDIA.OSD.MIL

EADS ще модернизира немските Panavia Tornado

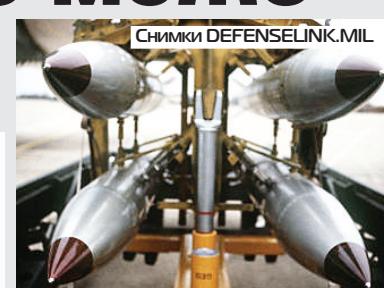
Eвропейската компания EADS Defense & Security е доставила на ВВС на Германия първия модифициран в рамките на програмата ASSTA 2 изтребител Panavia Tornado, съобщава Defense Aerospace. За ВВС на Германия е бил модернизиран вариант на самолета за радиоелектронна борба и разузнаване (РЕБ-Р). Летците и техниците вече са пристъпили към обучение за използване на модернизирания Tornado. В рамките на ASSTA 2 на Tornado са били монтирани нови многофункционални информационни дисплеи, изчислителни системи, а също и ново програмно обезпечението. Освен това в хода на модернизацията е била повишена живучестта на машината, която е получила и нови системи за борба със заплахите. В числото на другите нововъведения са разширена навигационна система и усъвършенстваният приборен панел. През модернизация трябва да преминат 85 Tornado. В момента паркът на ВВС на Германия се състои от изтребители F-4 Phantom II, Tornado и Eurofighter Typhoon. F-4 ще бъдат свалени през 2013 г. в рамките на програмата за съкращаване на изтребители от 426 през 2004 г. до 265 през 2015 г. Отчитайки, че Германия поръча през 1997 г. 180 изтребителя Eurofighter Typhoon, в края на 2015 г. в състава на ВВС на страната трябва да останат 85 Tornado. Всички те ще бъдат конвертирани във версия РЕБ-Р. В момента EADS провежда разработка на нов стандарт за Tornado - ASSTA 3. В рамките на тази програма самолетите ще получат нови системи за връзка Link 16, системи за взаимодействие с оръжието и някои подобрения в бордовите компютърни системи. Програмата ASSTA е предназначена за увеличаване функционалността на Tornado и продължаване на срока на служба на самолетите до 2020 г. Panavia Tornado са разработени през 70-те години, основно в две модификации - изтребител-бомбардировач и прехващащ. Самолетът с променяма стреловидност на крилата е способен да разие скорост до 2,4 хиляди километра в час и да извърши полети на разстояние до 3,8 хиляди километра. Въоръжен е с 27-милиметрово оръдие и има 7 точки за подкачване на ракети, бомби и горивни баки.

Изтребителят F-35 ще може да носи ядрено оръжие

Bрай-близко бъде ще ВВС на САЩ ще могат да използват изтребители с двойно назначение, способни да носят както обикновено, така и ядрено оръжие, се говори в проекта за новата ядрена доктрина на САЩ. За това Министерството на отбраната на САЩ има намерение да наложи перспективния изтребител F-35 Lightning II с възможността да носи ядрената

F-35 Lightning II

Снимки DEFENSELINK.MIL

Бомби B61, вече подкачени на контейнера

B61 ще получи нови електронни системи за взаимодействие със самолетите-носители, включвайки F-35, а също и далечните бомбардировачи B-2 Spirit и B-52H. На посочените бомбардировачи ще бъде проведена модернизация на оръдейните системи. Бомбата B61, създадена през 1963 г., е основното термоядрено оръжие на стратегическите сили на САЩ. Тя има корпус, способен да издържи на претоварването при полет на свръхзвукови скорости. В зависимост от модификацията ѝ тя притежава ядрен блок с мощност от 0,3 до 340 килотона. Например стратегическата - 7-ата версия на B61, има ядрен блок с мощност 340 килотона. Носители на B61 в САЩ могат да станат изтребителите F-15 Eagle, F-16, F-22 Raptor, а също бомбардировачите B-1 Lancer, B-2 и B-52.

Оръжейният експорт на Италия нарасна на 6,8 милиарда евро

Снимка WIKIPEDIA.ORG

пания Eurofighter, една трета от която принадлежи на италианската Alenia Aeronautica. Саудитска Арабия е поръчала 72 изтребителя Eurofighter Typhoon през 2006 г., но реализацията на договора е започната едва през 2009 г. Сумата по сделката е 32,9 милиарда долара. Първите два самолета са били предадени на поръчителя през лятото на 2009 г. Някои от възлите на Typhoon са изработени от Alenia Aeronautica, благодарение на което обемът на нейния експорт е нараснал с 1,55 милиарда евро. В числото на най-големите вносители на италианска военна продукция за 2009 г. първото място заема Саудитска Арабия с 1,1 милиарда евро. На второ място е Германия с 553,5 милиона евро, а на трето - САЩ с 495,4 милиона евро. С най-голямо търсене от купувачите се е ползвала продукцията на италианските компании Alenia Aeronautica, Finmeccanica и Avio.

Обективът не се шегува

Красив пилот на изтребител F-16 от Военновъздушните сили на Белгия

Oбемът на военния експорт на Италия през 2009 г. е бил 4,9 милиарда евро, което е почти с два милиарда повече от 2008 г., съобщава Defense News. Същественият ръст на експорта на въоръжение и военна техника е бил обусловен от крупните поръчки, направени от Саудитска Арабия към европейската ком-

Шахмат

Ананд с първа титла за годината

Отборът на Баден-Баден, в който играе световният шампион Вишванатан Ананд, спечели петата си поредна титла в шахматната Бундеслига. За разлика от предишните години обаче, когато успяваха да си осигурят първото място далеч преди края на първенството, сега на шампионите им се наложи да се борят до предпоследния кръг, оказал се решаващ. В него по волята на жребия се срещаха помежду си отборите, заемащи първите 4 места във временното класиране, като лидерите Баден-Баден и Солинген (и двата с по 24 точки) имаха за съперници съответно Мюлхайм Норд с 20 точки и Вердер с 23. Въпреки звездния си състав шампионите се наложиха минимално с 4,5:3,5 над Мюлхайм, но благодарение на победата на бременци над Солинген с 5,5:2,5 успяха да излязат сами начело кръг преди края. За да затърди господството си в лигата, Баден-Баден победи в последния мач със 7:1 и независимо от успеха на Вердер го изпревари с една точка в крайното подреждане.

Първенците си осигуриха златото с впечатляващия резултат 28 точки от 30 възможни (според регламента за отборна победа се дават по 2 точки, а за равен мач - по една).

В 16-те клуба на шахматната Бундеслига се състезат 273 играчи от 34 страни, което я превръща в една от най-масовите отборни надпревари на Стария континент. Двубоите при разменено гостуване се играят през уикенди, като над 15 000 души ги следят на живо по интернет. Отборите са от по 8 души, но най-богатите клубове имат дълга "скамейка". Така например звездният състав на Баден-Баден се предвожда от Ананд, който обаче изигра само две партии за целия сезон. Многоократният шампион на Русия Пътър Свидлер се включи в 5 мача на отбора, като събра 2,5 т. Най-много партии за германския първенец направиха Етиен Бакро и Ян Густафсон - по 13, като и двамата постигнаха чудесен резултат - 10 точки. Разбира се, шампионската титла не можеше да бъде спечелена без отличното представяне на останалите от от-

И Карлсен със златен медал, но без да играе

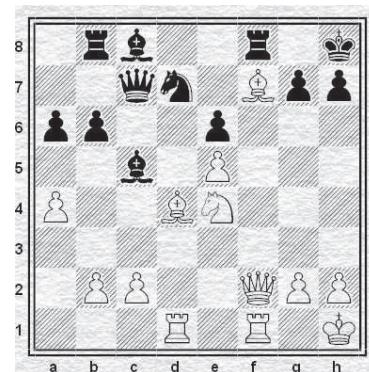
бора: Алексей Широв (7 точки от 10 партии), Сергей Мовсесян (6,5/9), Майкъл Адамас (5/8), Аркадий Найдич (9/13), Франсиско Валехо (6,5/9), Петер Хайнен Ниелсен (6,5/9), Ливиу Нисипеану (6,5/8), Фабиано Каруана (2/2), Рустем Даутов (7,5/10) и Филип Шлосер (7/10). Световният №1 Магнус Карлсен също е състезател на Баден-Баден, но не изигра нито една партия за целия сезон.

След драматичния финал отборът на Вердер Бремен, който единствен успя да победи шампионите в единия им директен сблъсък, остана втори с 27 точки (12 победи и 3 равни мача), а бронза, с точка по-малко (13 победи и 2 загуби), взе Солинген. Надпреварата за сезон 2010/11 започва през октомври.

Ето и единствената победа на Ананд през сезона в Бундеслигата:

АНАНД - КЕМПИНСКИ

1.e4 c5 2.Kf3 d6 3.d4 cd4 4.Kd4 Kf6 5.Kc3 a6 6.Oe2 e6 7.0-0 Oe7 8.a4 Kc6 9.Oe3 0-0 10.f4 Dc7 11.Ch1 Te8 12.Of3 Kd7 13.De1 Of8 14.Df2 Tb8 15.Tad1 Kd4 16.Od4 b6 17.e5! de5?! 18.fe5 Oc5 19.Oh5! Tf8 20.Of7+ Ch8 21.Ke4

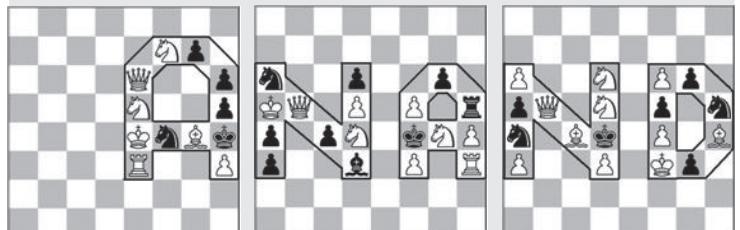
21...Ke5? 22.Kc5! bc5 23.Oe5 De5 24.Og6! Tg8 25.Oh7 Ch7 26.Dh4+ Cf6 27.Td3 Dh5 28.Tg3+ and black king is captured.

Задача

На 21 април е официалното откриване на мача за световната титла между настоящия ѝ носител Вишванатан Ананд и нашия претендент и екс-световен първенец Веселин Топалов. В чест на двубоя българският шахматен композитор

Дян Костадинов създаде уникални задачи, в които разположението на фигуриите оформя букви от имената на съперниците. Днес ви предлагаме трите композиции, посветени на индийския гросмайстор. Любителите на шахмата, решили тези комбинации, както и другите три, посветени на Топалов (тях ще ви предложим следващия четвъртък), могат да участват в турнира по решаване, в който при всичките шест задачи белите започват и обявяват мат в 2 хода. Диаграмите са ориентирани, като полето "a1" се намира на долния ляв ъгъл, а съответно полето "h1" е на долния десен ъгъл. Достатъчно е да изпратите само първия ход от решението на всяка задача заедно с името си директно до имейла на автора dkostadinov@abv.bg не по-късно от 07.05.2010 (петък). Но бъдете внимателни, като решавате задачите, защото всяка една от тях има тематични опити, при които черните успяват да се защитят от мата! Наградите са картички и книги с автограф от Топалов, а имената на 5-те печеливши ще се определят с томбола и заедно с решението на задачите ще се публикуват тук в края на мача.

Ананд пристига утре в София

Топалов продължава да се готви в Сандински

Аруна Ананд е особено възискателна към храната на мъжа си

Световният шампион Вишванатан Ананд пристига в София утре за започващия идната седмица мач за световната титла с Веселин Топалов. Индийският гросмайстор и щабът му ще се настанят в хотел "Хилтън", който съпругата му Аруна Ананд (която е и негов мениджър) избра при последното си посещение в нашата столица. От организационния комитет на срещата заявиха, че не очакват неприятности около настаняването, тъй като са удовлетворили всички изисквания на гостите. Специалната завеса, поискана от г-жа Ананд, която цели да елиминира визуалния контакт между сцената, където са играчите, и намиращата се в залата публика, вече пътува от Германия и ще пристигне всеки момент.

След като приключи тренировъчният лагер на Канарските острови преди десетина дни, Топалов пристигна у нас и се отправи директно към Сандински, където ще остане до 19 април. След това претендентът ще се премести в столичния грандхотел "София", където ще пребивава по време на мача. Официалната церемония по откриването е на 21 април в Централния военен клуб от 18,00 часа, а първата партия е два дни по-късно от 15,00 ч.

Любопитна подробност около двата лагера е, че те са предпочели сами да се грижат за менюто си. Всеки щаб ще разполага с бюджет от 12 000 евро за храна, като Аруна Ананд вече е уточнила подробните по храненето на мъжа си с главния готвач на Хилтън.

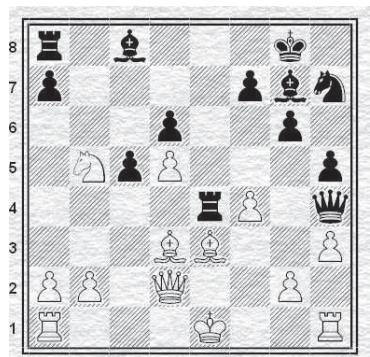
ГРОСМАЙСТОР ДЕЯН БОЖКОВ (2505) спечели силния открит турнир в Сидни, Австралия, в който участваха 78 шахматисти от 12 държави, като от тях 10 гросмайстори и 8 международни майстори. Българинът бе осми по рейтинг в стартовия списък, но с отлична игра (6 победи, 2 ремита и 1 загуба) финишира със 7 точки от 9 партии, колкото събраха и Джоунс Гауейн (Англия, 2556) и Чжао Цзун-Юан (Австралия, 2592). Божков обаче имаше най-добър допълнителен показател и спечели първото място, 5000 австралийски долара (около 6800 лв.), а добави и 16,6 ЕЛО точки към личния си коефициент. Рейтинг-фаворитът Ли Чао (Китай, 2613) завърши едва осми с 6 точки.

МАРИАН ПЕТРОВ И КРУМ ГЕОРГИЕВ РАЗДЕЛИХА 1-во - 4-то място на големия открит турнир в Солун, който бе част от т.нр. Фестивал на игрите, включващ различни видове шахматни надпревари. От деветте кръга двамата българи събраха по 7 точки, като със същия актив финишираха и турският международен майстор Баръш Есин, и италианският гросмайстор Даниеле Вокатуло. Най-силният допълнителен показател отреди първото място на Петров, а Георгиев остана четвърти. Международният майстор Петров стартира с 4 поредни победи и до края на системата не допусна загуба. Другите ни двама представители - Петър Великов и Григор Григоров, се класираха съответно на 8-о и 10-о място с по 6 точки.

СЛЕД ИЗИГРАВАНЕТО НА ПАРТИИТЕ ОТ 9-ИЯ КРЪГ на държавното индивидуално първенство за мъже в Юстенди еднолично начало във временно то класиране е Борис Чаталбашев със 7,5 т., следван от Кирил Георгиев с 6,5, Петър Великов и Юлиан Радулски с по 6. Късно снощи завърши десетия кръг, а до края на надпреварата, която се играе по кръговата система, остават още 3 кръга. Освен парична награда в размер на 2000 лв. шампионът ще получи правото да участва във финалния турнир от веригат Балкан Гран При в Белград през декември 2010 г., както и правото да играе мач по ускорен шах с шампиона на Република Сърбия, който ще се проведе на 1 май тази година в София.

Ето една от победите на временнния лидер в шампионата.

М. Николов - Б. Чаталбашев
1.d4 d6 2.e4 Kf6 3.f3 c5 4.d5 e6 5.c4 ed5 6.cd5 g6 7.Kc3 Og7 8.Og5 0-0 9.Dd2 h6 10.Oe3 h5 11.Kge2 Kbd7 12.Kc1 Ke5 13.h3 Te8 14.Oe2 Kh7 15.f4 Kd7 16.Kd3 b5 17.Kb5 Kdf6 18.Kf2 Ke4 19.Ke4 Te4 20.Od3 Dh4+

21.Cf1 Tb4 22.Tb1 Oa6 23.Kc3 Od3+ 24.Dd3 Te8 25.a3 Tf4+ 26.Of4 Df4+ 27.Df3 Dc4+ 28.Cg1 Kg5 29.Df1 Dh4 30.Kc2 Ke4 31.Df4 Od4+ 0-1.

В женската надпревара, която се провежда в Дупница, начело с 6,5 точки от 7 кръга са Маргарита Войска и Ариана Николова. Днес е директният сблъсък между двама водачки, който по всяка вероятност ще реши изхода от първенството.

Славия
препъна
Литекс с 1:1

Стр. 31

И Терзиев със сребро

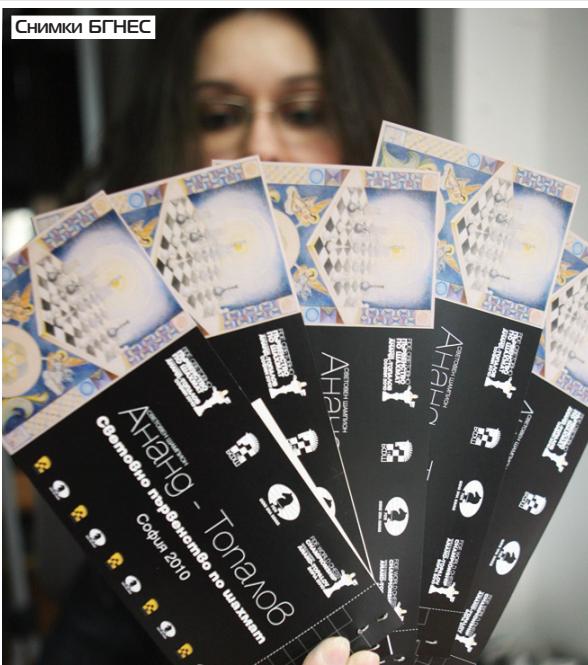
Михаил Ганев (в синьо трико) се радва на спечеления бронзов медал в кат. до 84 кг в свободния стил на Евро 2010 в Баку, след като тушира италианец Антони Фасагуба

Кирил Терзиев спечели сребърен медал в кат. до 74 кг на европейското първенство по борба в Баку, Азербайджан. Бронзовият олимпийски медалист от Пекин

стъв по борба в Баку, Азербайджан. Бронзовият олимпийски медалист от Пекин

ЦСКА на победа от титлата

ЦСКА победи с 3:0 гейма (25:23, 25:16, 25:20) Левски Сиконко и във втория мач от финалните плейофи за титлата. „Армейците“ се нуждаят само от още един успех, за да си върнат трофея. Третата среща е в неделя от 17:30 часа пак в Самоков. Пред само 400 зрители „сините“ започнаха супернативно и се опънаха на съперника си, но само до 20-ата мин. Тогава Левски водеше с 21:18, но допусна 4 безответни точки и обрат. Две поредни блокади на Самунев и Тодоров доведоха ЦСКА до геймбол – 24:23, а след грешка в атака на „сините“ тимът на Александър Попов затвори първия гейм. Съперниците им рухнаха психически във втория и успях да запишат едва 16 т. В третата част шампионите се опитаха да бъдат равностойни, но сами не си повярваха, че могат да обрнат мача и се предадоха.

В продажба бяха пуснати билетите за очаквания с огромен интерес мач за световната корона на шахматистите между Веселин Топалов и шампиона Вишванатан Ананд (Инд), който започва другата седмица във Военния клуб в София. На всяка партия ще бъдат допускани максимум по 200 зрители

Съдия Бута Челси към титлата

Ръководството на Болтън обвини съдията Лий Пробърт за загубата с 0:1 срещу Челси на ст. „Стамфорд бридж“ в отложена среща от Висшата лига. Гостите имаха претенции за игра с ръка на Дије Дрогба и Джон Тери в наказателното поле, но и в двета случаи реферът на отсъди дузпа. Четвъртият пореден успех на лондончани донесе Никола Анелка (43). „Сините“ можеда да спечелят и по-убедително, но пропуски направиха Саломон Калу, Франк Лампард и Юрий Жирков. 4 кръга пред края на сезона в Премиършип Челси има 77 т. и води с 4 т. пред Манчестър Юнайтед и с 6 пред Арсенал, който късно снощи гостува на Тотнъм.

„Ако Челси продължават да получават подобна помощ, съм сигурен, че ще завършат първи. Знам, че Дрогба е играч от световна класа, но той може да играе отлично волейбол със своите данни. Тери направи същото, но страничният рефер каза, че е играл с рамо. Сигурно Тери има рамо до глезните“, изригна менеджърът на Болтън Оуен Коул.

Селекционерът на Англия Фабио Капело пък обяви, че Димитър Бербатов не може да се сравнява с ко-

ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ
ВСИЧКИ МАЛКИ ОБЯВИ
/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /
се приемат в
ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в
текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве

гледайте

БАСКЕТБОЛ

ПО БНТ САТ
от 17.30 ч.
Левски - Ловчен,
финал на II турнир
на ББЛ

кратки

В Южна Корея представиха талисмана на световното първенство по лека атлетика, коещо ще състои от 27 август до 4 септември в Тегу. Символът е куче от местната порода сапсал

Дадоха СК „Черно море“ и стадион „Тича“ на област Варна

Правителството отне от Министерството на отбраната управлението върху стадион „Тича“ и спортния комплекс „Черно море“ и ги предостави на областния управител на Варна. В комплекса и на стадиона се извършва значителна по обем състезателна и учебно-тренировъчна дейност на Сдружението спортивни клубове Черно море и на ПФК Черно море. Съоръженията се използват от футболния клуб и неговите юношески подразделения, от клубовете по баскетбол (над 400 деца), волейбол (200 деца), вдигане на тежести (100 деца), колоездене (50 деца). Там тренират и играят мъжките и юношеските формации по баскетбол и волейбол. Имотът е с отпаднала необходимост за МО. С прехърлянето му се запазва статутът му на публична държавна собственост.

Калиакра и ЛУКойл на полуфинал за купата

Калиакра обърна Арда (Кърджали) с 3:2 гейма (19:25, 25:21, 19:25, 25:20, 15:13) в драматичен четвъртфинал от турнира за Купата на България по волейбол за мъже в Каварна. В тима на победителите, воден от Петър Дочев, блестя ветерантът Петър Узунов. В София пък Марек Юнион Икони отстъпи на ЛУКойл Нефтохимик с 0:3 гейма (22:25, 17:25, 23:25). В другите 1/4-финали на 23 април ще се срещнат КВК Габрово - ЦСКА и Левски Сиконко - Пирин Балканстрой.

Никола Анелка (в средата) се разписва с глава след центриране на Дије Дрогба при победата на Челси с 1:0 срещу Болтън

легата си в атаката на Юнайтед Уейн Рууни. Италианецът призна, че е бил сериозно притеснен, след като Рууни контузи за втори път глезните си. Английският национал спука вена при победата с 3:2 срещу Байерн в Шампионската лига и затова пропусна яловия мач в Блекбърн, завършил 0:0. На негово място сър Алекс Фъргюсън пусна

именно Бербо, който не бе убедителен с изявите си. „Рууни е фантастичен и трудно може да бъде заместен. Българинът е добър, но Рууни е напълно различен“, заяви дон Фабио. Рууни премина успешно фитнес тест и вероятно ще бъде титуляр в градското дерби със Сити в събота, а капитанът на България ще остане отново на пейката.